

BTSO
BURSA TİCARET VE SANAYİ ODASI

20.
YIL

2016 YILI

250

BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASI

BURSA
BÜYÜRSE
TÜRKİYE
BÜYÜR

ilk
250
BÜYÜK FİRMA

Bursa

İlk 250
Büyük Firma
Araştırması
2017

Bursa

İlk 250
Büyük Firma
Araştırması
2017

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası

tarafından geleneksel hale gelen 'İlk 250
Büyük Firma Araştırması' 1997 yılından bu
yana aralıksız olarak gerçekleştiriliyor.

Önemli bir veri kaynağı oluşturan
araştırmayla; Türkiye ekonomisine yön
veren en önemli kentlerden biri olan
Bursa'da her yıl, cirolarına göre 250
büyük firma belirleniyor. Kent ekonomisine
ilişkin en önemli saha araştırmalarından
biri olan Araştırma, Bursa'da firmaların
ciro, ihracat, istihdam, katma değer,
kârlılık, öz sermaye ve net aktiflerini
ortaya koyarken, kent ve ülke ekonomisi
için de önemli bulgular içeriyor.

İçindekiler

Sunuş	08
İlk 250 Büyük Firma Araştırması	10
2016 Verilerine Göre Değerlendirmeler	12
İlk 250 Büyük Firma Sıralama Tablosu	26
Seçilmiş Kategorilerde İlk 10 Sıralamaları	50
En Fazla Artış Gösterenler	54
Değerlendirmeler	60
Sektörel Sıralamalar	90

İLK 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASI

SUNUŞ

Değerli Dostlarım

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası olarak kent ekonomisine ışıltı tutan İlk 250 Büyük Firma Araştırması'nı 20'nci kez düzenlemenin gururunu yaşıyoruz. Bursa iş dünyasının gerek ticaret gerekse de sanayi alanındaki dönüşümünü kayıt altına alan, firmalarımızın performanslarını ortaya koyan araştırmamız, çalışmalarımızdaki önceliklerimizin belirlenmesi açısından da önemli bir referans oluşturuyor.

Geride bıraktığımız 20 yıllık süreçte üretimden istihdama, sanayiden ihracata kadar her alanda büyüyen ve Türkiye ekonomisine liderlik etme sorumluluğunu üstlenen Bursa, 2016 gibi karanlık odaklar tarafından hazırlanan tuzaklarla dolu bir yılda bile örnek başarılarına yenilerini eklemeye devam etti.

Başta FETÖ mensuplarının 15 Temmuz'daki darbe girişimi, PKK ve DAESH gibi terör örgütlerinin ülkemizi hedef alan kallesçe saldırıları bu büyük milleti birliğinden ve geleceğe olan inancından alıkoymadı. Omuz omuza verdiğinde neleri başarabileceğini tarih sahnesinde defalarca tekrarlayan milletimiz, istiklaline ve istikbaline olan inancını bir kez daha ortaya koydu. Türkiye, 15 Temmuz'un karanlığından 16 Temmuz sabahına birbirine kenetlenen milletle güçlenerek çıkmayı başardı. Bu eşsiz mücadelede kirliliğe karşı göğüslerini siper ederek

şahadet şerbetini içen vatan evlatlarını da bir kez daha saygı, minnet ve rahmetle anıyorum.

Bursa iş dünyası da böylesine zor bir süreci, 'Zaferin Cephanesi Üretimdir' anlayışıyla inadına üretim, inadına istihdam, inadına ihracatla destekledi. Firmalarımız, 2016 yılında karlarından feragat ederken, katma değerli üretim anlayışından, istihdamdan ve ihracattan vazgeçmedi. Ülkemizin morale ihtiyaç duyduğu her dönemde Bursa, üzerindeki sorumluluğun bilinciyle daha fazla üretti, ihracatını artırdı ve daha fazla insanımıza istihdam sağladı. Bu vesileyle ülkemizin müreffeh geleceği için çalışan ve kentimize değer katan tüm firmalarımızı bir kez daha yürekten kutluyorum.

Kentimizi yüksek teknolojiye üretilen merkezi haline getirecek TEKNOSAB, Ar-Ge, inovasyon ve tasarımla firmalarımıza rehberlik eden BUTEKOM gibi dev yatırımlarla birlikte Bursa'mız bölgemizde, ülkemiz ise dünyada hak ettiği konuma gelecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle İlk 250 Büyük Firma' araştırma sonuçlarının hayırlı olmasını diliyor, araştırmanın hazırlanmasında emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

İbrahim BURKAY

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı

Bursa İlk 250 Firma Araştırması'nın tüm taraflar için faydalı olmasını dilerken, verilerin hazırlanmasında emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

İLK 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASINA GENEL BAKIŞ

Bursa'nın 250 Büyük Firması Araştırması;

Bursa'nın ciroları itibariyle büyük firmalarını belirlemek amacıyla düzenlenen bu çalışma yirminci kez gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma Bursa il genelinde yapılmış, ilçelerdeki firmalar da ankete dâhil edilmiştir.

Ankete katılarak cevap veren firmalar arasında, ilk 250'ye girenlerle ilgili veriler değerlendirmeye alınmıştır.

Bu 250 firmadan, 225'i Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'na, 25'i Bursa'nın ilçelerindeki ticaret ve sanayi odalarına kayıtlıdır.

250 Büyük Firma sıralaması, 2016 yılı içinde yaptıkları net iç ve dış satış (ciro) tutarları esas alınarak oluşturulmuştur. Bu firmaların katma değerleri, öz sermaye tutarları, net aktifleri, vergi öncesi dönem kârları, ihracatları, personel sayıları ve üretimden satışları kendi aralarında ayrıca sıralamaya tabi tutulmuştur.

250 firmayı tespit amacıyla gerçekleştirilen anket çalışmasında firmalara, 2016 yılındaki net iç ve dış satış (ciro) tutarları, üretimden satışlar tutarı, ihracatları, ödenen maaşlar ve ücret toplamı, ödedikleri faizler, kiralalar ile 2016 yılının vergi öncesi dönem kârları, diğer gelirleri, var ise 2016 yılı zararları, 2016 yılı net varlıklar (aktif) toplamı, öz sermayeleri toplamı, 2016 yılında maaş ve ücretle çalıştırdıkları ortalama kişi sayısı verileri alınarak analizler yapılmıştır. Anket vasıtasıyla alınan bilgilerin, firmaların bilanço ve gelir tablolarından kontrolleri yapılmıştır.

Yapılan çalışmada, 250 firmanın;

- İç ve dış satış (ciro) tutarları toplamının 87 milyar 220 milyon 544 bin 969 Türk Lirası,
- Katma değerleri toplamının 14 milyar 642 milyon 363 bin 784 Türk Lirası,
- Öz sermaye toplamının 20 milyar 642 milyon 765 bin 536 Türk Lirası,
- Net aktifleri toplamının 65 milyar 959 milyon 831 bin 820 Türk Lirası,
- Vergi öncesi dönem kârları toplamının 4 milyar 426 milyon 854 bin 488 Türk Lirası,
- İhracatları toplamının 11 milyar 259 milyon 361 bin 691 Dolar
- Ücretle çalışanlar toplamının 138 bin 701 kişi
- Üretimden satışlar toplamının 60 milyar 796 milyon 311 bin 970 Türk Lirası olduğu görülmektedir.

Sıralamada yer alan firmalardan 68'i otomotiv yan sanayi, 42'si tekstil, 26'sı gıda tarım ve hayvancılık, 25'i perakende ticareti, 16'sı makine ve teçhizat, 14'ü inşaat, 13'ü metal, 9'u hazır giyim, 7'si plastik, 5'i ekonomik ilişkiler ve finans, 5'i enerji, 4'ü ağaç orman ürünleri ve mobilya, 3'ü hizmet eğitim ve danışmanlık, 3'ü otomotiv ana sanayi, 2'si çimento toprak ürünleri ve madencilik, 2'si lojistik, 1'i çevre, 1'si deri kürk ve ayakkabı, 1'i elektrik-elektronik, 1'i kimya, 1'i sağlık 1'i de turizm alanında faaliyet göstermektedir.

Sıralamada yer alan ve otomotiv yan sanayi alanında faaliyet gösteren 68 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 13 milyar 800 milyon Türk Lirası, katma değerleri toplamı 3 milyar 266 milyon Türk Lirası, özsermaye toplamı 3 milyar 685 milyon Türk Lirası, net aktifleri toplamı 8 milyar 881 milyon Türk Lirası, vergi öncesi dönem kârları toplamı 1 milyar 150 milyon Türk Lirası, ihracatları toplamı 1,4 milyar dolar, ücretle çalışanlar toplamı 38 bin 151 kişi ve üretimden satışlar toplamı 11 milyar 572 milyon Türk Lirası olarak hesaplanmıştır.

Sıralamada yer alan tekstil alanında faaliyet gösteren 42 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 6 milyar 380 milyon Türk Lirası, katma değerleri toplamı 1 milyar 702 milyon Türk Lirası, özsermaye toplamı 4 milyar 217 milyon Türk Lirası, net aktifleri toplamı 9 milyar 230 milyon Türk Lirası, vergi öncesi dönem kârları toplamı 616 milyon Türk Lirası, ihracatları toplamı 640 milyon dolar, ücretle çalışanlar toplamı 17 bin 599 kişi ve üretimden satışlar toplamı 4 milyar 20 milyon Türk Lirası olarak hesaplanmıştır.

Sıralamada yer alan ve gıda tarım ve hayvancılık alanında faaliyet gösteren 26 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 8 milyar 916 milyon Türk Lirası, katma değerleri toplamı 1 milyar 370 milyon Türk Lirası, özsermaye toplamı 2 milyar 836 milyon Türk Lirası, net aktifleri toplamı 7 milyar 648 milyon Türk Lirası, vergi öncesi dönem kârları toplamı 364 milyon Türk Lirası, ücretle çalışanlar toplamı 17 bin 391 kişi olarak hesaplanmıştır.

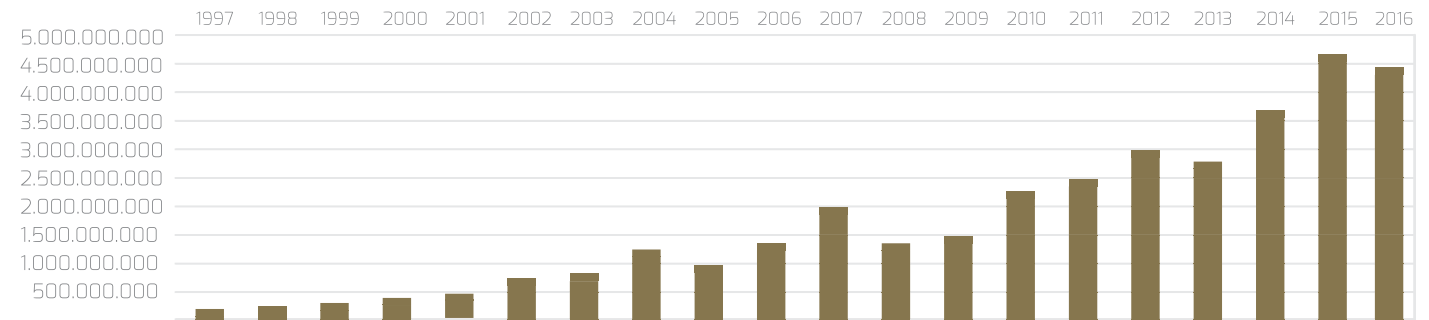
Sıralamada yer alan ve perakende ticaret alanında faaliyet gösteren 25 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 4 milyar 768 milyon Türk Lirası, katma değerleri toplamı 609 milyon Türk Lirası, özsermaye toplamı 589 milyon Türk Lirası, net aktifleri toplamı 3 milyar 437 milyon Türk Lirası, vergi öncesi dönem kârları toplamı 63 milyon Türk Lirası, ihracatları toplamı 189 milyon dolar, ücretle çalışanlar toplamı 9 bin 571 kişi ve üretimden satışlar toplamı 48 milyon Türk Lirası olarak hesaplanmıştır.

Sıralamada yer alan ve makine ve teçhizat alanında faaliyet gösteren 16 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 7 milyar 10 milyon Türk Lirası, özsermaye toplamı 2 milyar 45 milyon Türk Lirası, net aktifleri toplamı 6 milyar 768 milyon Türk Lirası, vergi öncesi dönem kârları toplamı 195 milyon Türk Lirası, ücretle çalışanlar toplamı 14 bin 108 kişi ve üretimden satışlar toplamı 5 milyar 264 milyon Türk Lirası olarak hesaplanmıştır.

İlk 250 firmanın vergi öncesi dönem kârları incelendiğinde ise 2016 yılı 211 firmanın toplam 4,4 milyar Türk Lirası kârla kapattığı görülmektedir.

KÂRLILIK

Yıllar	Kâr Eden Firma Sayısı	Yüzde Değişim	Kâr Toplamları TL	Yüzde Değişim
1997	225		113.958.990	
1998	205	-8,9	133.804.496	17,4
1999	200	-2,4	204.895.403	53,1
2000	203	1,5	379.387.123	85,2
2001	194	-4,4	592.394.725	56,1
2002	202	4,1	758.541.498	28,0
2003	207	2,5	1.011.099.201	33,3
2004	198	-4,3	1.442.222.934	42,6
2005	215	8,6	1.069.918.902	-25,8
2006	204	-5,1	1.525.198.034	42,6
2007	225	10,3	1.924.679.740	26,2
2008	195	-13,3	1.536.873.393	-20,1
2009	212	8,7	1.635.262.670	6,4
2010	222	4,7	2.318.397.144	41,8
2011	203	-8,6	2.594.881.634	11,9
2012	222	9	3.114.941.938	20
2013	210	-5	2.936.287.571	-6
2014	220	5	3.826.394.836	30
2015	229	4	4.793.382.308	25
2016	211	-8	4.426.854.488	-8

*2016 yılı için 12 aylık ortalama dolar kuru 3,02125 TL olarak hesaplanmıştır.

*Sıralamaya giren firmalardan 14'ü isminin açıklanmasını istememiştir.

2016 YILI VERİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME

Sektörler	Firma Sayısı	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (Kdv Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	4	477.416.596	86.611.952	166.107.761	-	31.148.123	-	-	-
Çevre	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	2	504.047.838	133.055.417	399.945.150	569.178.842	71.833.953	288.895	521	498.261.852
Deri Kürk ve Ayakkabı	1	63.884.414	9.575.961	4.489.762	46.780.083	1.451.002	0	308	65.585.678
Ekonomik İlişkiler ve Finans	5	-	1.106.212	5.840.430	5.993.338	312.074	-	23	-
Elektrik-Elektronik	1	810.400.798	50.017.668	123.602.874	888.484.204	11.390.676	80.603.465	453	746.176.249
Enerji	5	-	281.218.562	-	3.434.897.773	129.538.641	2.768.427	947	-
Gıda Tarım ve Hayvancılık	26	8.916.766.868	1.370.642.361	2.836.201.827	7.648.325.731	364.553.291	-	17.391	-
Hazır Giyim	9	1.291.650.697	220.453.661	-227.526.563	1.167.387.997	-44.342.095	232.419.249	4.169	995.152.243
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	3	605.762.483	1.798.511.947	287.111.786	459.172.258	41.594.000	0	2.411	0
İnşaat	14	1.499.418.187	-	764.529.230	2.774.929.660	258.414.713	1.310.566	5.251	651.319.985
Kimya	1	348.080.976	-	-	177.104.919	-	3.202.659	-	-
Lojistik	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Makine ve Teçhizat	16	7.010.733.797	-	2.045.769.227	6.768.193.416	195.290.865	-	14.108	5.264.933.136
Metal	13	-	-	1.569.697.555	4.547.054.337	488.390.467	-	6.276	-
Otomotiv Ana Sanayi	3	26.899.745.413	-	-	-	-	6.279.662.021	-	24.870.455.389
Otomotiv Yan Sanayi	68	13.800.798.065	3.266.504.171	3.685.894.762	8.881.468.799	1.150.781.750	1.467.788.437	38.151	11.572.190.155
Perakende Ticareti	25	4.768.022.743	609.482.930	589.506.610	3.437.836.482	63.183.707	189.266.230	9.571	48.574.238
Plastik	7	-	-	175.707.610	779.866.169	17.622.129	-	952	-
Sağlık	1	1.612.364.276	80.214.827	109.181.097	552.768.132	30.238.135	0	875	0
Tekstil	42	6.380.553.111	1.702.037.300	4.217.359.334	9.230.520.792	616.405.795	640.343.225	17.599	4.020.691.558
Turizm	1	62.797.067	31.727.181	175.356.351	202.451.987	11.112.241	0	454	58.764.794
TOPLAM	250	87.220.544.969	14.642.363.784	20.642.765.536	65.959.831.820	4.426.854.488	11.259.361.691	138.701	60.796.311.970

Söz konusu firmalar verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilere yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

KATMA DEĞER=FAİZ+KİRA+V.Ö.KAR+ÜCRET

2016 YILI VERİLERİNE GÖRE KATMA DEĞER

Sektörler

Katma Değer TL

Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	86.611.952
Çevre	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	133.055.417
Deri Kürk ve Ayakkabı	9.575.961
Ekonomik İlişkiler ve Finans	1.106.212
Elektrik-Elektronik	50.017.668
Enerji	281.218.562
Gıda Tarım ve Hayvancılık	1.370.642.361
Hazır Giyim	220.453.661
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	1.798.511.947
İnşaat	-
Kimya	-
Lojistik	-
Makine ve Teçhizat	-
Metal	-
Otomotiv Ana Sanayi	-
Otomotiv Yan Sanayi	3.266.504.171
Perakende Ticareti	609.482.930
Plastik	-
Sağlık	80.214.827
Tekstil	1.702.037.300
Turizm	31.727.181
TOPLAM	14.642.363.784

Söz konusu firmalar verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

KATMA DEĞER=FAİZ+KİRA+V.Ö.KAR+ÜCRET

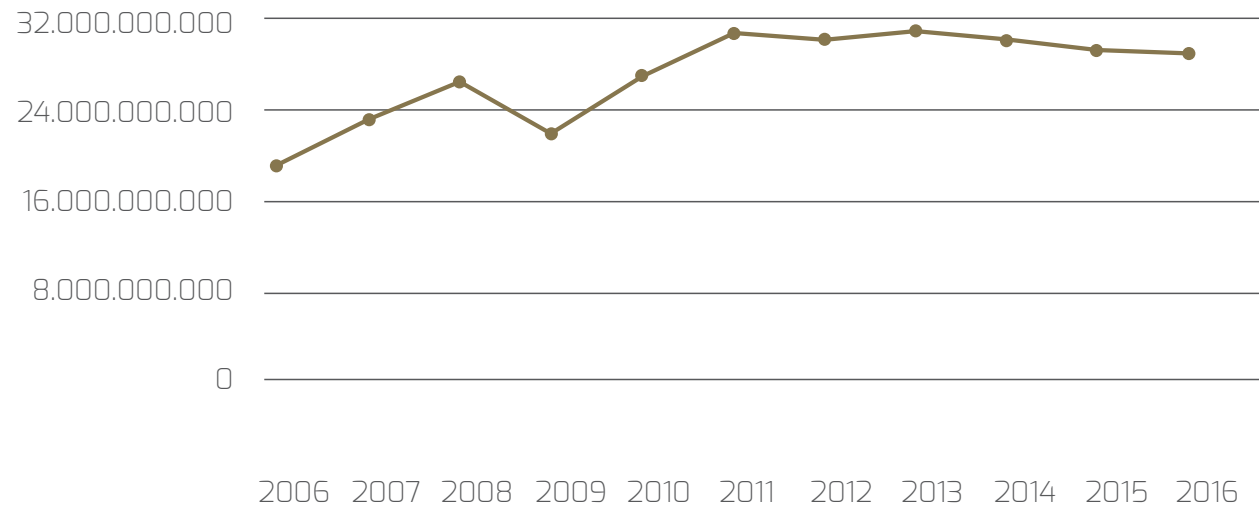

İLK 250 FİRMA CİRO TOPLAMI

DEĞERLENDİRME

Son 10 yılı incelediğimizde, 2006 yılında 18,9 milyar dolar olan ciro toplamı 2016 yılında yüzde 62 artarak 28 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

İlk 250 firmanın satış rakamlarından elde edilen ciro toplamı, küresel ekonomik kriz yılı olan 2008'den sonra düşmüş 2010'da tekrar kriz öncesi rakamlara ulaşmıştır. 2016 yılında ise ciro toplamı 28 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

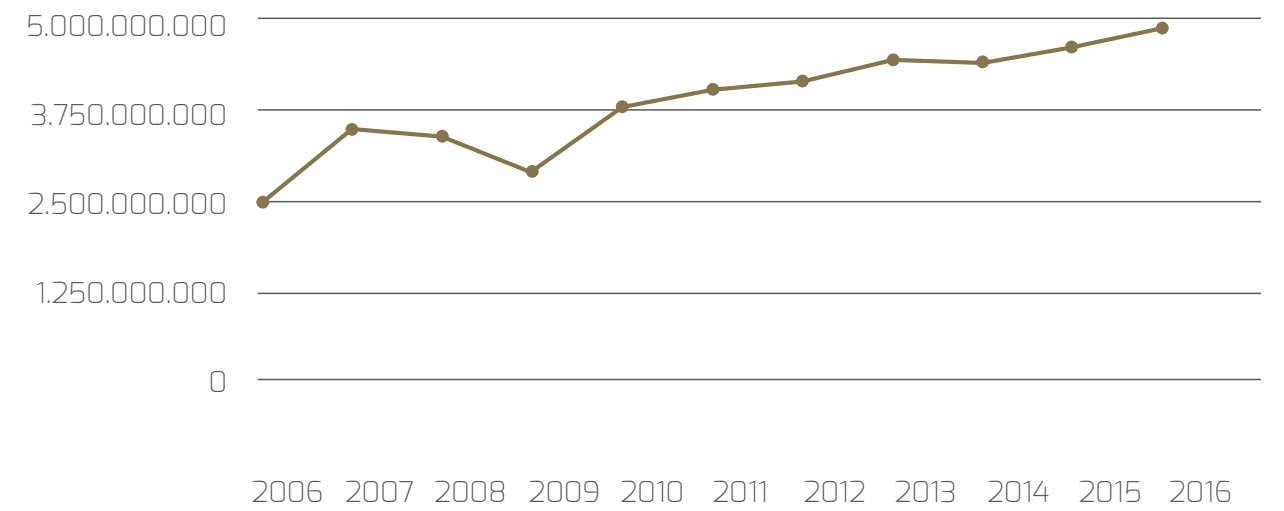
İLK 250 FİRMA KATMA DEĞER TOPLAMI

DEĞERLENDİRME

Son 10 yılı incelediğimizde, 2006 yılında 2,4 milyar dolar olan katma değer toplamı 2016 yılında 2 katı artarak 4,8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

Ücretler, faiz ve kira gelirleri ile vergi öncesi kâr rakamlarının toplamından oluşan katma değer rakamları özellikle Bursa ekonomisi için büyük önem arz etmektedir.

Katma değer rakamları küçük dalgalanmalar ve 2008 krizinin etkisi dışında artış trendini sürdürmektedir. Katma değer rakamı 2016 yılında 4,8 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir.

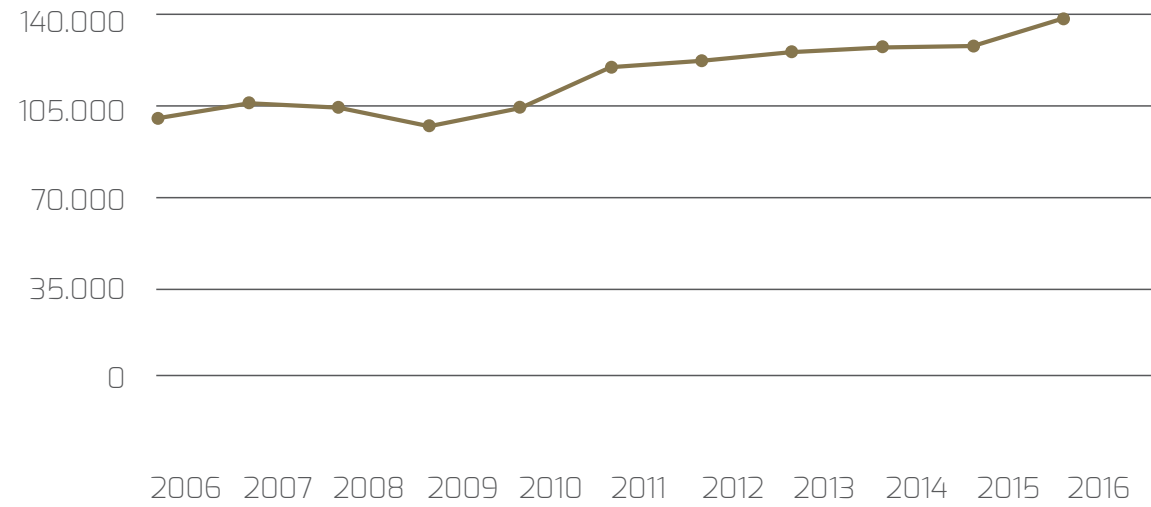

İLK 250 FİRMA İSTİHDAM TOPLAMI

DEĞERLENDİRME

Son 10 yılı incelediğimizde, 2006 yılında 99 bin olan istihdam toplamı 2016 yılında yüzde 43 artış kaydederek, 138 bin kişiye ulaşmıştır.

İlk 250 firmanın istihdam rakamları 2006 yılından bu yana dalgalanmalara rağmen artış göstermektedir. 2009 yılında krizin etkisiyle ilk 250 firmanın istihdamında bir azalma olsa da 2011 yılından itibaren artış trendi yeniden başlamış ve ilk 250 firma 2016'da 138 bin kişiye istihdam sağlamıştır.

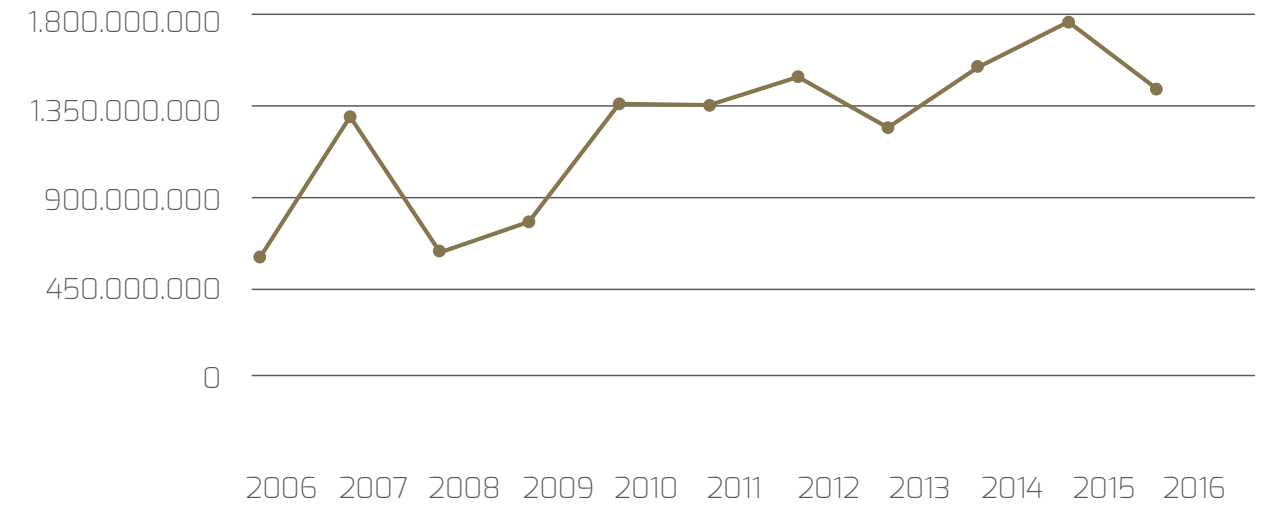

İLK 250 FİRMA KÂR TOPLAMI

DEĞERLENDİRME

Son 10 yılı incelediğimizde, 2006 yılında 722 milyon dolar olan kâr toplamı 2016 yılında yüzde 132'nin üzerinde artarak 1,4 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

Çok dalgalı bir seyir izleyen ilk 250 firma kâr toplamı 2008 yılından itibaren düzenli bir artış ivmesi gösterirken 2013 yılında 1,2 milyar dolara gerilemiş, 2013-2015 yılları arasında tekrar yükselme seyrini yakalamış, 2016 yılında 1,4 milyar dolar düzeyine gerilemiştir.

2015-2016 SEKTÖREL DAĞILIM DEĞERLENDİRME

Sektörler	2015 Yılı Firma Sayısı	2016 Yılı Firma Sayısı	Artış / Azalış
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	4	4	0
Çevre	1	1	0
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	2	2	0
Deri Kürk ve Ayakkabı	0	1	1
Ekonomik İlişkiler ve Finans	6	5	-1
Elektrik-Elektronik	2	1	-1
Enerji	6	5	-1
Gıda Tarım ve Hayvancılık	29	26	-3
Hazır Giyim*	0	9	9
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	4	3	-1
İnşaat	11	14	3
Kimya	3	1	-2
Lojistik	2	2	0
Makine ve Teçhizat	18	16	-2
Metal	13	13	0
Otomotiv Ana Sanayi	3	3	0
Otomotiv Yan Sanayi	56	68	12
Perakende Ticareti	23	25	2
Plastik	5	7	2
Sağlık	1	1	0
Tekstil*	0	42	42
Turizm	2	1	-1

2015 yılı analizlerinde Tekstil ve Hazır Giyim sektörü tek sektör olarak, 2016 yılı analizlerinde iki farklı sektör olarak değerlendirilmiştir. 2015 yılı Tekstil ve Hazır Giyim sektöründeki firma sayısı 59'dur.

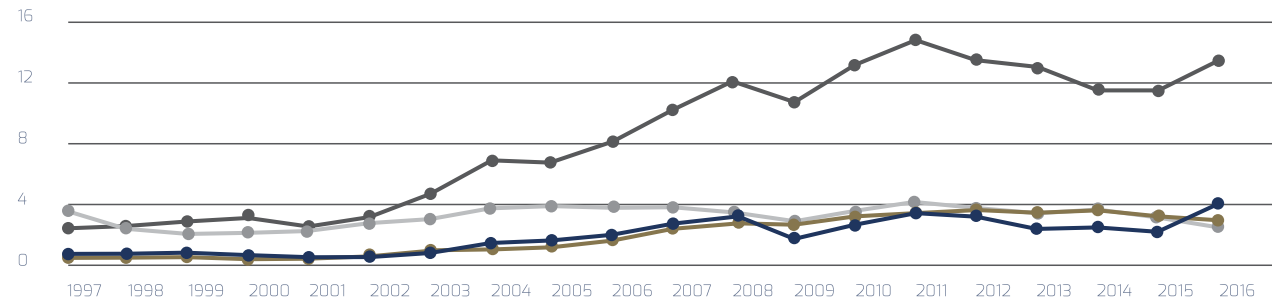
1997-2016 SEKTÖRLERE GÖRE CİRO DEĞERLERİ

DEĞERLENDİRME

İlk 250 firma sektörlerine göre incelendiğinde otomotiv sektörü özellikle 2002 yılından sonra belirgin bir artış performansı göstermiş ve 2016 yılında 13,4 milyar dolara ulaşmıştır.

Tekstil sektöründe ise küçük dalgalanmalar devam etmektedir. Sektörün cirosu ise bir önceki yıla oranla yüzde 17 düşerek 2 milyar dolara gerilemiştir. Makine, teçhizat ve metal sektöründeki yüzde 88 oranında artış ile sektör cirosunun 2011 yılında başlayan düşüşüne son vermiştir. 2016 yılında 4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Gıda, tarım ve hayvancılık sektörünün cirolarında da tekstil sektöründekine benzer şekilde bir önceki yıla göre düşüşler yaşanmıştır. Gıda, tarım ve hayvancılık sektörü cirosu yüzde 8 düşerek, 2,9 milyar dolara gerilemiştir.

Sektörlerin toplam ciroları dolar bazlı incelendiğinde, ciroların 23 milyar dolar seviyesine ulaştığı görülmektedir. Geçen yıla göre en fazla cirosunu arttıran sektör; Makine, teçhizat ve metal sektörüdür. Geçen yıla göre cirosunda en fazla düşüş yaşanan sektör ise tekstil ve hazır giyim sektörüdür.

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

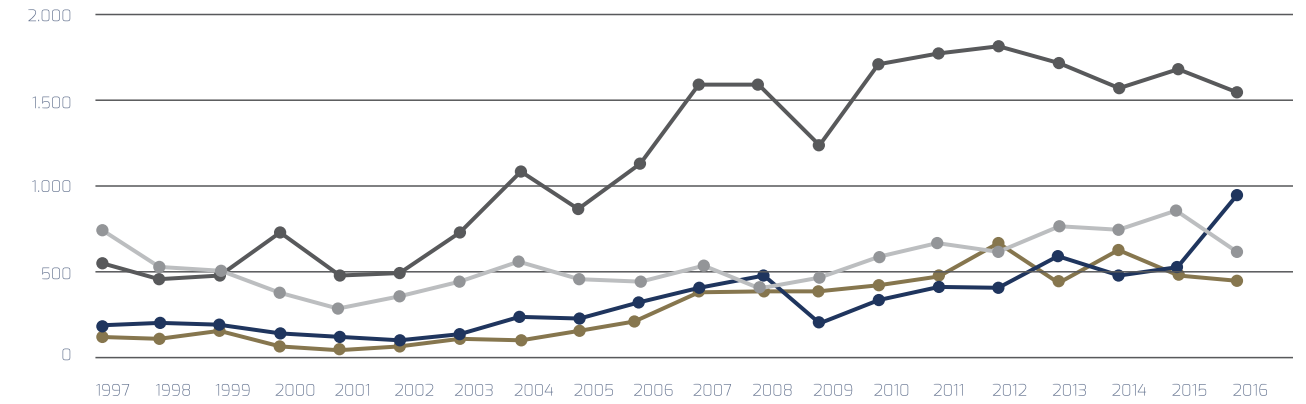

1997-2016 SEKTÖRLERE GÖRE KATMA DEĞERLER

DEĞERLENDİRME

Katma değer toplamalarına bakıldığında, geçen yıla göre artış gösteren tek sektör, Makine, teçhizat ve metal sektörüdür. Tekstil ve hazır giyim sektörü katma değeri 2016 yılında bir önceki yıla göre en fazla düşüş gösteren sektör olurken, geçen yıl katma değeri artış gösteren otomotiv sektörünün katma değerinde bu yıl azalış olduğu görülmektedir.

Sektörlerin toplam katma değerleri dolar bazlı incelendiğinde, katma değerlerin 3,6 milyar dolar seviyesine ulaştığını görmekteyiz. Geçtiğimiz yıl ile kıyasladığımızda, makine, teçhizat ve metal sektörünün % 83 oranında tek katma değer artışı gösteren sektör olduğu görülmektedir.

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

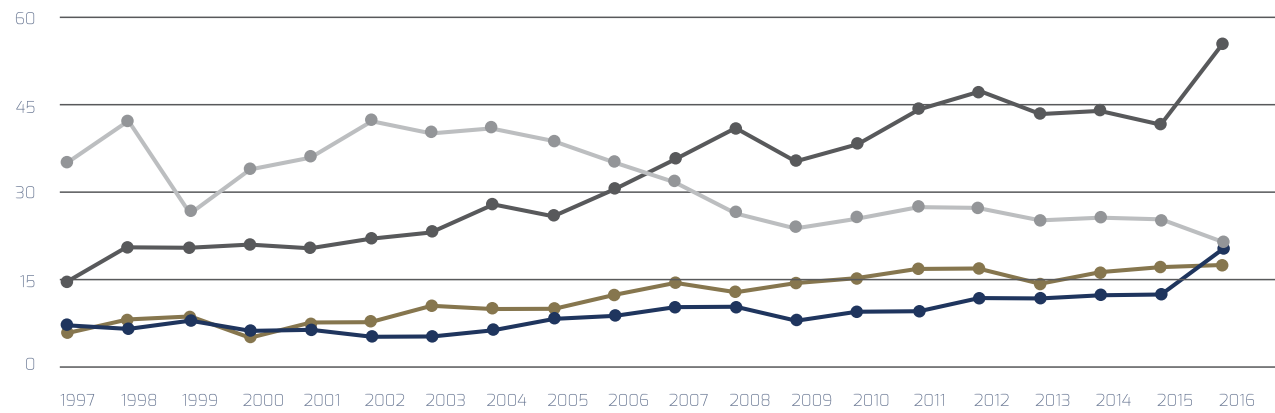

1997-2016 SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM DEĞERLENDİRME

İlk 250 Firma istihdam rakamları incelendiğinde; tekstil ve hazır giyim ile gıda, tarım ve hayvancılık sektörlerinde azalmalar ve otomotiv sanayi ile makine, teçhizat ve metal sektöründeki artış göze çarpmaktadır. Özellikle 2000'li yılların başında en yüksek istihdama sahip olan tekstil ve hazır giyim sektörü, 2007'den itibaren otomotiv sektörü ile yer değiştirmiştir. 2016 yılında tekstil ve hazır giyim sektörü ile gıda, tarım ve hayvancılık sektörlerinde azalmalar meydana gelmektedir.

Makine sektöründe 2008 yılında düşüşler yaşanmış fakat sonraki yıllarda artışlar aralıklı olarak devam etmiştir. Son üç yıldır artış trendini devam etmiş ve geçen yıla göre % 62 oranında artış göstermiştir.

Son iki yılın istihdam toplamaları incelendiğinde, geçen yıla göre %19 artış olduğu görülmektedir. Bursa'daki ilk 250 firma 2015 yılında toplam 127 bin kişiye istihdam sağlarken bu rakam 2016 yılında 138 bin kişiye ulaşmıştır.

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

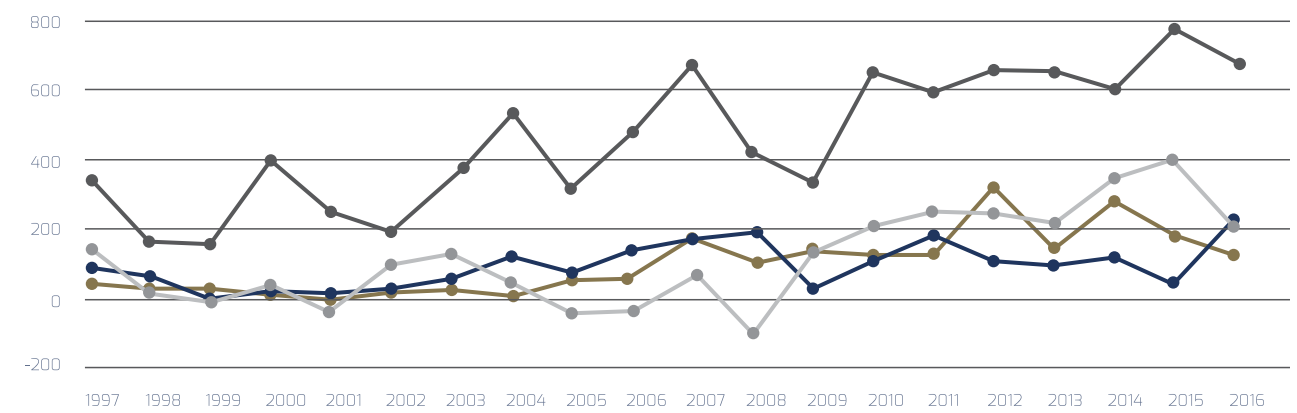
1997-2016 SEKTÖRLERE GÖRE KÂR DEĞERLENDİRME

Bütün temel göstergeler içerisinde en dalgalı gösterge olan toplam kâr rakamı çeşitli etkenlerden dolayı yıllar bazında farklılaşabilmektedir. İlk 250 içerisinde en fazla artışın olduğu gösterge vergi öncesi dönem kârlarıdır. 2016 yılında oluşan mali koşullar ile döviz kurlarındaki ve finansman giderlerindeki artış firmaların kârlılık performansını olumsuz etkilemiştir.

Kâr toplamalarına bakıldığında, geçen yıla göre en fazla artış gösteren makine, teçhizat ve metal sektörüdür. Bir önceki yıla göre % 465 artış göstermiştir.

Tekstil ve hazır giyim sektöründeki dönem kârlarına bakıldığında, 1997 yılından itibaren artış ve azalışların sürdüğü, 2008 yılında kriz döneminde azalış gösterdiği ve sonraki yıllarda ise ivme kazanarak artışına devam etmiştir. Geçen yıla göre dönem kârında % 48 azalış gerçekleşmiştir.

Makine, teçhizat ve metal sektörünün kârı, geçen yıla göre %465 artarken, otomotiv ana ve yan sanayiindeki % 13 azalış olduğu görülmektedir.

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1	14.856.400.168	3	1.239.418.567	2	1.217.981.387	1	8.087.802.116	3	387.799.551	1	3.263.126.603	1	9.788	1	12.856.413.539
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2	11.465.524.257	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2.914.718.737	-	-	2	11.465.524.257
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3	4.297.105.064	2	1.262.147.011	-	-	-	-	-	-	3	1.095.207.124	2	8.270	3	3.176.245.301
4	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	BTSO	4	2.666.929.254	4	603.979.102	5	730.777.627	7	1.702.360.896	-	-	6	184.899.684	-	-	4	2.662.589.617
5	LİMAK ULUDAĞ ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	5	2.555.288.066	24	110.475.455	51	101.426.000	18	660.178.337	13	91.504.539	-	-	-	-	206	0
6	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	6	2.154.247.185	5	386.996.746	7	522.263.832	10	1.115.153.936	10	101.241.985	36	32.762.647	6	4.083	5	1.878.902.996
7	S.S. BURSA ECZACILAR ÜRETİM TEMİN VE DAĞITIM KOOPERATİFİ BURSA ECZA KOOP.	BTSO	7	1.612.364.276	42	80.214.827	45	109.181.097	24	552.768.132	30	30.238.135	179	0	36	875	182	0
8	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	8	1.164.149.919	6	362.057.837	19	286.254.559	8	1.628.038.735	-	-	247	0	4	4.953	176	387.500
9	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	MATLI YEM SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	10	930.615.594	17	147.291.107	14	350.965.430	31	426.420.254	7	114.853.862	106	6.742.325	51	670	8	754.695.776
11	GEMLİK GÜBRE SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	11	893.266.814	21	118.848.513	6	565.325.253	5	2.539.316.637	211	0	42	31.328.698	56	593	39	265.863.248
12	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	29	101.998.678	-	-	6	1.915.559.091	25	37.714.354	-	-	-	-	-	-
13	BEYÇELİK GESTAMP KALIP VE OTO YAN SANAYİ PAZARLAMA VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	13	869.488.322	14	175.895.331	-	-	21	626.293.191	-	-	20	53.035.597	11	2.199	7	838.015.444
14	TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	14	810.400.798	58	50.017.668	39	123.602.874	13	888.484.204	75	11.390.676	14	80.603.465	77	453	9	746.176.249
15	BURSAGAZ BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM, TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	15	756.759.619	105	26.054.839	22	239.668.920	20	640.985.169	214	0	241	0	130	268	194	0
16	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	OR-HAN-GAZİ	16	729.462.369	8	312.614.998	89	49.811.777	12	947.444.837	212	0	5	185.049.690	10	2.485	10	740.457.730
17	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	17	681.192.817	13	195.531.313	12	381.950.770	-	-	-	-	4	210.003.484	8	2.714	11	678.839.057
18	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	18	618.751.772	7	320.126.164	4	918.211.450	4	2.884.264.701	9	113.697.906	33	36.363.863	13	1.905	12	603.745.296
19	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	191	7.385.822	-	-	-	-	-	-	-	-	195	62	211	0
20	KARŞAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	20	577.820.988	10	216.045.828	16	313.109.921	9	1.482.801.470	249	-53.514.516	10	101.816.681	24	1.168	13	548.517.593
21	EKONOMİK DÖVİZ VE ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	21	575.459.176	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
22	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	22	570.163.785	18	145.191.793	18	286.577.856	14	855.640.528	-	-	11	93.740.512	-	-	15	520.865.965
23	ASIL ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	OR-HAN-GAZİ-İST.	23	542.505.549	50	62.094.580	-	-	-	-	-	-	26	41.382.289	30	924	14	540.426.398
24	YAZAKI SYSTEMS TECHNOLOGİES TURKEY OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	24	535.336.118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	25	510.625.696	147	16.822.627	47	103.419.957	40	290.755.843	-	-	54	27.135.187	16	1.539	16	506.786.943
26	ERBAK-ULUDAĞ PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	26	502.085.524	69	41.741.018	192	9.700.621	83	158.301.497	-	-	44	30.375.817	52	657	183	0
27	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	BOSCH REXROTH OTOMASYON SAN.VE TİC.A.Ş.	BTSO	28	491.135.824	53	57.076.589	37	142.242.540	19	658.019.191	92	7.553.480	9	116.405.528	31	913	24	345.390.704
29	HARPUT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	29	473.345.615	19	136.046.241	33	148.317.078	16	806.004.953	131	3.823.165	39	32.518.799	25	1.120	47	211.421.087
30	YEŞİM TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	30	463.903.056	35	95.325.295	-	-	22	584.284.714	-	-	18	59.190.368	12	2.152	18	429.824.520
31	COŞKUNÖZ METAL FORM MAKİNA ENDÜSTRİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	31	447.069.913	-	-	-	-	-	-	-	-	94	11.105.592	-	-	-	-
32	YAZAKI OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	SAKARYA-GEMLİK	32	443.313.044	43	71.613.183	-	-	-	-	-	-	8	141.479.857	-	-	19	427.514.552
33	KÖFTECİ YUSUF HAZİR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZNİK	33	430.242.059	25	106.905.890	151	20.398.762	78	163.771.413	170	1.060.632	220	0	5	4.386	161	48.173.622
34	AKA OTOMOTİV SANATİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	OR-HAN-GAZİ	34	410.092.048	48	64.651.188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	401.905.514
35	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIMA İŞLETMECİLİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	35	399.127.463	1	1.662.958.702	38	129.089.325	51	231.139.183	43	22.524.907	182	0	67	511	187	0
36	ORAU ORHAN OTOMOTİV KONTROL SİSTEMLERİ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	37	394.150.207	15	165.790.185	-	-	-	-	-	-	128	2.942.837	28	1.045	27	339.546.985
38	KÜÇÜKÇALIK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İNE-GÖL	38	376.352.582	39	83.790.008	23	225.303.283	26	515.061.431	34	27.251.024	15	77.595.611	20	1.383	35	275.025.067
39	S.S. MARMARA ZEYTİN TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ MARMARABİRLİK	BTSO	39	373.074.177	45	69.404.956	17	299.550.025	33	417.486.048	23	40.712.265	41	31.416.583	98	375	23	357.998.943
40	LEONI KABLO VE TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	40	370.325.777	78	33.165.856	-	-	-	-	-	-	13	84.505.707	170	141	22	358.228.108
41	EĞRETLİ GIDA VE TEKSTİL SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	41	365.273.101	145	17.213.068	110	37.130.330	193	44.282.759	107	5.200.741	199	0	142	221	171	3.132.291
42	MENGERLER TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	86	32.163.250	-	-	-	-	-	-	161	150.638	-	-	195	0

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
43	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	KA-RA-CA-BEY	43	354.569.003	102	28.474.899	-	-	66	186.758.239	242	-7.465.433	248	0	-	-	25	344.377.083
44	BURKAY UĞUR KAUÇUK KİMYA VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	44	348.080.976	-	-	-	-	71	177.104.919	-	-	123	3.202.659	-	-	-	-
45	AKBAŞLAR TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	45	335.417.633	33	98.565.628	46	104.543.340	34	412.061.741	102	6.599.432	137	1.601.919	21	1.290	28	331.773.397
46	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	46	332.716.710	-	-	-	-	-	-	-	-	69	20.227.822	-	-	26	343.131.799
47	Tİ OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48	ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	48	319.252.891	36	91.873.585	32	155.614.469	42	288.717.669	27	33.257.915	48	29.522.456	15	1.706	30	291.816.840
49	CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	49	317.721.301	96	29.361.678	-	-	72	174.599.335	-	-	37	32.667.476	-	-	-	-
50	ERMETAL OTOMOTİV VE EŞYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	50	306.613.261	46	68.637.705	-	-	76	166.210.135	-	-	86	12.909.910	34	889	32	284.601.570
51	ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	51	301.173.663	44	70.531.316	25	213.161.946	38	295.099.199	28	32.665.253	25	42.621.640	88	410	31	288.240.194
52	ROLLMECH AUTOMOTİVE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	52	290.168.282	26	105.017.229	53	96.992.017	63	198.524.871	-	-	50	29.360.306	37	850	33	283.085.879
53	İNALLAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	53	287.098.276	152	16.160.038	163	15.921.591	82	158.799.717	108	5.129.411	200	0	155	196	168	7.878.010
54	YAZAKİ WİRING TECHNOLOGİES TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	54	281.044.552	55	54.390.071	-	-	-	-	-	-	34	34.838.488	-	-	37	272.691.282
55	BURSA BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	55	277.885.180	99	29.110.721	98	48.387.594	95	140.848.802	76	11.201.888	188	0	153	200	36	274.039.314
56	ERİKLİ SU VE MEŞRUBAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	56	277.715.284	40	83.764.608	21	257.459.686	35	372.936.666	17	63.130.474	113	5.779.940	122	294	40	262.664.000
57	BİLİM MAKİNA İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	57	269.829.757	82	32.503.052	107	38.155.020	77	164.355.852	126	4.162.382	160	150.770	40	775	38	269.829.757
58	BPO-B.PLAS-PLASTİC OMNİUM OTOMOTİV PLASTİK VE METAL YAN SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	58	257.810.910	32	98.990.043	-	-	-	-	-	-	99	9.117.267	149	205	56	188.829.246
59	ENDERER MEŞRUBAT SİĞARA GIDA EV ALETLERİ LPG DAĞITIM PAZARLAMA TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İNE-GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	60	247.591.313	89	31.178.734	212	6.177.497	169	59.059.605	183	578.767	227	0	41	766	165	13.442.981
61	BOSEN ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	61	244.809.683	67	41.959.799	214	5.418.657	58	210.254.063	216	0	-	-	-	-	107	90.995.542
62	ERMAKSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	62	243.448.399	249	-5.607.410	-	-	-	-	-	-	17	60.789.947	-	-	42	228.494.910
63	ERBAK-ULUDAĞ İÇECEK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	63	231.219.552	202	6.575.886	80	58.407.255	37	324.779.106	-	-	249	0	150	203	43	224.402.929

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
64	MAYSAN MANDO OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	64	227.416.884	64	43.164.200	69	66.571.323	96	139.935.042	-	-	35	34.375.936	-	-	41	232.891.368
65	BURSA ÇİMENTO FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	65	226.162.658	27	103.944.696	13	351.557.556	30	428.330.040	19	60.632.065	154	288.895	112	321	44	224.222.538
66	FEKA OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	66	222.119.904	-	-	-	-	-	-	-	-	96	10.863.445	-	-	46	216.794.681
67	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	OR-HAN-GAZİ-İST.	67	220.092.031	20	122.626.690	20	278.480.916	36	330.885.971	14	82.001.611	177	0	27	1.068	50	198.058.771
68	GÜRSEL DÖVİZ ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	68	217.964.567														
69	SERRA SÜNGER VE PETROL ÜRÜN.SAN.VE TİC.A.Ş.	İNE-GÖL	69	217.626.340	115	23.601.498	63	72.120.601	46	263.948.754	137	3.479.614	134	1.967.442	119	305	45	217.656.364
70	ESKAPET PET ÜRÜNLERİ KİMYA GIDA NAKLİYE SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	İNE-GÖL	70	214.109.823	182	9.410.386	-	-	-	-	-	-	38	32.580.535	-	-	49	200.573.573
71	SULTAN DÖVİZ VE ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
72	COATS (TÜRKİYE) İPLİK SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	41	81.945.283	-	-	-	-	-	-	-	-	35	878	51	196.086.976
73	GÖLİPLİK ŞEREMET TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	73	201.857.017	30	100.895.309	27	202.370.753	53	220.487.061	22	51.592.709	143	1.101.004	49	703	48	201.857.017
74	ORHAN KARAKOÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	74	201.409.916	70	41.157.434	54	96.164.516	56	211.994.821	89	8.798.626	110	5.964.199	33	893	62	161.295.796
75	BAKTAT GIDA SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ.	GEM-LİK	75	200.993.552	56	52.768.056	123	33.440.046	74	167.773.110	-	-	32	36.750.942	46	724	-	-
76	A-PLAS GENEL OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	76	196.409.465	59	48.922.757	-	-	-	-	59	15.063.021	-	-	-	-	-	-
77	KOÇASLANLAR OTOMOTİV İNŞAAT TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	77	196.014.540	127	20.287.984	115	35.838.636	109	113.904.717	111	4.941.604	201	0	147	215	53	190.867.015
78	COŞKUNÖZ ISI SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	78	195.589.926	-	-	-	-	-	-	-	-	27	39.595.202	-	-	57	188.316.624
79	POLYTEKS TEKSTİL SANAYİ ARAŞTIRMA VE EĞİTİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	79	193.611.407	37	90.564.915	-	-	49	243.013.469	-	-	88	12.653.186	64	530	55	188.862.721
80	ULUDAĞ MADEN SULARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	80	193.009.549	74	35.205.063	50	101.636.473	70	177.525.676	36	25.433.487	181	0	174	126	59	184.583.137
81	GEMPORT GEMLİK LİMAN VE DEPOLAMA İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	GEM-LİK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
82	CONTİTECH LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	82	190.910.430	38	84.295.744	-	-	-	-	-	-	19	53.551.260	-	-	-	-
83	GRAMMER KOLTUK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	68	41.794.989	119	34.215.609	130	87.706.443	70	12.152.112	22	50.247.344	70	500	-	-
84	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	84	184.966.019	12	203.010.948	49	102.381.497	27	478.853.149	4	189.715.910	175	0	145	219	163	22.197.393

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
85	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	85	181.718.589	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	BELTAN VIBRACOUSTIC TİTREŞİM ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	86	179.705.189	117	23.383.085	68	67.228.965	119	100.944.569	41	22.938.681	23	50.007.914	85	416	60	178.236.567
87	AROMA BURSA MEYVE SULARI VE GIDA SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	87	170.460.452	97	29.338.545	-	-	-	-	-	-	127	3.021.574	-	-	61	165.633.066
88	MOBİPA MOBİLYA TEKSTİL İNŞAAT NAKLİYE PETROL ÜRÜNLERİ SÜPER MARKET VE TURİZM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	88	170.232.226	166	13.000.015	-	-	100	127.444.689	-	-	205	0	158	190	197	0
89	FORMFLEKS YALITIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	89	166.488.276	110	24.609.556	128	30.947.388	89	149.615.165	124	4.259.526	140	1.269.932	69	504	78	125.454.041
90	SAMANCI GIDA TARIM HAYVANCILIK VE ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	90	165.412.348	181	9.429.320	175	12.810.988	161	64.448.724	120	4.504.359	138	1.527.411	223	27	227	0
91	DANIŞ YAPI MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	91	165.019.128	83	32.477.794	96	45.345.654	39	293.551.777	93	7.335.424	194	0	39	780	169	7.843.411
92	ACARSOY TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	92	163.932.465	73	37.305.284	36	144.314.645	55	214.955.435	-	-	-	-	-	-	63	158.749.055
93	KIRPART OTOMOTİV PARÇALARI SAN. VE TİC. A.Ş.	OR-HAN-GAZİ	93	163.054.382	51	57.395.729	76	62.274.532	101	127.039.142	37	25.156.548	31	37.915.388	68	509	66	151.112.687
94	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	94	160.030.548	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	TAŞDELEN TEKSTİL SANAYİİ TİCARET VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	95	158.727.133	137	18.217.583	-	-	105	118.376.392	-	-	153	437.072	226	21	175	741.893
96	FENUĞURSAN GIDA-TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	96	156.499.184	158	14.246.625	171	13.897.263	133	85.478.332	155	1.900.245	214	0	-	-	185	0
97	BURSALI TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	97	156.181.704	174	10.879.387	121	33.519.598	91	146.344.474	241	-6.405.417	78	15.769.463	84	424	105	92.121.293
98	MİPAR METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	98	155.475.080	211	5.242.896	155	18.612.459	132	85.582.488	173	948.976	221	0	208	48	216	0
99	GES TEKSTİL DIŞ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	99	154.603.034	231	807.914	227	1.645.202	211	30.000.630	193	324.174	24	48.321.775	242	5	243	0
100	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	100	153.071.134	122	21.080.560	145	22.750.429	159	68.938.361	-	-	83	13.655.531	-	-	79	119.387.461
101	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	102	149.538.219	-	-	-	-	-	-	-	-	103	8.081.886	-	-	67	149.473.085
103	E.N.A. TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	103	149.434.790	60	46.322.287	24	222.053.487	47	248.297.613	-	-	180	0	110	322	69	148.446.630
104	VIBRACOUSTIC CV AIR SPRINGS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	GEM-LİK	104	149.148.714	168	12.537.693	97	45.137.936	146	76.299.324	-	-	21	50.278.492	-	-	70	148.354.458
105	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	105	147.990.693	103	27.976.341	81	30.327.511	84	157.976.327	57	16.633.406	67	20.655.963	134	256	68	148.686.184

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
106	NESTLE WATERS GIDA VE MEŞRUBAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	106	147.453.685	54	54.842.924	64	70.923.712	102	125.312.515	46	19.309.831	155	274.150	102	347	73	131.515.758
107	EMEKE YAĞ SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	107	147.180.973	194	7.308.935	167	15.310.043	148	75.991.362	236	-3.647.724	164	97.056	199	55	64	157.294.701
108	FURPA GIDA TEKSTİL KUYUMCULUK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
109	SUNTEKS DOKUMA BOYA APRE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	109	141.272.114	57	52.273.900	26	211.670.231	50	241.273.806	49	18.726.942	81	14.439.291	43	737	71	138.120.583
110	ÇİLEK MOBİLYA A.Ş.	İNE-GÖL	110	140.723.147	52	57.114.377	58	83.538.728	117	101.848.078	38	24.944.410	80	14.934.657	62	543	88	109.063.625
111	CANSAN ALÜMİNYUM PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	111	140.058.280	248	-2.032.323	247	-2.766.788	152	74.858.613	-	-	76	16.152.448	-	-	84	113.859.587
112	PARLADI METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	112	138.018.066	197	7.023.558	170	13.960.311	149	75.959.728	169	1.145.281	149	743.944	183	90	173	2.027.281
113	WARMHAUS ISITMA VE SOĞUTMA SİSTEMLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	113	136.486.911	118	22.943.954	118	36.022.152	81	158.836.394	226	-498.521	245	0	120	297	72	135.184.145
114	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
115	MGI-COUTIER MAKİNA YEDEK PARÇA İMALAT VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	115	133.947.398	62	43.825.433	86	54.473.756	128	89.741.874	-	-	56	27.081.105	57	567	76	127.334.746
116	YARIŞ OTOMOTİV MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	116	131.808.880	80	32.712.067	-	-	-	-	-	-	145	878.616	-	-	77	125.845.920
117	YENİLMEZ DÖVİZ ALTIN TİCARETİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	117	129.014.525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
118	PENGUEN GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	118	128.506.304	112	24.242.184	73	63.204.222	57	210.894.993	245	-9.462.183	72	19.199.349	100	360	75	128.506.304
119	BAKGÖR MÜCEVHERAT TEKSTİL İNŞ.SAN.VE TİC. İTH.İHR.LTD.ŞTİ.	BT50	-	-	100	28.807.310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	ÖZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	120	127.229.900	149	16.671.172	218	4.094.796	115	105.311.762	181	647.727	30	37.995.757	96	380	123	74.581.148
121	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM, DANIŞMANLIK HİZMETLERİ, İMAR İNŞAAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	121	126.821.224	23	111.099.825	172	13.145.923	221	27.835.440	179	759.476	224	0	14	1.809	179	0
122	KORAY SPOR SPOR MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	122	125.243.147	92	30.136.018	111	37.050.767	123	93.957.837	84	10.210.567	120	3.627.913	99	361	191	0
123	ÖNALLAR YEM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	MUS-TAFA KE-MAL-PAŞA	123	123.339.929	161	13.741.036	85	54.528.859	151	75.075.946	83	10.422.233	158	198.528	190	77	112	86.767.138
124	NURİ KÖRÜSTAN MAKİNA METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	124	123.150.888	126	20.505.348	118	34.272.232	125	91.487.003	78	11.022.308	152	499.114	159	173	198	0
125	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	125	120.760.682	198	7.008.116	77	61.229.169	131	85.800.988	147	2.714.772	210	0	177	115	200	0
126	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
127	İNOKSAN SATIŞ PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	127	119.589.924	173	11.022.986	169	14.295.032	176	55.005.129	143	3.324.879	105	6.822.856	180	91	202	0
128	BAKYAPI İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	128	118.798.449	177	10.029.775	213	5.748.980	28	452.322.121	248	-23.904.250	250	0	54	616	81	118.798.449
129	EDT HAZIR GIYIM PAZARLAMA VE İTHALAT İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	129	117.423.282	230	1.441.484	228	1.578.410	210	30.712.294	171	1.042.685	28	38.854.488	-	-	249	0
130	EMİRALİ TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	130	116.911.905	107	25.600.881	129	30.889.534	155	71.534.378	71	12.105.080	167	50.264	114	314	83	115.721.800
131	EDEMEN ET VE ET ÜRÜNLERİ TARIM HAYV. NAK. GIDA SAN.VE TİC.AŞ.	BTSO	131	116.756.248	196	7.112.505	220	3.630.198	213	29.758.722	145	3.227.137	209	0	205	51	82	116.756.248
132	MESKAR YAPI MALZEMELERİ İNŞAAT TİCARET SANAYİ A.Ş.	BTSO	-	-	171	11.029.651	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133	NESKAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	133	114.017.038	190	7.856.307	138	27.242.605	197	39.501.997	152	2.015.221	213	0	173	127	164	16.783.107
134	SERTEPE OTOMOTİV İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	134	113.954.211	184	9.332.736	-	-	-	-	-	-	206	0	-	-	201	0
135	BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	135	112.887.965	90	30.629.556	84	56.848.853	145	76.371.539	50	18.367.053	109	6.293.954	-	-	85	112.887.965
136	HAKSAN OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	136	111.956.406	75	34.243.347	90	49.308.655	143	78.059.260	-	-	85	12.912.850	127	272	152	59.959.131
137	İLAY TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	137	111.943.965	63	43.824.592	82	57.505.349	90	148.487.529	73	11.521.128	49	29.456.608	90	400	89	108.525.647
138	FİTAŞ FANTAZİ İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	138	111.155.101	114	23.743.038	87	51.087.458	75	166.970.652	218	0	172	9.242	58	565	86	111.287.624
139	F.B.N. TEKSTİL İTHALAT İHRACAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	139	110.015.935	216	3.518.164	109	37.469.650	147	76.148.869	149	2.298.703	97	10.566.399	233	13	234	0
140	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	140	109.176.247	22	114.480.900	-	-	124	92.218.876	178	762.979	142	1.115.818	-	-	-	-
141	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
142	DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	142	108.079.606	11	212.285.665	-	-	-	-	-	-	59	26.553.986			90	106.367.664
143	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	143	107.855.160	123	20.702.004	204	7.576.922	177	54.064.258	-	-	71	19.539.713	125	278	91	106.022.199
144	BARSAN GLOBAL LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
145	ÜÇGE MAĞAZA EKİPMANLARI PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	145	104.558.292	65	42.707.846	52	97.146.966	110	112.513.030	42	22.766.671	77	16.059.379	74	481	104	92.494.557
146	UMUT İNŞAAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	146	103.021.081	159	14.226.135	166	8.220.883	207	32.189.683	99	6.824.610	144	1.092.536	107	326	92	102.986.146
147	GİNTAŞ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	147	101.529.004	183	9.405.575	141	25.610.228	98	131.097.441	125	4.199.304	166	72.191	181	91	203	0

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
148	BAKGÖRLER İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
149	MAY-AGRO TOHUMCULUK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	149	101.246.406	120	21.445.674	62	73.281.168	94	142.039.876	157	1.857.411	89	12.494.074	126	273	97	98.590.471
150	KAPLANLAR SOĞUTMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	150	100.628.659	91	30.486.472	156	18.381.113	190	45.587.715	81	10.583.721	190	0	105	334	101	93.941.557
151	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	151	100.306.185	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
152	AUTONEUM ERKURT OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
153	NUKON LAZER MAKİNA METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	153	100.112.272	151	16.219.400	130	30.634.087	166	61.863.585	74	11.514.832	87	12.769.318	176	116	94	100.112.272
154	SİNTA SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	154	99.507.375	66	41.990.821	31	166.264.041	59	203.295.471	47	18.999.106	183	0	66	530	96	98.710.151
155	PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	155	99.263.729	131	19.193.750	-	-	185	47.142.372	-	-	-	-	-	-	-	-
156	IŞIKSOY TEKSTİL İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	156	98.735.553	61	44.984.953	34	148.260.210	52	228.565.763	29	31.308.081	125	3.151.316	78	450	99	97.309.017
157	EMAŞ PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
158	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	158	98.117.782	93	29.618.284	100	43.903.150	139	82.605.446	115	4.708.377	75	16.281.785	92	397	95	99.327.476
159	HALİS PETROL TURİZM TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
160	SİMPET AKARYAKIT VE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	160	96.537.353	200	6.875.913	166	15.386.075	183	48.276.548	144	3.323.413	208	0	211	45	217	0
161	BAYRAK LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
162	COŞKUNÖZ-MA OTOMOTİV ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	162	92.641.469	-	-	-	-	-	-	-	-	121	3.479.044	-	-	-	-
163	DİNA/VANELLİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	163	92.446.979	218	3.016.314	221	3.344.198	214	29.563.167	159	1.563.271	47	29.605.990	230	15	231	0
164	ŞEM LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	164	92.337.579	-	-	-	-	-	-	-	-	79	15.043.882	-	-	-	-
165	HADİM ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	165	92.245.014	164	13.290.690	207	7.241.968	227	25.835.142	-	-	246	0	93	396	190	0
166	BİSEM-PARADİSE TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	166	91.646.990	213	4.562.931	101	42.313.059	173	56.581.031	158	1.775.451	141	1.184.758	168	142	125	72.732.349
167	AYPLASTİK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	167	91.512.514	209	5.691.981	165	15.633.800	196	39.719.063	165	1.373.957	133	1.998.828	188	80	162	46.705.237
168	BERTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	168	91.475.971	71	39.858.380	44	111.716.801	103	125.178.672	87	9.266.522	119	3.792.677	55	611	106	91.475.971

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra No	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
169	İLAY DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	169	90.665.667	232	752.961	28	3.804.929	229	22.502.492	190	404.196	40	31.657.091	234	9	235	0
170	VATAN PRES OTOMOTİV VE METAL EŞYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	170	90.545.153	139	17.883.243	180	12.229.304	171	58.002.853	-	-	100	9.023.053	-	-	108	90.473.986
171	ALARA TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	171	90.143.484	101	28.648.725	92	49.017.143	219	28.200.304	56	17.036.998	55	27.112.049	81	436	109	88.200.059
172	SAFRAN TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
173	ÖZDİLEK İTHALAT İHRACAT VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	173	89.985.607	234	469.778	238	272.924	230	22.414.088	197	281.317	46	29.637.703	247	2	247	0
174	NAYMAN ORMAN ÜRÜNLERİ AKARYAKIT İNŞAAT TURİZM GIDA OTOMOTİV NAKLİYE TEKSTİL MOBİLYA LOJİSTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	174	88.776.735	192	7.318.992	194	8.725.374	165	62.844.289	163	1.442.436	169	31.453	217	40	172	2.232.381
175	EPSAN PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	175	88.769.277	156	15.126.980	132	29.922.220	157	69.285.991	-	-	114	5.652.964	179	100	136	66.652.512
176	ERGİN PETROL İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	176	88.489.310	227	2.127.832	181	12.172.922	231	22.313.904	151	2.127.096	212	0	200	54	167	8.266.370
177	KAPLANLAR PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	177	88.358.570	207	5.700.416	226	2.220.054	228	24.082.332	123	4.325.735	51	29.178.211	232	13	233	0
178	AKYAPAK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	178	88.094.005	224	2.583.016	-	-	212	29.978.523	-	-	74	16.914.877	219	39	223	0
179	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	179	88.010.179	113	24.012.838	179	12.232.173	179	50.790.735	191	387.183	163	139.703	94	388	110	88.010.179
180	MARTAŞ MARMARA TARIMSAL ÜRÜNLERİ DEĞERLENDİRME ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	180	86.627.310	129	19.903.378	-	-	-	-	-	-	-	-	47	719	118	78.407.882
181	YEPSAN YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	181	85.777.286	134	18.764.077	157	18.281.562	158	69.229.426	-	-	98	10.189.834	148	209	150	60.564.877
182	ÖZTİMUR MÜTEAHHİTLİK İNŞAAT MADENCİLİK ASFALT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	182	85.120.963	136	18.230.612	71	65.560.761	116	102.957.979	53	18.219.730	185	0	196	60	116	80.437.158
183	SAZCILAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	183	84.910.937	76	34.162.234	245	-917.766	188	46.209.614	184	552.900	101	8.700.617	50	695	120	76.482.814
184	MERHAMET SÜPER MARKET İŞLETMECİLİĞİ VE MAMÜLLERİ İTHALAT VE İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	184	84.640.460	169	12.129.009	197	8.025.989	182	49.983.912	220	0	171	15.772	106	331	192	0
185	ŞEM OTOMOTİV DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	185	84.630.876	-	-	-	-	-	-	-	-	62	23.513.460	-	-	-	-
186	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
187	BURSA KAYNAK MAKİNE,İNŞAAT,YEDEK PARÇA NAKLİYE VE METAL İŞLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	187	83.269.552	199	6.910.633	160	16.675.666	174	56.517.234	121	4.486.114	146	804.447	220	35	224	0
188	BURSALI DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	188	83.179.294	228	1.953.311	231	1.232.843	204	34.321.746	175	818.387	57	26.668.004	216	42	221	0
189	PPG INDUSTRIES KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
190	TOKSAN YEDEK PARÇA İMALAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	190	82.959.706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
191	FİTAŞ DIŞ TİCARET PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	191	82.919.448	175	10.252.097	229	1.286.665	186	84.435.402	227	-542.217	53	27.614.559	235	9	236	0
192	M.F. ÇAVDARLI MOTORLU ARAÇLAR SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-İŞLETME ADI: TOYOTA PLAZA ÇAVDARLI	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
193	PE-GA OTOMOTİV SÜSPANSİYON ENERJİ İNŞAAT GIDA TARIM VE HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	116	23.433.577	-	-	-	-	-	-	66	21.114.892	-	-	137	66.432.678
194	KAR OTO OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	194	82.185.045	193	7.316.538	199	7.955.616	223	27.536.599	132	3.785.929	203	0	221	35	225	0
195	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
196	MFD MİMARLIK MÜTEAHHİTLİK İNŞAAT NAKLİYAT AKARYAKIT HAYVANCILIK TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	196	81.219.756	79	32.957.144	223	3.153.919	232	20.655.795	209	34.742	239	0	18	1.410	180	0
197	AKSOY TEKSTİL ÖRME DOKUMA KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	197	81.154.366	201	6.856.360	42	117.457.410	-	-	160	1.482.619	151	533.539	175	118	160	49.461.365
198	SARIGÖZOĞLU HİDROLİK MAKİNA VE KALIP SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
199	MASS KONFEKSİYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
200	AKYAPAK ULUSLARARASI DIŞ TİCARET MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	200	80.213.334	143	17.458.616	-	-	135	84.708.628	-	-	150	647.779	101	355	130	70.558.275
201	BUSEB BURSA SERBEST BÖLGE KURUCU VE İŞLETİCİSİ ANONİM ŞİRKETİ	GEM-LİK	201	79.813.796	111	24.453.420	35	144.876.538	61	200.197.635	52	18.309.617	184	0	182	91	204	0
202	ACAR İHRACAT İTHALAT TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	202	79.394.227	221	2.848.219	20	6.649.983	209	30.986.548	176	818.218	82	13.983.672	207	49	215	0
203	PLASTİPAK TURKEY PLASTİK AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	203	79.142.252	188	8.481.813	-	-	-	-	-	-	117	4.556.847	203	52	117	78.923.823
204	HKS HAS ASANSÖR KAUKÇUK PLASTİK METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	204	79.064.294	121	21.141.906	98	44.203.037	172	57.661.476	-	-	-	-	-	-	178	47.680
205	FINE FOOD GIDA SANAYİ VE TİCARET İHRACAT-İTHALAT A.Ş.	İNE-GÖL	205	78.969.528	141	17.655.058	95	45.565.334	88	150.002.062	200	212.507	118	4.226.756	144	219	124	73.212.076
206	OYTAŞ-YILDIZ ULUSLARARASI İNŞAAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	206	78.521.039	157	14.738.796	56	87.443.329	79	162.451.559	100	6.790.091	196	0	152	202	196	0
207	MEGA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	207	78.147.218	162	13.678.568	61	75.412.250	92	144.970.466	98	6.885.338	63	22.673.582	129	270	121	75.994.318
208	BAYKAR DÖVİZ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	208	77.911.219	238	129.803	232	1.068.358	243	1.077.822	210	21.505	240	0	244	4	245	0
209	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	209	77.785.820	150	16.331.249	70	65.657.454	122	93.986.110	62	14.774.210	148	762.033	194	64	170	5.618.340
210	SONOCO AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ	BTSO	210	77.684.488	185	9.178.568	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
211	PAKKENS YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	211	76.482.975	104	27.356.863	105	40.613.843	160	66.224.568	96	6.989.285	130	2.606.015	87	412	128	71.208.648
212	MAKYAĞSAN MAKİNA YAĞ SANAYİ VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	212	74.953.002	210	5.292.958	209	6.759.154	189	45.808.037	188	453.410	165	84.013	204	51	213	0
213	SARIOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	213	74.329.860	226	2.425.683	208	7.232.143	240	13.057.269	174	912.550	222	0	229	16	230	0
214	TUŞPA YAPI MALZEMELERİ İNŞAAT TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	214	73.117.563	180	9.542.029	112	36.984.652	178	51.449.693	116	4.636.140	162	145.840	193	65	210	0
215	BEZTAŞ TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	215	73.010.014	155	15.132.987	112	42.145.635	108	114.129.003	180	719.738	225	0	128	272	132	67.754.967
216	GÜLERYÜZ KAROSERİ,OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	216	72.807.028	154	15.297.388	176	12.747.665	163	64.285.212	230	-974.080	116	4.733.949	154	198	126	72.194.039
217	BURSA AĞIR VASITA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	217	72.486.143	215	4.144.059	177	12.449.314	192	45.168.581	167	1.193.417	218	0	201	54	212	0
218	SOYİÇ İNŞAAT NAKLİYAT METAL GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
219	MİYA KONFEKSİYON DOKUMA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	219	72.263.872	203	6.505.982	203	7.791.491	175	56.150.532	199	225.498	61	23.838.072	202	52	149	61.081.658
220	İNOKSAN MUTFAK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	220	70.869.134	176	10.070.183	140	25.645.590	142	78.288.378	240	-6.300.494	136	1.626.363	135	256	144	64.737.298
221	TREDİN TEKSTİL VE KOLTUK KOMPONENTLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	221	70.152.666	138	17.975.002	-	-	222	27.601.584	104	6.428.559	-	-	-	-	-	-
222	İSRA GIDA MARKETÇİLİK İNŞAAT TAAHHÜT PETROL MADENCİLİK TURİZM HAYVANCILIK NAKLİYE EMLAK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	178	9.674.854	216	4.303.216	237	18.378.111	-	-	230	0	-	-	-	-
223	PLASTİFORM PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
224	BESAŞ BURSA EKMEK VE BESİN SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	224	69.403.251	119	22.535.957	120	33.758.912	186	46.993.889	112	4.808.091	202	0	143	221	145	64.154.994
225	ELELE DÖŞEME SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	225	69.047.624	135	18.364.343	-	-	-	-	-	-	124	3.152.041	141	228	134	67.385.752
226	YILMAR DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	226	68.649.029	205	6.195.945	234	933.789	216	29.457.941	206	83.358	65	21.128.599	231	15	232	0
227	AKİF KARALAR KOLLEKTİF ŞİRKETİ-SUAT KARALAR VEDAT KARALAR	BTSO	227	68.500.464	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
228	ELRINGKLİNGER TR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	228	67.840.115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
229	ÖZ ÜÇ-EL TEKSTİL SANAYİİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	229	67.549.963	144	17.319.194	79	59.394.486	129	88.175.333	150	2.249.227	211	0	131	267	143	64.918.233
230	NUREL TEKSTİL APRE VE BOYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	230	67.099.222	84	32.351.580	184	29.229.634	111	108.276.136	177	813.428	223	0	79	447	142	65.240.630
231	ÇELİKFORM GESTAMP OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	231	67.000.629	124	20.639.717	-	-	206	32.825.454	-	-	193	0	-	-	158	54.113.980

2016 YILI İLK 250 FİRMA SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Sıra NO	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Sıra No	Katma Değer TL	Sıra No	Öz Sermaye TL	Sıra No	Net Aktifler TL	Sıra No	Dönem Kârı TL	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
232	SEGE TAŞIT KOLTUKLARI VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	232	66.896.131	140	17.815.404	-	-	199	38.378.189	85	9.955.256	-	-	-	-	135	66.896.131
233	TUTUŞLAR MENSUCAT İPLİK HAM KUMAŞ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	233	66.019.881	195	7.239.448	143	25.054.609	118	101.761.071	202	102.437	233	0	228	19	229	0
234	İNOVA KOLTUK SİSTEMLERİ ARAÇ TASARIMI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	234	65.286.870	148	16.810.128	185	11.040.943	218	28.977.678	101	6.700.934	135	1.647.562	-	-	141	65.320.337
235	ERDUMAN OTOMOTİV İÇ DİZAYN KAROSERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	235	64.797.909	170	11.729.007	244	-912.421	202	36.975.783	110	4.995.470	68	20.638.660	165	157	156	54.476.517
236	BOSEN ELEKTRİK ENERJİSİ TOPTAN SATIŞ A.Ş	BTSO	236	64.740.803	233	729.791	235	913.438	241	7.921.113	194	319.748	231	0	243	4	244	0
237	ENYTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	237	64.559.303	223	2.692.451	152	20.276.716	201	37.139.013	161	1.478.566	216	0	237	8	238	0
238	YILMAR ÇELİK TEL YAY SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	238	64.146.224	153	15.986.873	198	7.984.903	126	90.920.904	219	0	243	0	109	323	148	62.108.943
239	SİSTEMİ COMANDİ MECCANICI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
240	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	240	63.884.414	179	9.575.961	215	4.489.762	187	46.780.083	162	1.451.002	217	0	118	308	140	65.585.678
241	BURSA UĞURLU DAYANIKLI TÜKETİM MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	241	63.595.924	214	4.542.029	222	3.265.010	235	20.032.242	185	550.025	228	0	214	43	219	0
242	GÜLİPEK KUMAŞ VE İPLİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	242	63.502.071	133	18.959.050	136	28.012.521	138	82.662.732	127	4.052.152	107	6.688.717	164	162	151	60.461.095
243	ÜÇGE DİŞ TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	243	63.279.020	208	5.699.500	159	16.718.720	236	19.773.246	113	4.789.771	70	19.793.909	241	6	242	0
244	İSİMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	KA- RACA- BEY	244	62.827.081	106	25.823.303	154	19.468.342	170	58.871.307	95	7.168.448	195	0	136	256	147	62.328.767
245	SÖNMEZ TURİZM EMLAK TEKSTİL VE EĞLENCE YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	245	62.797.067	88	31.727.181	30	175.356.351	60	202.451.987	77	11.112.241	189	0	76	454	154	58.764.794
246	SİMGE MAT MADENCİLİK ASFALT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	246	62.710.545	163	13.370.802	48	102.952.026	32	425.557.357	215	0	242	0	-	-	188	0
247	BERTEKS PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	247	62.550.635	250	6.737.779	178	12.408.010	239	18.011.218	133	3.739.896	64	21.169.222	224	23	228	0
248	POLİNER PLASTİK AMBALAJ GERİ DÖNÜŞÜM DERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	248	62.477.332	189	8.125.051	195	8.638.420	225	26.232.275	-	-	156	259.378	169	142	153	58.775.633
249	AKTAŞ HAVA SÜSPANSİYON SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	249	62.342.095	128	20.219.419	137	28.008.306	144	76.784.597	-	-	93	11.130.119	133	257	159	53.639.858
250	MERTSE SAÇ, METAL, OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	250	62.027.282	220	2.892.075	202	7.851.611	181	50.249.213	182	638.554	226	0	212	45	218	0
TOPLAM				87.220.544.969		14.642.363.784		20.642.765.536		65.959.831.820		4.426.854.488		11.259.361.691		138.701		60.796.311.970

SEÇİLMİŞ KATEGORİLERDE İLK 10 SIRALAMA CİROSUNA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	14.856.400.168
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	11.465.524.257
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.297.105.064
4	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	2.666.929.254
5	LİMAK ULUDAĞ ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	2.555.288.066
6	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	2.154.247.185
7	S.S. BURSA ECZACILAR ÜRETİM TEMİN VE DAĞITIM KOOPERATİFİ BURSA ECZA KOOP.	1.612.364.276
8	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.164.149.919
9	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
10	MATLI YEM SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	930.615.594

KATMA DEĞERE GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Katma Değer TL
1	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIM İŞLETMELİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.662.958.702
2	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.262.147.011
3	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	1.239.418.567
4	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	603.979.102
5	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	386.996.746
6	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	362.057.837
7	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	320.126.164
8	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	312.614.998
9	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
10	KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	216.045.828

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

ÖZSERMAYESİNE GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Özsermaye TL
1	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	1.217.981.387
3	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-
4	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	918.211.450
5	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	730.777.627
6	GEMLİK GÜBRE SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	565.325.253
7	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	522.263.832
8	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
9	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
10	GEMPORT GEMLİK LİMAN VE DEPOLAMA İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	-

NET AKTİFİNE GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Net Aktifler TL
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	8.087.802.116
2	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
3	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-
4	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.884.264.701
5	GEMLİK GÜBRE SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	2.539.316.637
6	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.915.559.091
7	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	1.702.360.896
8	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.628.038.735
9	KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.482.801.470
10	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	1.115.153.936

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEÇİLMİŞ KATEGORİLERDE İLK 10 SIRALAMA DÖNEM KÂRINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Dönem Kârı (V.Ö)TL
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-
2	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	-
3	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	387.799.551
4	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	189.715.910
5	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
6	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
7	MATLI YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	114.853.862
8	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
9	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	113.697.906
10	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	101.241.985

İHRACATINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İhracatı \$
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	3.263.126.603
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	2.914.718.737
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.095.207.124
4	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	210.003.484
5	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	185.049.690
6	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	184.899.684
7	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-
8	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	141.479.857
9	BOSCH REXROTH OTOMASYON SAN.VE TİC.A.Ş.	116.405.528
10	KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	101.816.681

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

İSTİHDAMINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Ücretle Çalışanlar (Kişi) Ortalaması
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	9.788
2	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	8.270
3	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-
4	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	4.953
5	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.386
6	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	4.083
7	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	-
8	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.714
9	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
10	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	2.485

ÜRETİMDEN SATIŞLARINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	Üretimden Satışlar TL
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	12.856.413.539
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	11.465.524.257
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.176.245.301
4	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	2.662.589.617
5	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	1.878.902.996
6	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-
7	BEYÇELİK GESTAMP KALIP VE OTO YAN SANAYİ PAZARLAMA VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	838.015.444
8	MATLI YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	754.695.776
9	TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	746.176.249
10	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	740.457.730

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

EN FAZLA ARTIŞ GÖSTEREN FİRMALAR

ÇİROSUNA GÖRE

Sıra Firma ve Müesseseler

		İlk 250 Sıra No	2015 İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	2016 İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Yüzde Değişim
1	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	33	136.282.007	430.242.059	216
2	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	43	218.284.069	354.569.003	62
3	CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	49	196.162.744	317.721.301	62
4	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	85	117.264.351	181.718.589	55
5	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	102	96.605.247	149.538.219	55
6	İNALLAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	53	187.927.118	287.098.276	53
7	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	71.220.004	-	52
8	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	94	106.158.762	160.030.548	51
9	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	143	72.192.211	107.855.160	49
10	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	22	382.890.264	570.163.785	49

KATMA DEĞERE GÖRE

Sıra Firma ve Müesseseler

		İlk 250 Sıra No	2015 Katma Değer TL	2016 Katma Değer TL	Yüzde Değişim
1	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIM İŞLETMECİLİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	35	105.318.635	1.662.958.702	1.479
2	DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	142	27.476.585	212.285.665	673
3	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	84	27.087.107	203.010.948	649
4	YILMAR DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	226	988.498	6.195.945	527
5	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	140	22.099.102	114.480.900	418
6	BOSEN ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	61	8.106.599	41.959.799	418
7	FİSTAŞ DIŞ TİCARET PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	191	3.576.450	10.252.097	187
8	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	22	52.323.061	145.191.793	177
9	KAR OTO OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	194	2.942.853	7.316.538	149
10	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	105	11.962.984	27.976.341	134

ÖZSERMAYEYE GÖRE

Sıra Firma ve Müesseseler

		İlk 250 Sıra No	2015 Özsermaye TL	2016 Özsermaye TL	Yüzde Değişim
1	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	455
2	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	4.218.175	10.414.624	147
3	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	125	-	61.229.169	130
4	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	105	-	30.327.511	121
5	F.B.N. TEKSTİL İTHALAT İHRACAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	139	17.356.744	37.469.650	116
6	AKSOY TEKSTİL ÖRME DOKUMA KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	197	54.950.107	117.457.410	114
7	BURSALI DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	188	587.399	1.232.843	110
8	GÜRSEL DÖVİZ ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	68	-	-	108
9	NAYMAN ORMAN ÜRÜNLERİ AKARYAKIT İNŞAAT TURİZM GIDA OTOMOTİV NAKLİYE TEKSTİL MOBİLYA LOJİSTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	174	4.393.735	8.725.374	99
10	YILMAR ÇELİK TEL YAY SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	238	4.040.087	7.984.903	98

NET AKTİFLERE GÖRE

Sıra Firma ve Müesseseler

		İlk 250 Sıra No	2015 Net Aktifler TL	2016 Net Aktifler TL	Yüzde Değişim
1	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	30.122.892	-	143
2	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	125	-	85.800.988	118
3	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	33	77.223.599	163.771.413	112
4	GÜRSEL DÖVİZ ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	68	-	-	107
5	BUSEB BURSA SERBEST BÖLGE KURUCU VE İŞLETİCİSİ ANONİM ŞİRKETİ	201	120.207.066	200.197.635	67
6	SİMPET AKARYAKIT VE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	160	29.228.351	48.276.548	65
7	KAPLANLAR PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	177	14.687.195	24.082.332	64
8	MEGA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	207	92.082.486	144.970.466	57
9	HARPUT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	29	513.019.447	806.004.953	57
10	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-	-	-	56

EN FAZLA ARTIŞ GÖSTEREN FİRMALAR

DÖNEM KARINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İlk 250 Sıra No	2015 Dönem Kârı (V.Ö) TL	2016 Dönem Kârı (V.Ö) TL	Yüzde Değişim
1	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	105	148.449	16.633.406	11.105
2	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	33	30.740	1.060.632	3.350
3	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	179	30.855	387.183	1.155
4	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	84	16.289.027	189.715.910	1.065
5	TUTUŞLAR MENSUCAT İPLİK HAM KUMAŞ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	233	-	102.437	827
6	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	94	-	-	439
7	ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	51	6.384.280	32.665.253	412
8	ENDERER MEŞRUBAT SİGARA GIDA EV ALETLERİ LPG DAĞITIM PAZARLAMA TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	368
9	İNALLAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	53	1.135.069	5.129.411	352
10	MAY-AGRO TOHUMCULUK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	149	433.079	1.857.411	329

İHRACATA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İlk 250 Sıra No	2015 İhracatı \$	2016 İhracatı \$	Yüzde Değişim
1	F.B.N. TEKSTİL İTHALAT İHRACAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	131	3.470	10.566.399	304.374
2	KORAY SPOR SPOR MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	116	577.626	3.627.913	528
3	İNOKSAN SATIŞ PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	120	1.366.049	6.822.856	399
4	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	81	-	-	396
5	TAŞDELEN TEKSTİL SANAYİ TİCARET VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	95	102.465	437.072	327
6	MARTAŞ MARMARA TARIMSAL ÜRÜNLERİ DEĞERLENDİRME ANONİM ŞİRKETİ	169	-	-	288
7	BURSA KAYNAK MAKİNE,İNŞAAT,YEDEK PARÇA NAKLİYE VE METAL İŞLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	175	213.959	804.447	276
8	ELELE DÖŞEME SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	207	1.018.330	3.152.041	210
9	MATLI YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	10	2.271.552	6.742.325	197
10	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	132	393.670	1.115.818	183

İSTİHDAMA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İlk 250 Sıra No	2015 Ücretle Çalışanlar (Kişi) Ortalaması	2016 Ücretle Çalışanlar (Kişi) Ortalaması	Yüzde Değişim
1	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	32	1.300	-	167
2	YEPSAN YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	181	120	209	74
3	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	33	2.572	4.386	71
4	BAKYAPI İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	128	364	616	69
5	ŞEM OTOMOTİV DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	185	-	-	60
6	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	100	283	-	51
7	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	209	43	64	49
8	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-	-	-	37
9	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	1	7.182	9.788	36
10	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	151	-	-	35

ÜRETİMDEN SATIŞA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İlk 250 Sıra No	2015 Üretimden Satışlar TL	2016 Üretimden Satışlar TL	Yüzde Değişim
1	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	84	9.750.782	22.197.393	128
2	COŞKUNÖZ-MA OTOMOTİV ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	162	54.393.183	-	73
3	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	102	86.652.490	149.473.085	72
4	EĞRETLİ GIDA VE TEKSTİL SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	41	1.938.726	3.132.291	62
5	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	43	216.278.777	344.377.083	59
6	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	22	327.180.995	520.865.965	59
7	CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	49	-	-	59
8	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	140	69.995.117	-	57
9	SERRA SÜNGER VE PETROL ÜRÜN.SAN.VE TİC.A.Ş.	69	139.433.928	217.656.364	56
10	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	1	8.434.241.768	12.856.413.539	52

EN FAZLA ARTIŞ GÖSTEREN FİRMALAR

TİCARETE GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	İlk 250 Sıra No	2015 Ticaret	2016 Ticaret	Yüzde Değişim
1	CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	47	-	-	2.693,3
2	PE-GA OTOMOTİV SÜSPANSİYON ENERJİ İNŞAAT GIDA TARIM VE HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	1.865,2
3	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	94	2.508.306	-	1.242,9
4	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-	-	-	1.075,4
5	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	31	40.884.602	382.068.437	834,50
6	BEZTAŞ TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	198	641.249	5.255.047	719,50
7	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	90	-	-	598,02
8	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	41	2.005.292	10.191.920	408,25
9	AKYAPAK ULUSLARARASI DIŞ TİCARET MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	200	2.001.758	9.655.059	382,33
10	MGI-COUTIER MAKİNA YEDEK PARÇA İMALAT VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	109	1.850.347	6.612.652	257,37

250 BÜYÜK FİRMA SIRALAMASINA GÖRE

Sıra	Firma ve Müesseseler	2015 İlk 250 Sıra No	2016 İlk 250 Sıra No	2015-2016 Sıra Farkı
1	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	111	33	78
2	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	196	-	-
3	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	194	143	51
4	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	-	-	-
5	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	145	102	43
6	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	135	94	41
7	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	125	85	40
8	OYTAŞ-YILDIZ ULUSLARARASI İNŞAAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	245	206	39
9	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	183	151	32
10	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	209	179	30

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

2016 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

DEĞERLENDİRMELER

Dünya ekonomisinde büyüme 2016 yılında yavaşlamıştır. Dünya ekonomisinde 2015 yılında yüzde 2,7 büyüme sonrası 2016 yılında yüzde 2,5 büyüme gerçekleşmiştir. 2016 yılına daha yüksek bir büyüme beklentisi ile girilmesine karşın jeopolitik gelişmeler, küresel mali piyasalardaki oynaklıklar, Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden çıkış kararı alması ile özellikle Çin ve emtia ihracatçısı gelişen ülkelerin ekonomilerindeki yavaşlama dünya ekonomisindeki büyümenin beklentilerin altında gerçekleşmesine neden olmuştur.

Dünya ticareti 2015 yılındaki kuvvetli daralma ardından 2016 yılında da küçülmeye devam etmiştir. Dünya mal ticaretindeki küçülmeye miktar bazında büyümenin sınırlanması ile ticarete konu olan enerji, emtia ve nihai malların fiyatlarındaki düşüş neden olmuştur.

Dr. Can Fuat GÜRLESEL
Ekonomist

2016 yılında dünya mal ticareti miktar bazında sadece yüzde 1,3 genişlerken, değer bazında yüzde 3,2 küçülmüş ve 15,96 trilyon dolara gerilemiştir.

2016 yılında dünya ekonomisinde öne çıkan iki önemli unsur Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden ayrılma (Brexit) kararı ile ABD'de Başkanlık seçimlerini radikal politikalar vaat eden Donald Trump'ın kazanması olmuştur. Brexit ile birlikte Avrupa Birliği'nin geleceğine ilişkin endişeler artmıştır. ABD'de ise birçok radikal öneri ve ekonomik büyüme vaat eden Trump'ın seçilmesi beklentilerin aksine küresel ekonomide olumlu etkiler yaratmıştır. Çin ekonomisi ise ekonomik dönüşümündeki ikinci yılını daha sakin geçirmiştir. Çin kaynaklı endişeler azalmıştır.

2016 yılında gelişmiş ülke Merkez Bankalarının ve özellikle ABD Merkez Bankası'nın para politikaları belirleyici olmaya devam etmiştir. 2016 yılına da birden fazla faiz artışı olacağı beklentisi ile girilmiştir. Ancak yaşanan küresel ekonomik gelişmeler faiz artışlarını sınırlamış ve ABD Merkez Bankası 2016 yılında sadece bir kez ve Aralık ayında faiz artışı yapabilmektedir.

ABD doları son 10 yılın en güçlü seviyesine yükselmiştir. Dolar 2016 yılında tüm para birimleri karşısında güçlenmiştir. Euro-dolar paritesi yıl ortalaması 1,08, yılsonunda ise 1,05 olmuştur. Avrupa Birliği'nde ise ekonomik büyümenin ivme kazanmasına rağmen deflasyon riskinin sürmesi nedeniyle parasal genişleme önlemleri sürmüştür. Avrupa Merkez Bankası yıl boyunca genişletici politikalar uygulamış ve Euro göreceli zayıf kalmıştır.

2016 yılının ikinci yarısında petrol fiyatları ile diğer emtia fiyatlarında artış eğilimi oluşmuştur. Petrol üreticisi ülkelerin üretimi sınırlama konusunda anlaşması ile birlikte varil petrol fiyatları 50 doların üzerine yükselmiştir. Metal ve soft emtia fiyatları da artmaya başlamıştır. Bu artışta ise yine Trump etkisi bulunmaktadır. Trump ABD'de büyümeyi hızlandıracak politikalar uygulamayı vaat etmektedir ve bu da emtia talebini artıracak beklentisi ile emtia fiyatlarını desteklemiştir.

Türkiye ekonomisi 2016 yılının ilk yarısında iyi bir büyüme performansı göstermiş, ancak yılın ikinci yarısında bu performans yaşanan ekonomi dışı gelişmeler nedeniyle tersine dönmüştür. Buna bağlı olarak Türkiye ekonomisi yıl genelinde yüzde 2,9 büyüme göstermiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu 2016 yılı sonunda milli gelir hesaplama yöntemini güncellemiştir. 2009 yılını temel alınarak yapılan güncelleme ile birlikte milli gelire ve sektörlere ilişkin büyüklükler de yenilenmiştir. Bu çerçevede güncellenen milli gelir hesapları kullanılmaya başlanmıştır.

2016 yılında karşılaşılan önemli sıkıntılara rağmen sanayi sektörü ekonominin geneli üzerinde bir performans göstermiş ve ekonomik büyümeyi sürükleyen sektör olmuştur. 2016 yılının ikinci yarısında iç talepte görülen daralma ile yıl genelinde dış pazarlarda yaşanan durağanlığa rağmen sanayi sektörü yüzde 3,9 büyüme göstermiştir. 2016 yılında küresel ölçekte ve Türkiye'de yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler sektörler için daha çok sınırlayıcı etkiler yapmıştır. Küresel ekonomide yavaşlama, dünya mal ticaretindeki küçülme ve yakın ve komşu pazar ülkelerimizdeki ekonomik, siyasi ve jeopolitik koşullar Türkiye'ye yönelik dış talebi zayıflatmıştır. Buna bağlı olarak sanayi malları ihracatı 2016 yılında yüzde 0,7 gerileyerek

136,3 milyar dolara inmiştir. İhracatın gerilemesi sanayi sektöründeki firmaların toplam cirolarını da sınırlamış ve sanayi kuruluşlarının performanslarını olumsuz etkilemiştir.

Yurtiçinde ise özellikle yılın ikinci yarısında oluşan koşullar tüm sektörleri olumsuz etkilemiştir. İç pazarda daralma, piyasalarda yaşanan ödeme sistemi sıkışıklığı, Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notunu kaybetmesi ile borçlanma olanaklarının zorlaşması, TL faizlerindeki artışlar ve Türk Lirasındaki hızlı değer kaybı sektörleri ve firmaları olumsuz etkilemiştir. Bunlara rağmen özellikle kamunun oluşan olumsuz koşulların etkisini azaltmaya yönelik uygulamaya koyduğu desteklerin de katkısı ile sektörler yılın son çeyreğinde yeniden büyüme ivmesini yakalamıştır.

Türk Lirası son yıllarda değer kaybı içinde bulunmaktadır. 2016 yılında ise değer kaybı hızlanmış ve Türk Lirası dolar karşısında yüzde 19,6 değer kaybetmiştir. 2016 yılının ilk yarısında ticari kredi faiz oranları gerileme eğilimine girmiştir. Ancak yılın ikinci yarısında oluşan koşullara bağlı olarak TL faizler yeniden yükselmiş ve yılsonunu yüzde 14,53 seviyesinden kapatmıştır. Göreceli olarak yüksek kalan faiz oranları firmaları olumsuz etkilemiştir.

2016 yılı tüm sektörler ve firmalar için yaşanan gelişmelere bağlı olarak çok özel ve farklı bir yıl olmuştur. Firmalar yaşanan gelişmeler karşısında ilk aşamada varlıklarını korumaya yönelmiş, ardından kısa sürede işlerine odaklanarak üretim süreçlerine devam etmişlerdir. Türk iş dünyasının dinamik yapısı ile yaşanan gelişmelerin etkisi sadece bir çeyrek olmuş, kamunun da yerinde önlemleri ve destekleri ile iktisadi faaliyetler ve hayat kademeli olarak normalleşmeye başlamıştır. BTSO İlk 250 Büyük Firma 2016 yılı değerlendirilmemiş yaşanan bu olağanüstü koşullar dikkate alınarak yapılmaktadır.

Dünya Ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmelerin 250 Büyük Firmada Sektörel Etkileri

Öncelikle 250 büyük firmanın 2016 yılı performansı zorlu 2016 yılında beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. 250 firmanın üretimden satışları yüzde 15 ihracatı yüzde 14 ve istihdamı yüzde 8,6 artmıştır. Zorlu bir yılda üretim, ihracat ve istihdam artışı sürmüştür. Ancak mali dalgalanmaların etkileri iyi yönetilememiş ve buna bağlı olarak dönem karı yüzde 7,6 gerilemiştir. Karları gerilemesi ile öz sermaye büyüklüğü sadece yüzde 2,6 ve toplam aktif büyüklüğü ise yüzde 10,9 artabilmiştir. Yüksek faaliyet performansını zayıf mali performans törpülemiştir.

250 büyük firmanın sektör dağılımları da yine dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmelerden önemli ve geçmiş yıllardan oldukça farklı ölçüde etkilenmiştir. Nitekim sektörler içindeki firma sayılarındaki değişimler oldukça dramatik olmuştur.

250 büyük kuruluş içinde en çok firma yine otomotiv yan sanayi sektöründe yer almaya devam ederken sayı 12 adet birden artarak 68'e yükselmiştir. Böylece 20 yılın en yüksek firma sayısına ulaşılmıştır. Ana sanayideki firma sayısı ise 3 ile değişmemiştir. 2016 yılında otomotiv üretimi ve satışlarında önemli artış yaşanmıştır. AB pazarındaki iyileşme ihracat ve ihracat için üretim yolu ile otomotiv sektörüne önemli destek sağlamıştır. Otomotiv sanayinin ana ihracat pazarındaki iyileşme sektörü desteklerken iç pazarda da beklentilerin üzerinde satış gerçekleşmiştir. Kurların artacağı beklentisi iç pazarda talebi öne çekmiştir.

Tekstil ve hazır giyim sektörü ise 2016 yılında en büyük kaybı yaşamıştır. 2015 yılında 59 olan firma sayısı 2016 yılında 8 adet azalarak 51'e inmiştir. Bu sayı aynı zamanda 20 yılın en düşük sayısı olmuştur. Tekstil ve hazır giyim sektörü ihracat olarak AB pazarındaki göreceli iyileşmeden yeterince yararlanamamış, iç pazardaki daralmadan da olumsuz etkilenmiştir.

2016 yılında yaşanan sıkıntılara rağmen inşaat sektörü mevcut işlerini sürdürmüş, özellikle yılın ikinci yarısında da kamunun önemli teşvikleri devreye girmiştir. Buna bağlı olarak inşaat sektöründen 2016 yılında 14 firma ilk 250 içine girmiş ve 3 firma artış sağlamıştır.

2016 yılı Dünyada yatırımların yavaşladığı, Türkiye'de ise gerilediği bir yıl olmuştur. Bu olumsuz koşullara bağlı olarak Bursa 250 büyük kuruluşu içinde makine ve teçhizat sektörü firma sayısı 2 adet azalarak 16 firma ile yer almıştır.

Tarım ve hayvancılık ile buna dayalı gıda sanayi ise 2016 yılında ihracat pazarlarında daralma ile içeride oynak ve yüksek fiyatların etkisini yaşamıştır. Buna bağlı olarak 2016 yılında 250 büyük kuruluş içinde yer alan firma sayısı 3 adet azalarak 26 olmuştur.

250 büyük firma içinde yer alan diğer sektörlerdeki firma sayıları ise genellikle bir önceki yıl ile aynı kalmış veya çok sınırlı değişimler göstermiştir. Bu sektörler iç ve dış koşullardan daha az etkilenmiş ve kendi dinamikleri daha ağır basmıştır.

Sektörler	2015 Yılı Firma Sayısı	2016 Yılı Firma Sayısı	Artış / Azalış
Otomotiv Yan Sanayi	56	68	12
Tekstil ve Hazır Giyim	59	51	-8
Gıda Tarım ve Hayvancılık	29	26	-3
Makine ve Teçhizat	18	16	-2
Metal	13	13	0
Turizm	2	1	-1
İnşaat	11	14	3
Ekonomik İlişkiler ve Finans	6	5	-1
Enerji	6	5	-1
Plastik	5	7	2
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	4	4	0
Kimya	3	1	-2
Otomotiv Ana Sanayi	3	3	0
Lojistik	2	2	0
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	4	3	-1
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	2	2	0
Elektrik-Elektronik	2	1	-1
Çevre	1	1	0
Sağlık	1	1	0
Deri Kürk ve Ayakkabı	0	1	1
Perakende Ticareti	23	25	2

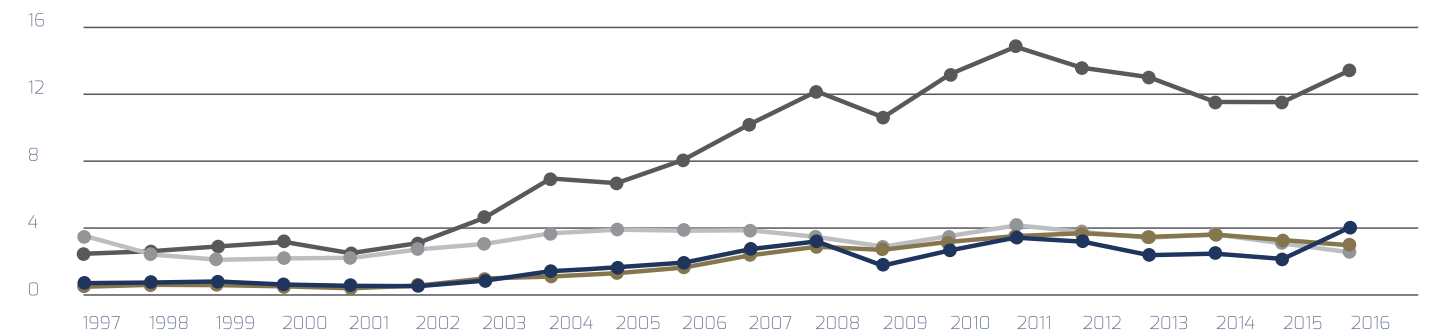

250 Büyük Firma Çalışması ve Bursa Ekonomisinde Sağlıklı Dönüşüm

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın 250 büyük firma çalışması bu sene 20.yılı tamamlamış olacaktır. 250 büyük firma çalışması ortaya koyduğu veriler ve analizler ile son 20 yılda Bursa ekonomisinde yaşanan gelişmeleri ve dönüşümü de açıkça ortaya koyabilmektedir. Bu çerçevede son 20 yılda en önemli gelişme sektörler arasındaki dönüşümde yaşanmaktadır. 4 ana grubun ciro verileri değerlendirildiğinde 1997 yılında sektörlerin eşit büyüklüklerde olduğu, tarım-hayvancılık ve gıda ile tekstil-hazır giyimin Bursa ekonomisinde yarıya yakın paya sahip olduğu görülmektedir.

2002 yılında sonra Bursa ekonomisinde sektörel dönüşümün başladığı 2008-2009'dan sonra ise hızlandığı görülmektedir. Orta ileri teknoloji grubunda yer alan otomotiv, makine ve teçhizat ile metal sanayi grubunun ağırlığı ve payı hızla artmaktadır. Buna karşın tarım-hayvancılık ve gıda ile tekstil-hazır giyimin büyüklükleri neredeyse aynı kalmakta ve payları önemli ölçüde küçülmektedir. Bursa 250 büyük firma çalışması Bursa'nın son 15 yıldır sağlıklı ve doğru bir ekonomik dönüşüm yaşamakta olduğunu göstermektedir.

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

Ferda BESLİ
CEO
Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık A.Ş.
www.besfin.com

İLK 250 BÜYÜK FİRMA NE KADAR KÂR EDİYOR?

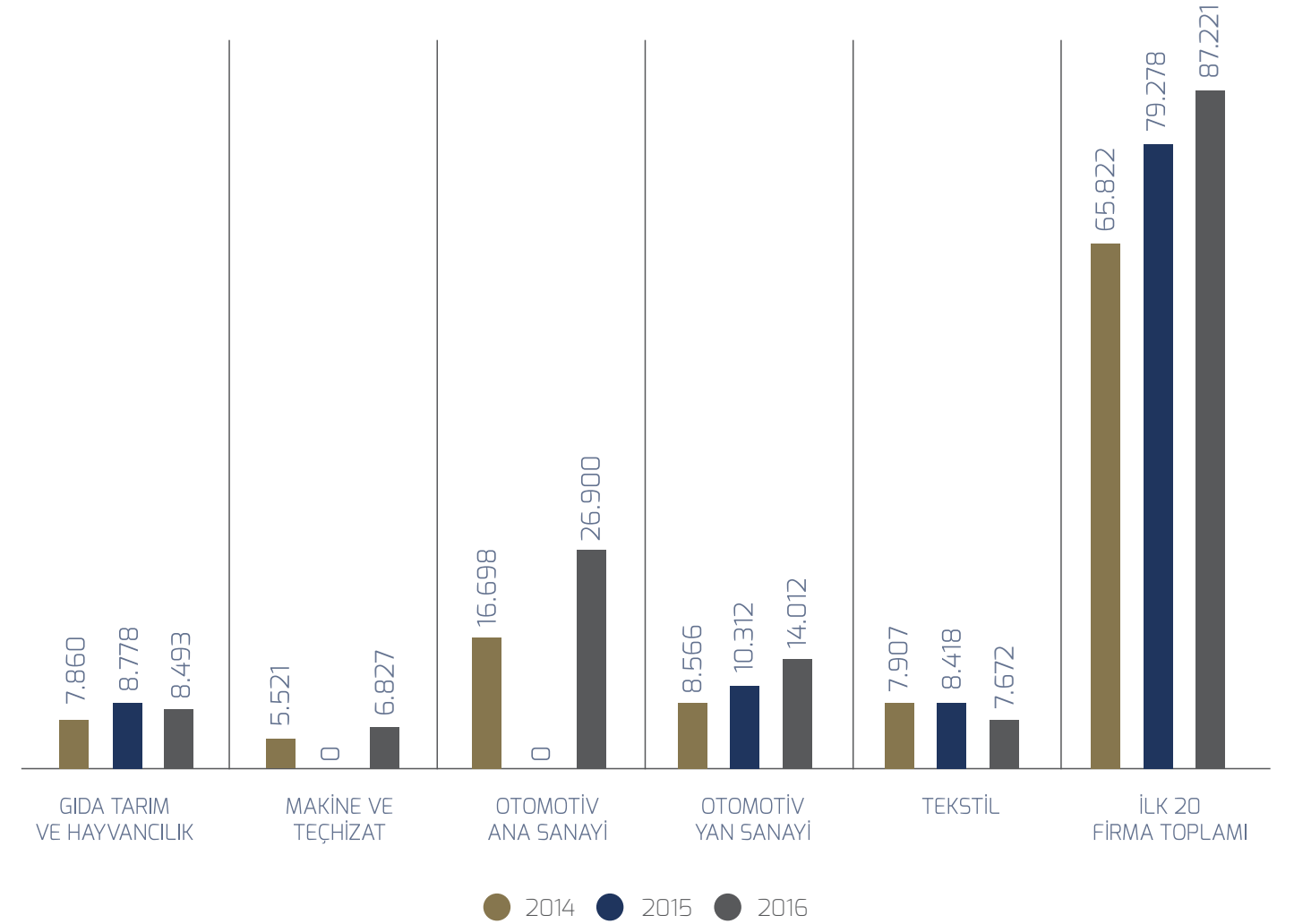
DEĞERLENDİRMELER

Her yıl Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın katkılarıyla hazırlanan İlk 250 Büyük Firma çalışması, Bursa özelinde Türkiye ekonomisinin gelişimini inceleme açısından çok önemli bilgileri bize sunmaktadır. Verilerin toplandığı 2016 yılı için bir ön değerlendirme yaparsak, 2016'nın Türkiye açısından siyasi ve ekonomik açıdan

zorlu bir yıl olduğunu vurgulayıp, açıklanan verileri bu eksenle değerlendirmekte fayda var. İlk 250 firma verilerine bakıldığında da bu durum kendini belli etmektedir. Biz de çalışmamızda 250 firmanın daha çok karlılık gelişimi üzerinde durmaya özen göstererek analizlerimizi bu yönde gerçekleştirdik.

İÇ VE DIŞ SATIŞLAR

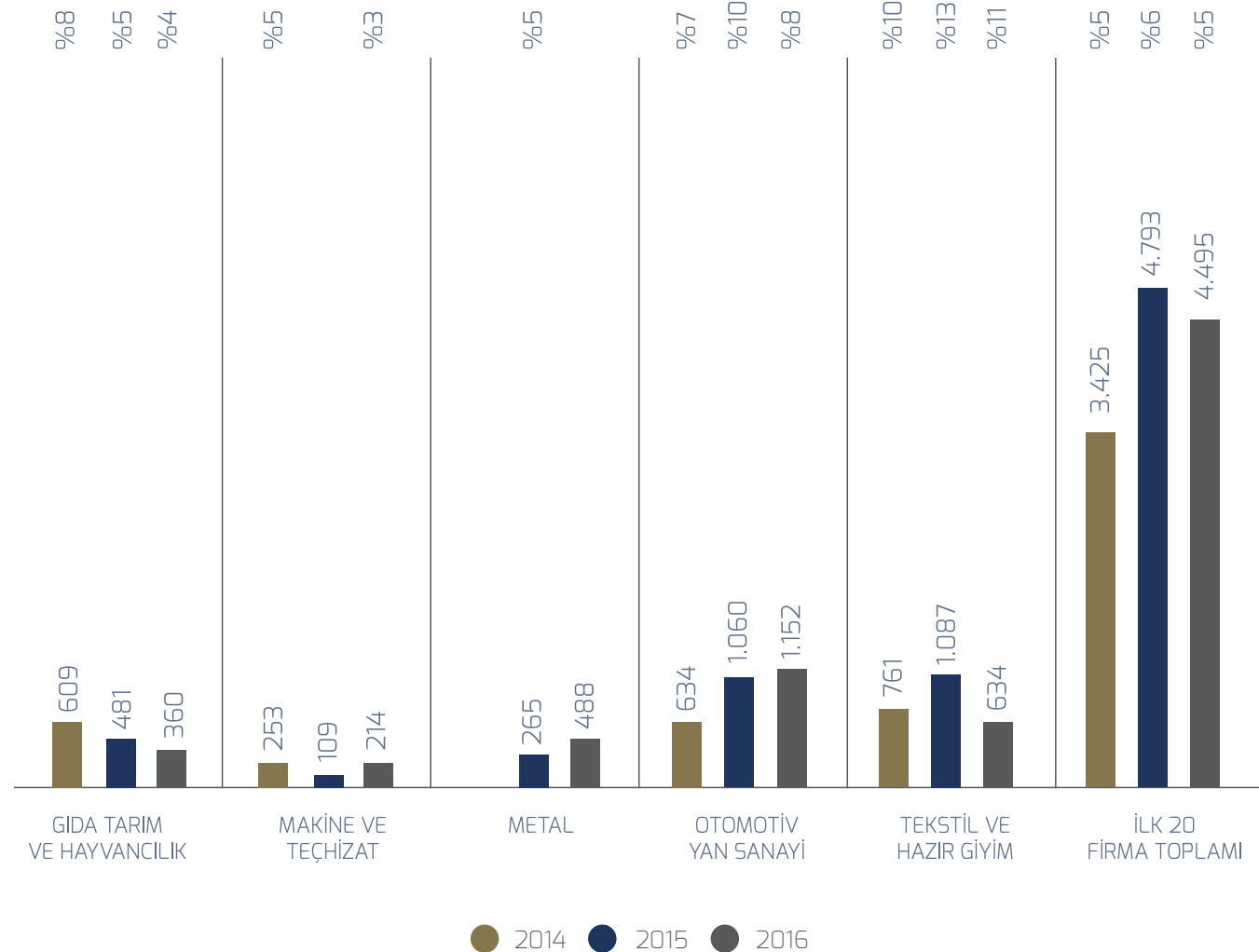

250 firmanın toplam ve sektörel anlamdaki performansını daha derin inceleyebilmek için büyüme rakamlarına bakmak daha faydalı olacaktır. Toplam firma verisine baktığımızda, yaratılan cironun bir önceki yıla oranla yaklaşık %10 büyüme gösterdiğini görüyoruz. Sektör performanslarına bakıldığında ise, cirodaki büyümenin temel olarak otomotiv ile makine ve teçhizat sanayinden geldiği görülmektedir. 87 Milyar TL civarındaki cironun %46,4'ü otomotivden gelirken, görünen o ki otomotiv sanayisi ilişkide olduğu sektörlerin performanslarını da olumlu yönde etkilemiştir. 2014 yılına kıyasla %26 büyüme gösteren makine ve teçhizat grubu da önemli ölçüde gelişen bir diğer sektördür. Bu sektörlerdeki gelişmelerden yola çıkarak Bursa ekonomisinin gelişmesinde

otomotiv ve makine & teçhizat sanayinin önemli bir rol oynadığını söyleyebiliriz. Ayrıca, otomotiv sanayi 2016 yılında yurt içi satışlarının yanı sıra yurt dışı satışlarda da başarılı bir yıl geçirerek Bursa ekonomisinin lokomotifi olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Bursa ekonomisinin diğer önemli kolları olan gıda tarım ve hayvancılık ile tekstil ve hazır giyim sektörleri ise 2016 yılını sırasıyla yatay bir görünüm ve negatif büyümeyle kapatan sektörler olarak karşımıza çıkıyor. Gıda, tarım ve hayvancılık sektörü %0,1 büyürken tekstil ve hazır giyim ise %24 daralarak 2016 yılındaki gelişmelerden en çok etkilenen sektörlerden oldu.

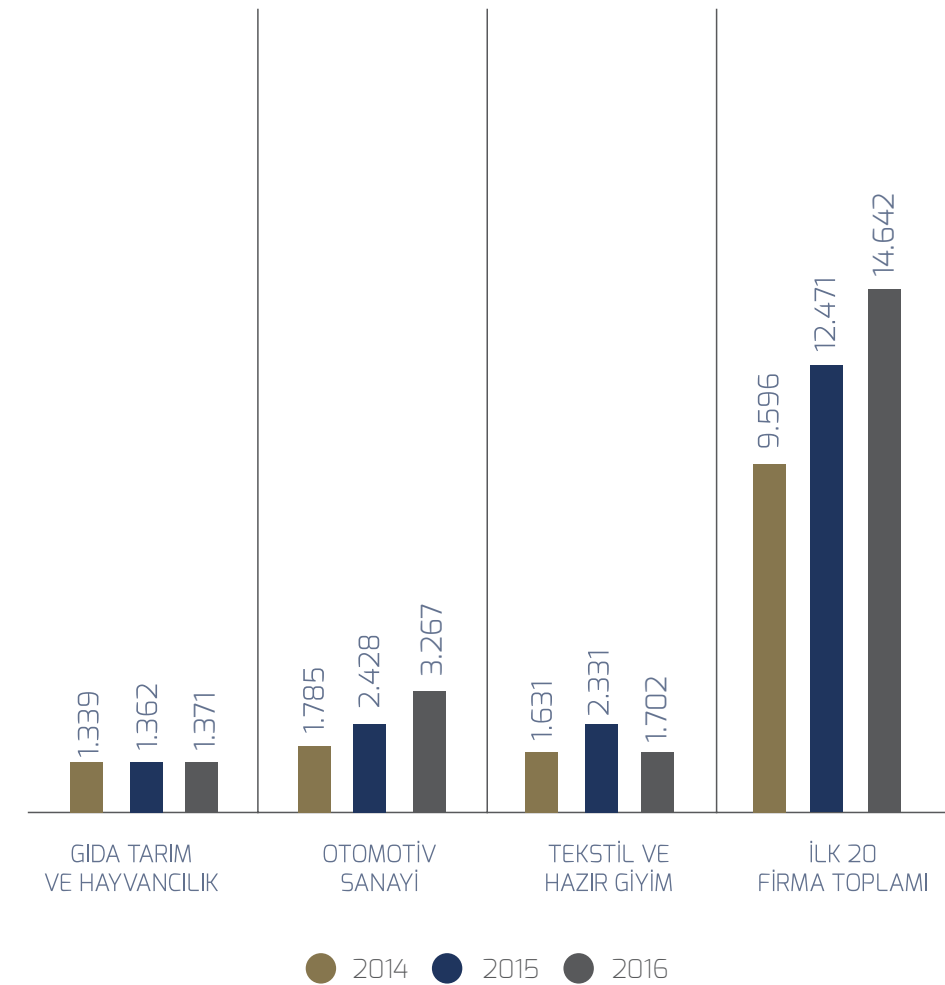
VERGİ ÖNCESİ KÂR

İlk 250 firma genel toplamında vergi öncesi karda 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %7,6'lık bir düşüş gözlemliyoruz. Satışlardaki artışa rağmen karın düşmesi karlılık marjlarındaki düşüşlerden gelmektedir. 5 ana sektör özelinde kar ve karlılık oranlarını incelediğimizde ise en yüksek kar otomotiv yan sanayinde görülürken en yüksek karlılık marjı tekstil ve hazır

giyimde görülmektedir. Tekstil ve hazır giyim satışlarındaki düşüşe rağmen karlılık seviyesini korumayı başarmış duruyor. Bunun dışında 2016 yılında sektörlere genel anlamda baktığımızda ise karlılık marjında genel bir düşüş olduğunu görmekteyiz. Düşen kar marjına karşın otomotiv yan sanayinde ise vergi öncesi kar artmıştır.

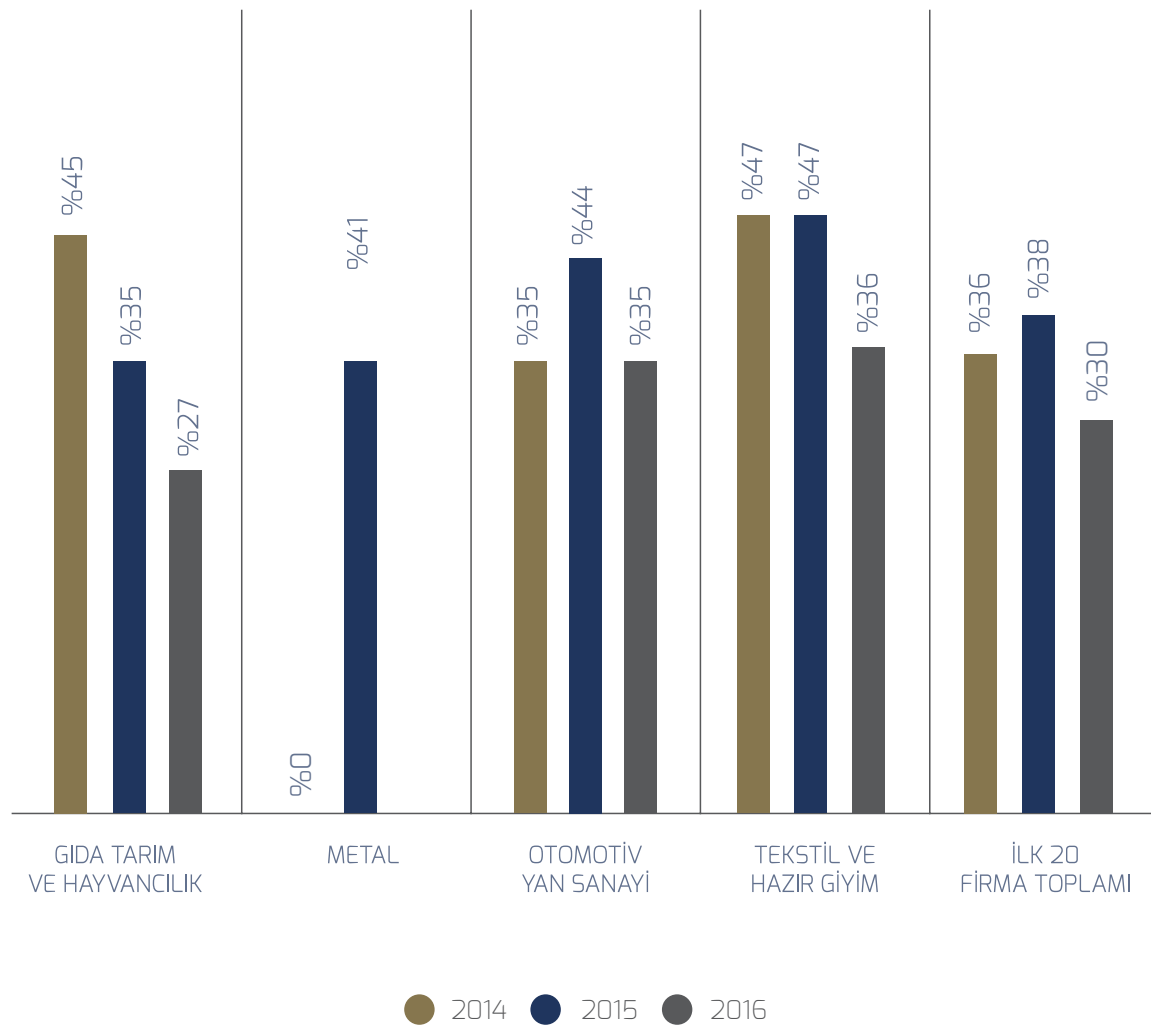
KATMA DEĞER

Ödenen faiz, kira, ücret ve karın hesaplandığı katma değer rakamlarına baktığımızda toplam otomotiv sanayini bu alanda en çok katma değer yaratan sektör olarak ilk sırada görüyoruz. Tabloda incelediğimiz üç ana sektör içerisinde otomotivden sonra ikinci sırada gelen sektör ise tekstil ve hazır

giyim olurken üçüncü sırada gıda, tarım ve hayvancılık sektörü yer almaktadır. Bu üç sektör dışında ise Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık sektörü 2016 yılında büyük bir artışla 1.8 Milyar TL katma değer yaratarak otomotiv sanayinin ardından en çok katma değer yaratan sektör olmuştur.

DÖNEM KÂRI / KATMA DEĞER

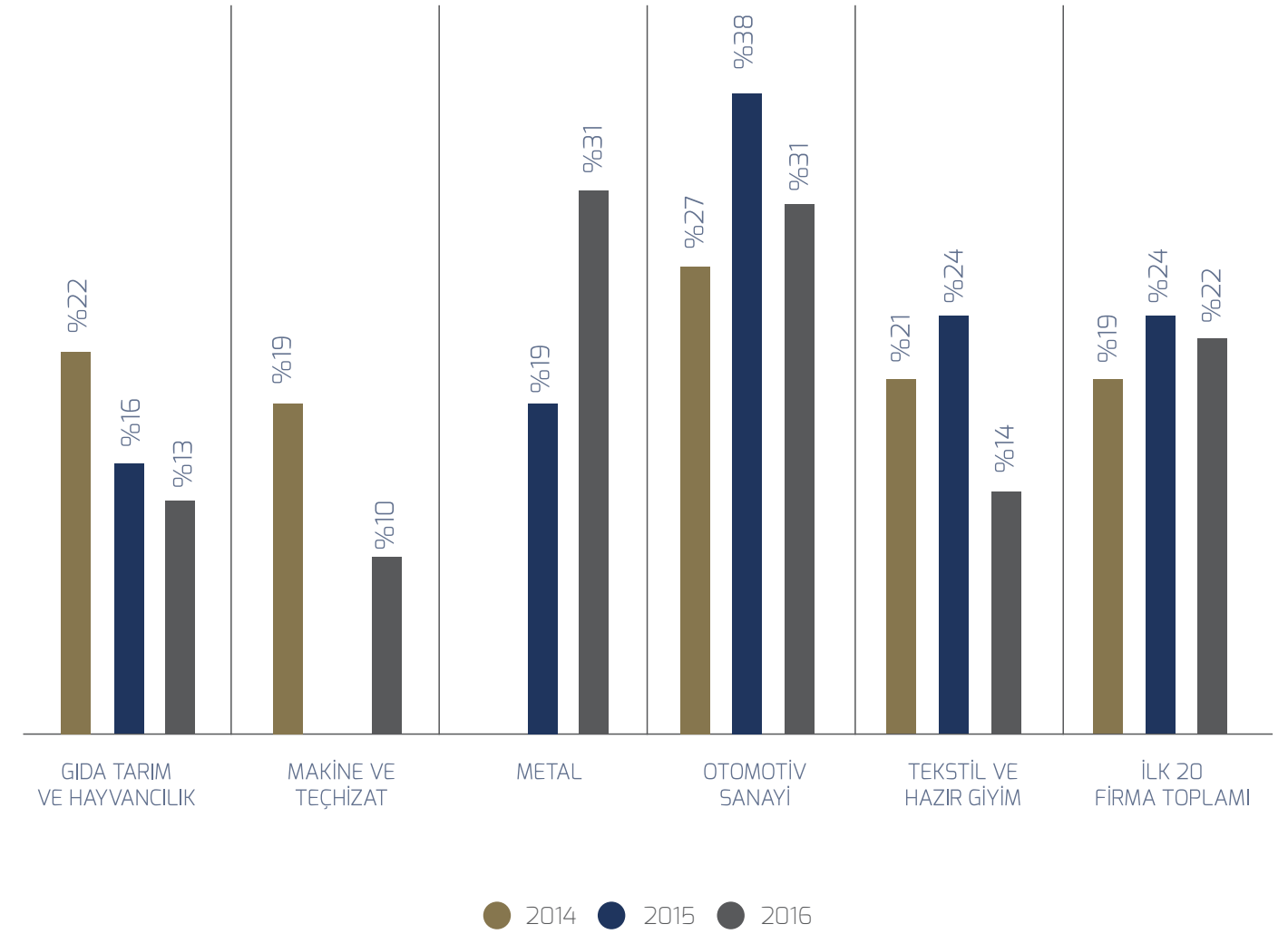

Dönem karının katma değer hesaplaması olması dolayısıyla dönem karı/katma değer oranı bize katma değerde gördüğümüz artışın ne derece dönem karından kaynaklandığını bize göstermektedir. Genel toplama baktığımızda, dönem karının katma değer içerisindeki payında bir düşüş yaşandığını görmekteyiz. Bu da katma değerdeki artışın dönem karından kaynaklanmadığını aksine azalan

karın da etkisiyle katma değer içerisindeki payının da azaldığını göstermektedir. Durum sektör bazında değerlendirme yaptığımızda da benzer bir tablo çiziyor. Karlardaki düşüş ve faiz, ödenen ücretler ve kiralara gibi diğer kalemlerden kaynaklı katma değerdeki artış nedeniyle dönem karının katma değer içerisindeki etkisi giderek azalmaktadır.

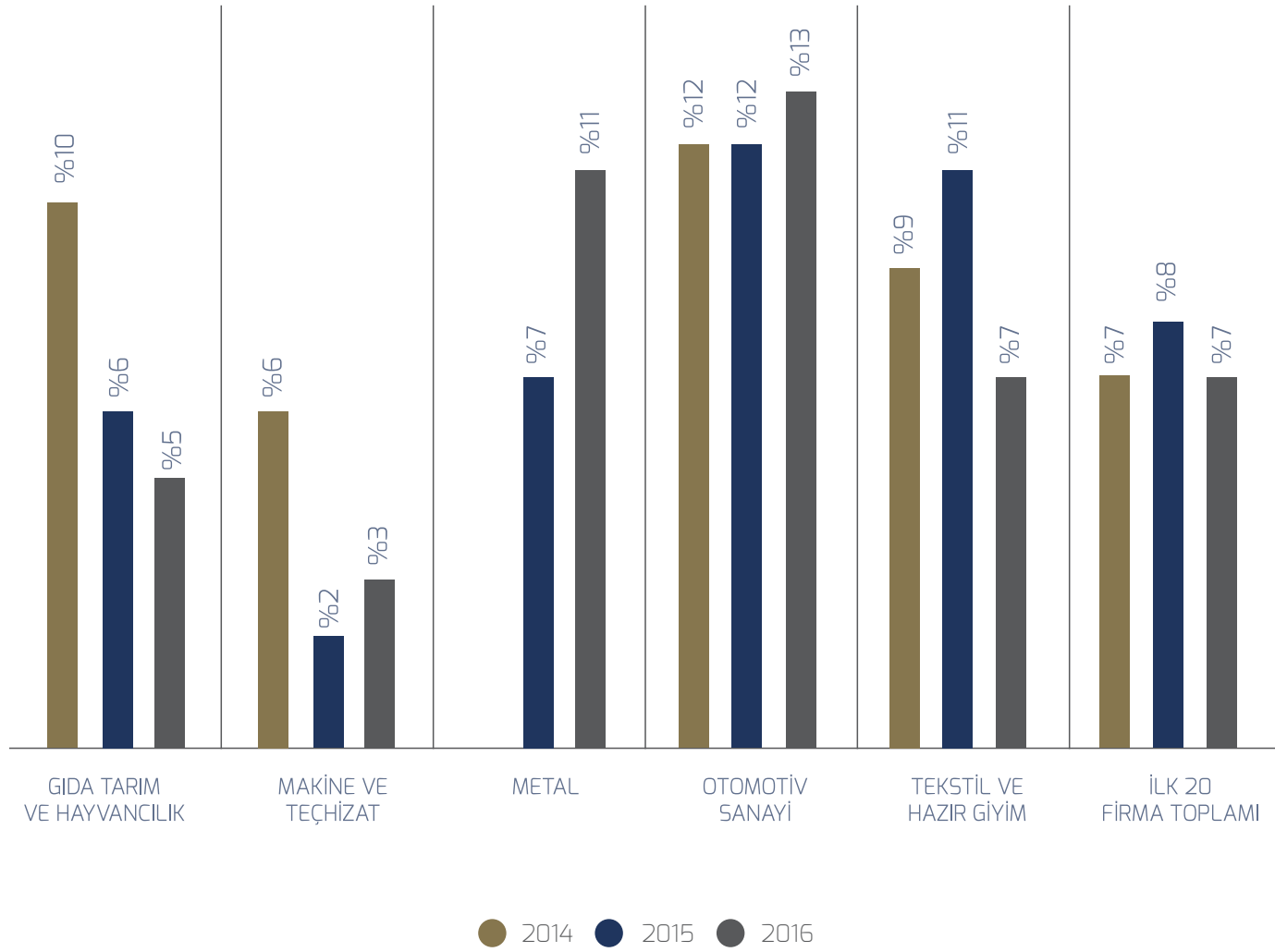
ROE

Yatırılan sermayeye karşılık yaratılan karın ölçüldüğü ROE (Return on Equity) incelendiğinde ilk 250 firmanın geneli için 2016 yılı 2014 yılının üzerinde olmasına karşın 2015 yılının gerisinde kalmıştır. 5 ana sektörde yapılan incelemelerde de

tablo benzer görünmektedir. Otomotiv Sanayi toplamda en yüksek ROE oranına sahip olurken en geride makine ve teçhizat sektörü gelmektedir.

ROA

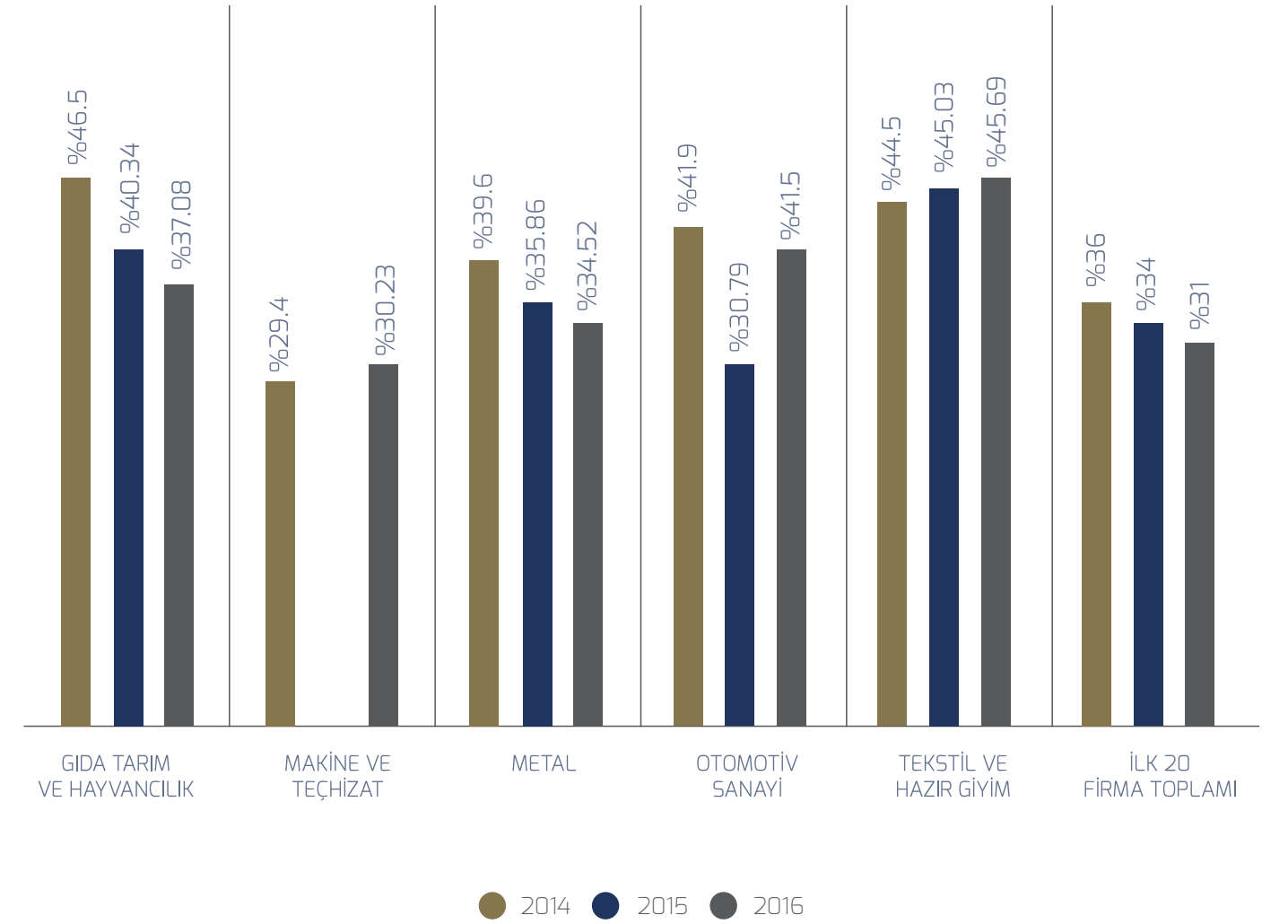

Yaratılan karın aktif büyüklüğü ile kıyaslandığı ROA (Return on Assets) oranında da düşen kardan kaynaklı 2016 ortalamasında düşüş yaşandığı görülmektedir. Yine sektör bazında inceleme yapıldığında ise otomotiv sanayi

toplamı ve metal sektörü 2016 yılında gelişme kaydetmiş gözükmeleler. Tekstil ve hazır giyim ile gıda, tarım ve hayvancılık sektörleri ise dikkat çekici seviyede düşüş göstermişlerdir.

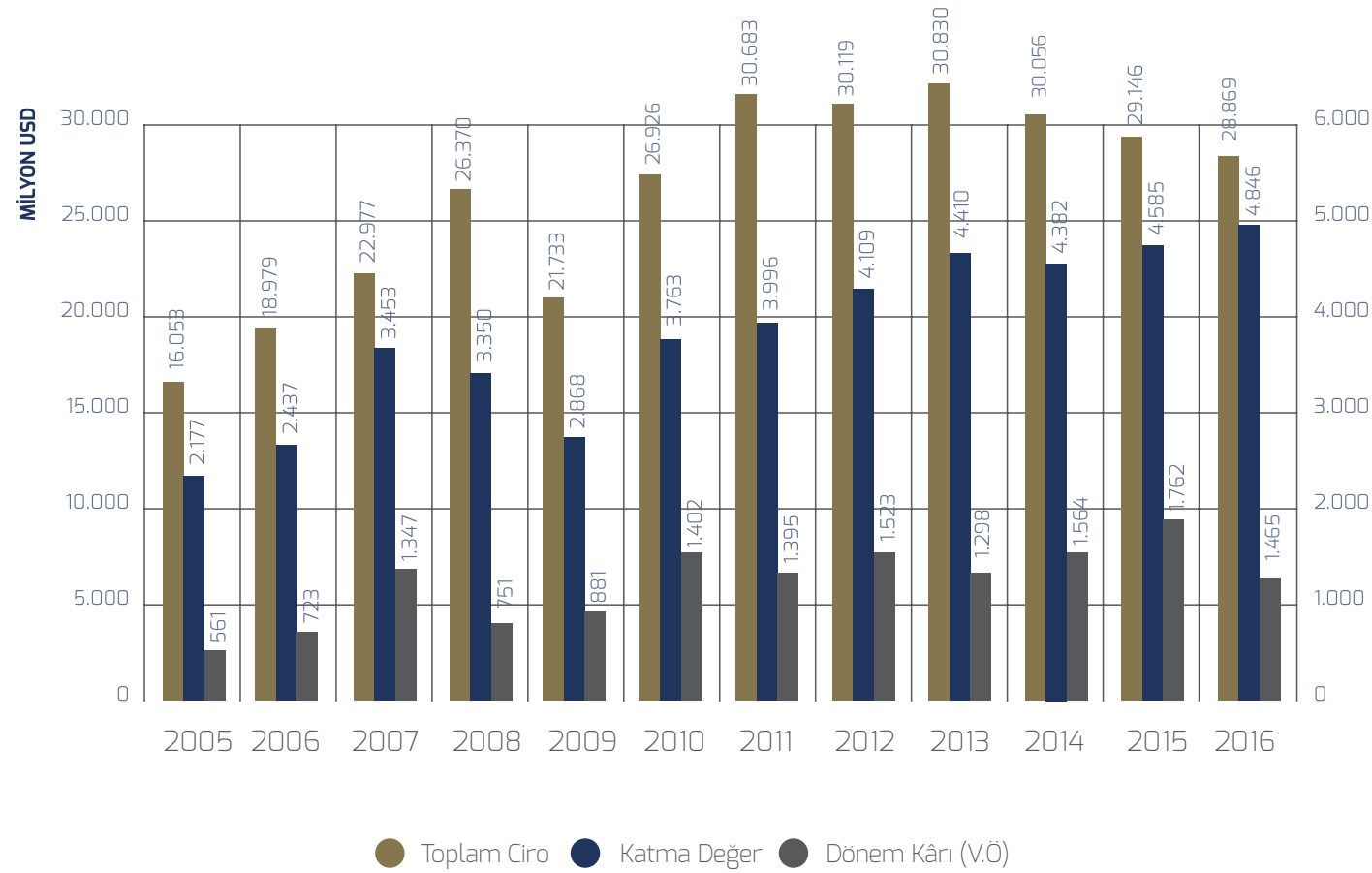
ÖZKAYNAK / TOPLAM AKTİF ORANI

Özkaynak/Aktif Toplamı incelendiğinde ilk 250 firma toplamında özkaynakların bilançodaki payının yıllar içerisinde azaldığını görüyoruz. Bursa açısından en fazla önem arz eden 5 ana sektöre daha detaylı baktığımızda, özkaynak oranının en yüksek olduğu sektör tekstil ve hazır giyim olurken

makine ve teçhizat en düşük özkaynak/aktif toplamına sahip sektör olmuştur. Otomotiv sanayi (ana ve yan toplamı) de %41 dolaylarında bir orana sahip olurken makine ve teçhizat sektörü dışındaki tüm sektörler ilk 250 firma ortalamasının üzerinde bir özkaynak oranına sahiptirler.

İLK 250 BÜYÜK FİRMA TARİHSEL PERFORMANS GELİŞİMİ

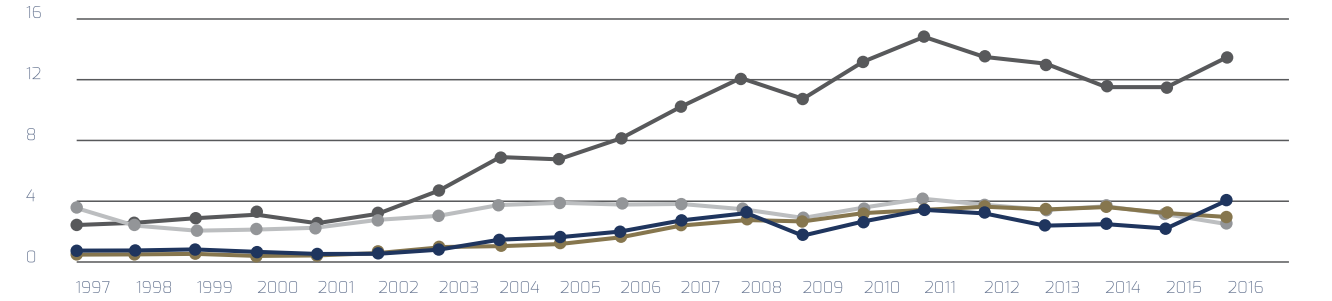

İlk 250 firma verilerinin 2015 yılından bugüne kadarki verilerine bakıldığında, toplam ciro son 11 ortalama yıllık büyüme (CAGR) %5,5'lik büyüme göstermiş gözüküyor. Dönem karı da satışlarla aynı trendi takip ederek %9,1'lik bir CAGR büyüme gösterme başarısını göstermiştir. Bu dönemde

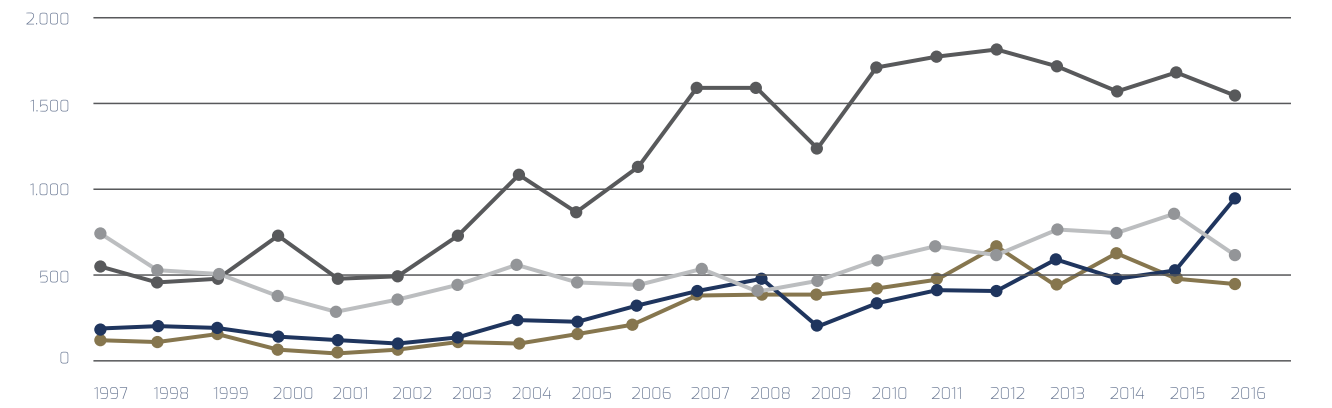
kar marjları %3,5 seviyelerinden %5'lere gelmiştir. Dönem karındaki bu olumlu tabloya ek olarak bir diğer pozitif gösterge ise katma değerdeki yükselen ivmedir. Katma değer dolar bazında 2005 yılından günümüze %7,5 gibi oldukça başarılı bir büyüme kaydetmiştir.

1997 -2016 SEKTÖRLERE GÖRE CİRO DEĞERLERİ

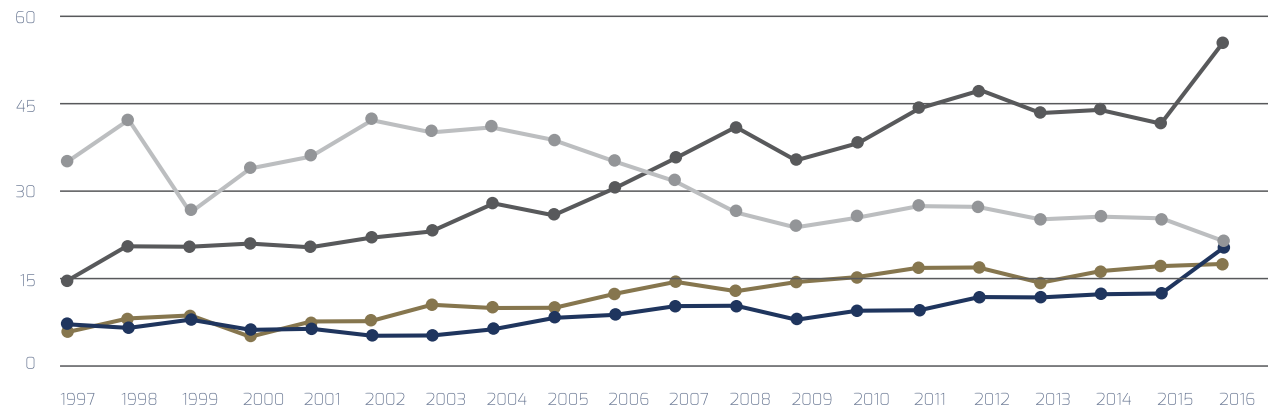

1997 -2016 SEKTÖRLERE GÖRE CİRO KATMA DEĞER

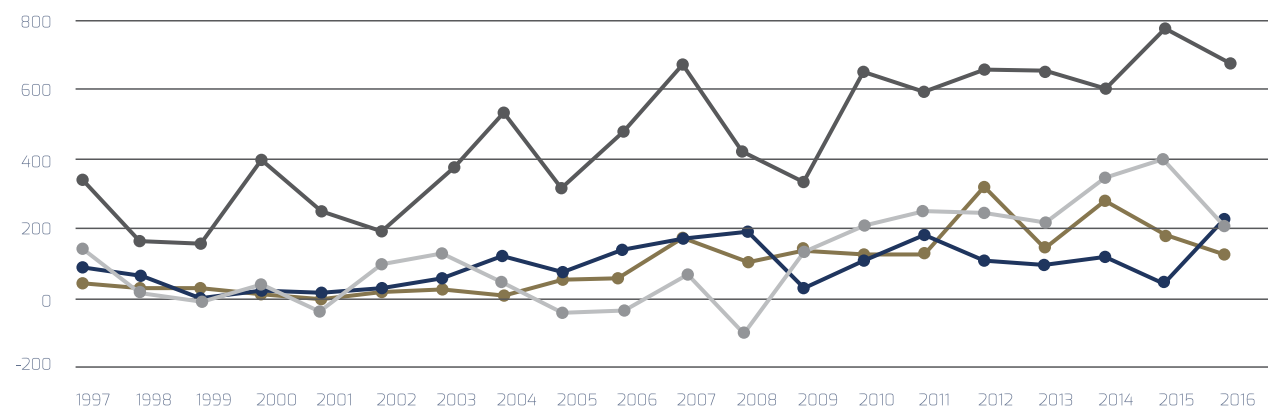

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

1997 - 2016 SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM

1997 - 2016 SEKTÖRLERE GÖRE KÂR

● Gıda, tarım ve hayvancılık ● Makine ve teçhizat imalatı ● Otomotiv ana ve yan sanayi ● Tekstil ve hazır giyim

Bursa

İlk 250 Büyük Firma Araştırması 2017

Çalışmamızda da detaylı analizlerini yaptığımız 4 ana sektörün (gıda, makine, otomotiv ve tekstil) 1997 yılından bu yana süregelen performanslarını incelediğimizde görülüyor ki, otomotiv sanayi toplamı son 20 yıllık süreçte çok büyük bir gelişim göstermektedir. Otomotiv sanayi son 20 yıllık süreçte ortalama yılda %8,7'lik büyümeye kaydederek oldukça yüksek bir grafik çizmiştir. Cirodaki bu büyümeye, katma değer, istihdam ve dönem karına da yansımış ve CAGR katma değerinde %5,3, istihdamda, %6,8 ve net karda %3,5 olarak gerçekleşmiştir.

Dört ana sektörde performansında düşüş gözüken tek sektör tekstil ve hazır giyim olmuştur. Tekstil ve Hazır Giyimde ciro için 1997-2016 arası dönemde CAGR - 1,5% olurken, katma değer için -0,8% ve istihdam için -2,4% olmuştur. Dönem karında 1,6%'lık bir CAGR hesaplanmasına rağmen bu periyot içerisinde negatif karlılıklar görülmüş olup karlılık dalgalı bir trend izlemiştir.

Açıklanan toplam ve sektörel veriler üzerinden yapılan analizler gösteriyor ki, 2016 yılı karlılık anlamında 2015 yılına kıyasla performans düşüklüğünün yaşandığı bir sene olarak geride

kaldı. Sektörlere baktığımızda ise, otomotiv sanayinin geri kalan sektörlerle kıyasla çok daha başarılı bir şekilde yoluna devam ettiği görülmektedir. Otomotivin metal ve makine & teçhizat sektörlerini de beraberinde geliştirilmesiyle birlikte bu üç sektör yukarı yönlü bir trend yakalamışlardır. Tekstil ve hazır giyim ise zaman zaman yükselen bir performans yakalasa da satış, karlılık, katma değer ve istihdam verileri açısından son yıllarda düşüş yaşamaktadır. Karlılığın düşmesinde geçtiğimiz sene içerisinde yaşanan küresel ekonomik ve siyasi gelişmelerin de etkisi düşünüldüğünde, ilerleyen dönemlerde küresel ekonomi ile beraber ülke ekonomimizin de yukarı yönlü bir ivme yakalamasıyla birlikte yerli üreticilerimizin de mevcut durumlarının ilerisine geçeceğini ümit etmekteyiz. Diğer yandan, düşen karlar özkaynakların erimesine yol açarak işletmeleri zayıflatmaktadır. İşletmelerimiz daha fazla büyümek ve yeni yatırımlarda bulunmak için şirket evlilikleri ve satın almalar (merger & acquisition) yaparak ya da halka arz gibi alternatif stratejik yollar deneyerek daha başarılı olabilirler. Ayrıca, cari oran, toplam borç/toplam aktif, net finansman gideri/EBITDA, ROE, ROA ve ROCE gibi önemli finansal metriklerin (key financial ratios) şirketler tarafından çok dikkatli izlenmesini önermekteyiz.

Cüneyt BAŞARAN
Bloomberg HT Genel Yayın Yönetmeni

BURSA DEĞİŞİME HAZIR MI?

DEĞERLENDİRMELER

90'lı yılların başında Erkek Lisesi'nden mezun olduğumda Bursa 1 milyon 600 bin nüfusu ile Türkiye'nin 6. Büyük şehri durumundaydı. Üç büyük şehrin arkasından gelen Adana ve Konya o dönemlerde nüfus açısından Bursa'nın önünde yer alıyordu. Biraz nostalji olacak ama o zamanlar Bursa'nın kalbinin attığı güzergah Çekirge- Heykel hattından ibaretti. Organize Sanayi o zaman da vardı ama mevcut halinin üçte biri kadar bir alanda üretim yapılabiliyordu. Serbest Bölge ise henüz kurulmamıştı. Şehirde ekonomin nabızı ise büyük oranda Avrupa'ya ihracatı keşfeden tekstil ve konfeksiyon işletmelerinin faaliyetlerinden kaynaklanıyordu.

Bursa şimdi çok farklı bir yerde...

2017 Bursa'sı Türkiye'nin nüfus anlamında 4.büyük şehri olmanın yanında; üretim ve ihracat üssü olmayı hedefler konuma geldi. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin rakamlarına göre 2016 sonu itibarıyla Bursa toplam 12.9 milyar dolarlık ihracat yapmış. Bu İstanbul'dan sonra şehir olarak yapılan en büyük ihracat rakamı ve Türkiye toplamının da yüzde 9.8'ine denk geliyor. BTSO'nun rakamlarına göre ise bu ihracatın büyük bir bölümünü, 11.2 milyar dolarını ilk 250 şirket yapmış .

Gelin bu ilk 250 firmanın biraz daha ayrıntılı analizini yapalım. Geçen seneye göre durum ne? Hangi sektörlerde iyileşme var? Gelecek için "dikkatli olmak gerekir" mesajını veren sektörler var mı? Birlikte bakalım...

Bursa'nın ilk 250 şirketinin rakamları ne diyor?

Bursa'nın 2016 sonu rakamları itibarıyla ilk 250 firmasına genel olarak baktığımızda tahmin edileceği üzere 4 sektör öne çıkıyor ; Otomotiv ana ve yan sanayi, makine teçhizat, gıda tarım ve hayvancılık ile tekstil – hazır giyim. Burada önümüze 10 senelik bir gelişim çizelgesine alsak ciro olarak (oransal anlamda) en büyük artış otomotiv sektöründe yaşanmış. Bursa'da otomotiv ana ve yan sanayi son 10 yılda toplam satışını dolar bazında % 66 arttırmış. Bu alanda diğer iyi sektör ise makine teçhizatı üretimi. Son yıllarda yoğun Ar-Ge girişi ile desteklenen bu sektör de son 10 yılda satışlarını % 104 arttırmış.

2016'da Makine teçhizat üretiminde Bursa'da büyük sıçrama yaşanmış.

Bursa ekonomisini büyük oranda besleyen 4 sektörde BTSO'nun ilk 250 şirketi arasına girenlerin sayısı 177. Bu rakam geçen sene 170 imiş. 2015'e göre bu 4 sektörde Bursa'da ilk 250'ye daha az firma verenlerin başında tekstil ve hazır giyim var. Nitekim Bursa'da ilk 250 şirket içinde olup tekstil ve hazır giyim sektöründe çalışanların sayısı 2015'e göre 3.392 kişi azalmış. Ancak otomotiv sektöründe (özellikle yan sanayi) 2016'da Bursa'da işler iyi gitmiş. Hem çalışan sayısı 14 binden fazla artmış hem de ilk 250 deki şirket sayısı artmış görünüyor . Makine teçhizatı da Bursa'nın 2016'da iyi iş çıkardığı sektörlerden biri olmuş. Hem ciro anlamında hem de istihdam artışı olarak bu sektörde 2016'da bir sene öncesine göre çok pozitif gelişmeler söz konusu. Bu sektörde 2016'da elde edilen yaklaşık 4 milyar dolarlık ciro tüm zamanların en büyük rakamı.

Eski kârlar kalmadı...

Sanırım yazının en can sıkıcı kısmı burası. 2010 yılında Bursa'da bahsi geçen 4 ana sektördeki ilk 250 girebilen şirketlerin toplam karı 1 milyar 89 milyon dolarmış. 6 sene sonra bu rakam ancak 1 milyar 210 milyon dolara olmuş. Son 6 yılda gıda ve hayvancılık sektör dolar bazında kar anlamında yerinde sayarken tekstil ve hazır giyimde ise kayıp bile yaşanmış. Otomotiv sektörü karını küçük ölçekte artırmayı başaranırken , makine teçhizatı üreticilerin yüzü gülmüş.

Sene 2017...

Dünya nesnelerin internetini konuşuyor. Elektrikli otomobil üretimi için herkes yarış içinde. Robotların üretimde ana rolü aldığı, Yapay Zeka uygulamaların artık sanayinin tam kalbine yerleştiği günlerden geçiyoruz.

Bursa bu değişime hazır mı? Elektrikli otomobil Bursa'dan çıkacak mı? Akıllı cihazlar Bursa'da seri üretime girecekler mi? Hazır giyimde Bursa menşeli marka AB'de raflarda yerini alacak mı? Gıda ve hayvancılıkta Bursa'da teknoloji ve verimlilik üzerinden bir üretim modeline geçilecek mi?

Bu soruların hepsi için bir Bursalı olarak gönlümden geçen cevap "Evet". Ümit ederim gönlümden geçenle gelecekte göreceğimiz birbirini doğrular.

GÖZÜMÜZ KULAĞIMIZ BURSA'DA...

DEĞERLENDİRMELER

Bursa İlk 250 Büyük Firma Araştırması 2015 için yazımın başlığını "Bursa büyürse Türkiye büyür" diye atmıştım...

Yeni rakamlara bakınca, görünen o ki Bursa büyümeye devam ediyor.

Her şeye rağmen, Türkiye de öyle...

Her şeye rağmen demenin nedeni belli... Tek tek saymayayım, hepimiz gayet iyi biliyoruz 2016'da başımıza gelenleri... Şunu da hemen söyleyeyim, yaşanan onca hengameye karşın hangi vesileyle Bursa gitsem, başka pek çok bölgenin aksine, hep 'pozitif' şeyler dinledim.

Hakan GÜLDAĞ
Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni

Rakamlar bir tarafa, görüp izlediğim, Bursa 2016'da da büyümeye devam etti.

Kaldı ki, rakamlar da öyle söylüyor...

Son Bursa İlk 250 Büyük Firma Araştırması sonuçlarına göre, 2016'da 2015'e göre üretimden satışlarda TL bazında yaklaşık yüzde 15 artış var. Katma değerde ise yüzde 17... İhracat, dolar bazında yüzde 10'un üzerinde artış gösterdi.

İyi mi? İyi... Sevindirici mi? Sevindirici... Ama gel gelelim, daha fazlasını bekler miydim? Doğrusu, 'evet'... Bursa'dan daha fazlasını beklerim, bekliyoruz!

BURSA İLK 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASI'nın bu yıl 20'nci yılı...

Veri derlemek, Türkiye gibi bir şeyleri ölçüp biçmek istediğinizde pek az veriye sahip olduğumuz bir ortamda zaten başlı başına önemli ve takdire şayan bir çaba... Hazırlanmasında emeği geçen herkese bir kez daha teşekkürler.

Gerçekten de ekonomiyi, sanayiye izlemek için çok faydalandığım bir araştırma olduğunu belirtmeden geçemeyeceğim.

BURSA 250, bize 20 yıllık bir dilim içinde karşılaştırma yapabileceğimiz verileri sağlıyor ki, bir ekonomi gazetecisi olarak arayıp da bulamadığımızı sunuyor bize...

Şimdi, biraz verilere bakalım. Dört temel sektörü var Bursa sanayinin:

Gıda, tarım ve hayvancılık... Makine, teçhizat ve metal... Otomotiv ana ve yan sanayi... Tekstil ve hazır giyim...

20 yıl önce de böyleydi, şimdi de böyle... Doğrusu, bu süreçte, dünyada olduğu gibi yeni teknolojilere dayalı farklı sektörlerin ön plana çıkmasını dilerdim. Ama bu tartışmayı bir başka yazıya erteleyip, 20 yıl içinde aynı kalmakla beraber, bu dört sektörün seyrindeki çarpıcı değişime dikkat çekmek istiyorum.

20 yıl önce Bursa'nın temel sektörleri arasında liderlik tekstil ve hazır giyimdeydi. Öyle ki, tekstil ve hazır giyim ciro büyüklüğü neredeyse diğer üç sektörün toplamıyla kafa kafaya geliyordu.

Aradan geçen sürede otomotiv sektörü hızla liderliği ele geçirdi. Bugün otomotiv sektörünün ciro büyüklüğü, tekstil ve hazır giyimi misli misli katlamış durumda. Otomotiv tek başına gıda, tekstil ve makine sektörlerinin toplam cirosunun da hayli üzerinde...

Rakamlar çok açık. Değişim de öyle... Artık Bursa, deyim yerindeyse tescilli bir otomotiv kenti. Bu kentin otomotivdeki yükselişi bir bütün olarak Türkiye otomotiv sektörünün de

performansını etkiliyor. Otomotiv, son 12 yıldır ihracatta şampiyonluğu bırakmıyor. Bu yıl da, Türkiye'de ihracatı en çok destekleyen sektör otomotiv oldu.

Hatta biraz daha ileri gidip söylesek, özellikle şu sıralar, otomotivi Türkiye ihracatından çıkartın, geriye pek de bir şey kalmıyor, gelişme adına. Oysa çok değil, 1990'lı yıllarda dahi, Türkiye'de kimse otomotivde ihracatçı olacağımızı aklının ucundan bile geçmezdi.

Otomotivde geldiğimiz nokta sevindirici. Tabii, sadece Bursa değil, Türkiye açısından da...

Çünkü gözlerimiz çerçevesini tam seçemese de, şekillenmekte olan çağın belirleyici eğilimleri otomotiv sektörü ile bire bir bağlantılı. Otomotiv ya da giderek daha fazla tercih edilen ifadeyle 'mobilité' Bursa ile birlikte Türkiye'ye de çıta yükseltecek fırsatlar sunuyor. Çünkü bugün otomotivde oyuncu olmak demek, yarının dünyasında da oyuncu olma şansını yakalamış olmak demek...

Bu çağ, hiç şüphe yok ki, bir teknolojik değişim çağı... Dijitalleşme devrimi henüz yeni başladı ve önümüzdeki 40-50 yılı şekillendirecek. Şekillendirirken de gündelik hayattan üretime her şeyi değiştirecek. Özellikle de kentleri... Bugün dünyada nüfusu milyonu aşan 550 kadar kent var ve sayıları her yıl artıyor. Teknolojik değişim, başta bu çağın en temel yaşam ve üretim merkezleri olan kentleri değiştirecek. Evleri de, sokakları da 'akıllı' hale getirecek...

Otomotiv sektörü ya da biraz önce belirttiğimiz gibi 'mobilité' bütün bu değişimin odağında olacak. Biz teknoloji deyince genellikle iletişim bazlı işleri aklımıza getiriyoruz ama otomotivdeki teknolojik değişimi kendi başına dikkate almak gerekiyor. Bunun boyutlarını tahayyül etmek için sadece otonom sürüş ve getireceği değişiklikleri şöyle bir kafamızın içinde çevirmek yeterli. Kabin mimarisine kadar her şey değişecek... Büyük resme, makine sektörünü, savunma sanayini, uzay ve havacılığı, raylı ulaşım sistemlerini mutlaka katmak lazım. Onlar da mobilité ve o alanda gelişen her şeyle doğrudan ilgili... Ve tabii, 'Endüstri 4.0' kavramıyla tarif etmeye çalıştığımız makinelerin makinelerle konuştuğu yeni akıllı üretim süreçleri de yaygın biçimiyle öncelikle otomotiv sektöründe hayat bulacak.

Bir yandan sevindirici ki, Türkiye bu büyük dönüşümün, dünyanın gerçek gündeminden kopuk olmak şöyle dursun, tam da trendleri şekillendiren otomotiv sektörünün içinde etkisini artıran, gelişen bir oyuncu olarak yer alıyor.

Öte yandan, her şey güllük gülistanlık, toz pembe değil... Evet, Endüstri 4.0 için pek çok nimetten bahsetmek mümkün ama bir o kadar da tehditlerini de dikkate almak gerekiyor. Eğri oturalım, doğru konuşalım 'Endüstri 4.0' Türkiye için müthiş bir tehdide de dönüşebilir. Çünkü bugün bizim için koz görünen iki önemli avantajımızı elimizden alacak:

İş gücünden kaynaklanan maliyet avantajımız ve Avrupa'ya lojistik açıdan yakınlığımız...

Türkiye sanayisi üzerindeki bütün yüklerle rağmen, aynı kalitede, çoğu kez daha da kaliteli ürünü Avrupa'daki fabrikalardan yüzde 25 daha ucuz üretebiliyor. Endüstri 4.0'ın en önemli avantajlarından biri ise maliyetleri yüzde 25-30 düşürmesi. Bunu da işgücünden sağlayacak. 'İnsansız' ya da robotlar çalışırken işi ihtiyaç duymayacağı için 'karanlık fabrikalar' olarak ifade edilen üretim biçimi, orta vadede iş gücü maliyetinden gelen avantajlarımızı yok edecek. Bir başka ifadeyle, Endüstri 4.0 ile maliyetlerini düşürecek Fransa'daki, İtalya'daki, Almanya'daki fabrika da bu avantajı yakalayacak. Dolayısıyla, Avrupa'ya coğrafi yakınlığımızın da pek bir önemi kalmayacak.

Küreselleşmeyle, epey bir zamandır dünyanın her noktasında üretilen malın, dünyanın her noktasında tüketilebildiği bir döneme girdik. Sanayicilerimiz bu trende hızla uyum gösterdi. Kabuğuna çekilmedi. Yalnız iç pazar için üretim yapmanın çıkar yol olmadığını çabuk kavradı. Bursa özelinde de, çarpıcı örneklerini gördük bunun. Kolay olmasa da, son 25-30 yılda Türkiye küreselleşmeye uyumda başarılı oldu.

Gel gelelim, maalesef bugün bu uyumu sağlamak yetmiyor. Dün de önemliydi ama bugün hangi ligde bulunduğunuz giderek daha fazla önem kazanıyor.

Dünya ekonomisinin üçüncü liginde tedarik zincirinde bulunan firmalar var. 'Üçüncü lig' sözüne bakıp, sakın küçümsediğimi düşünmeyin. Uluslararası fiyat ve kalite

standartlarını tutturmak, ürettiği ara malını veya parçayı zamanında teslim etmek hiç de öyle kolay değil. Türkiye'de pek çok KOBİ bu sınavı başarıyla geçti. Özellikle Bursa'da otomotiv yan sanayii firmaları dünya tedarik zincirinin güçlü birer halkası oldu. '0' hatalı üretimleriyle, kaliteleriyle o kadar başarılı oldular ki, ana şirketler, üretim yaptıkları ülkelere davet ettiler onları. Çin'e, Meksika'ya kadar gidip, oralarda şanına şan katanlar oldu. Ancak tedarik zincirinde geleneksel 'yap-sat' yöntemi ağırlıkta. Bu zincirde ürün ve sürüm ile ilgili kararlar ana firma tarafından veriliyor. Özellikle teknolojisini geliştiremeyen, yenilikçi olamayanlar merkeze göbeğinden bağımlı. Çok uluslu şirketlerin koşullarını ister istemez kabullenen firmaların ülkenin ekonomik kalkınmasına katkısı da ister istemez sınırlı kalıyor. Öyle ya, bu çevrim içinde küçük üreticinin ana üreticiden daha hızlı büyümesi çok kolay değil.

Dünya ekonomisinin ikinci liginde ise değer zincirindeki firmalar var. Bu zincir, tedarik zincirine göre daha kapsamlı bir süreç. Hammaddenin temininden tüketiciye ulaştırılmasına ve satış sonrası servise kadar hemen her aşamayı kapsıyor.

Amaç, en az maliyetle tüketiciye en yüksek yarar sağlamak. Onun için, değer zincirinde sanayi ile hizmetler sektörü ayrımı net değil. Aksine... Üretim ile satış sonrası servisin iç içe olabildiği bu zincirde internet sayesinde tüketici ile iki yönlü bağlantı kurmak da kolaylaştı. Dolayısıyla, katma değer oluşturmak da... Değer zincirinde, bağımlılıktan çok işbirliği ön plana çıkıyor. Ve de bu zincirde yer alan firmaların ülke ekonomisinin büyümesine daha fazla katkı yapması mümkün.

Dünya ekonomisinin birinci liginde ise çok uluslu şirketler yer alıyor. Bu çok uluslu şirketler, köken olarak hala ağırlıklı olarak Batı ülkelerinden...

Ancak merkezi oluşturan bu ligde, Pasifik bölgesinden olanlar başta, yeni ve büyük oyuncular da yer almaya başladı. Değişmeyen ise, merkez Batı'da ya da Doğu'da şekillensin pek fark etmiyor, tedarik ve değer zincirinin diğer halkaları zayıfsa, bu yapı esas olarak büyüklerin yararına işliyor.

Özetle;

Otomotiv ve Bursa son dönemde Türkiye sanayinin yüz akı, lokomotif oldu... Şimdi otomotiv sektörü ve bu sektörün başkentini iki zor sınav bekliyor...

Bir; yeni dönemde daha akıllanacak, daha az iş gücüne ihtiyaç gösterecek üretim düzeninin rekabette yaratacağı tehditlerin üstesinden gelmek...

İki; geleceği şekillendirmeye devam edecek dünya otomotiv sektöründe ağırlıkla bulunduğu tedarik zincirinden değer zincirine geçiş yaparak çıtayı yükseltmek...

Onun için, bir kez daha diyorum ki; **“Bursa büyürse Türkiye büyür...”**

Bursa kalkırırsa, Türkiye kalkırır...

Onun için bir kez daha gözümüz kulağımız Bursa'da...

İnanıyor ve güveniyoruz ki, Bursa başaracak, Türkiye başaracak!

Vahap MUNYAR
Hürriyet Gazetesi Köşe Yazarı

BURSA'NIN 250 DEVİ HAIN DARBE GİRİŞİMİNE DÖNEN ÇARKLA DİRENDİ

DEĞERLENDİRMELER

BURSA Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) "Bursa'nın İlk 250 Büyük Firması" araştırmasının 2016 verilerine dayanan 20'ncisinin sonuçları bana ulaştığında Başkan İbrahim Burkay'ın geçen yıl Eylül ayında 2015 verilerini baz alan 19'uncu araştırmayı açıklarken yaptığı şu değerlendirmeyi anımsadım:

- Bursa'daki 250 büyük firmadan 229'u 2015'i kârlı tamamlamış. 250 büyük firmamızın kârları toplamı 4.7 milyar lirayı bulmuş. Her iki veri de 19 yılın en yüksek düzeyine ulaştı.

2016 verilerine dayanan araştırmanın aynı bölümlerine baktım:

- 2016 yılında Bursa'nın ilk 250 Büyük Firması'ndan 211'i kâr etti.

Bu veri, 2015'e göre yüzde 8'lik bir gerilemeyi gösteriyor.

"Bursa 250'nin vergi öncesi toplam dönem kârına göz attım:

- 4 milyar 793 milyon 382 bin lira.

2015'teki 4 milyar 793 milyon 382 bin liralık toplam dönem kârına göre yüzde 8'lik bir erime söz konusu.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Yükseliyor

Sektörlere göre iç ve dış satış cirosu, 2016'da gıda, tarım ve hayvancılığın, tekstil ve hazır giyimin toplamını aştığı dikkati çekiyor. Ciroda ilk 5 şöyle:

- * Otomotiv Ana Sanayi: 26 milyar 899 milyon 745 bin lira.
- * Otomotiv Yan Sanayi: 13 milyar 800 milyon 798 bin lira.
- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 8 milyar 916 milyon 766 bin lira.
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 7 milyar 672 milyon 203 bin lira.
- * Makine ve Teçhizat: 7 milyar 10 milyon 733 bin lira.

"Bursa 250'nin 2016 yılını 87 milyar 220 milyon 544 bin liralık toplam iç-dış ciroyla geride bıraktığı görülüyor. Bu rakam, 2015'teki 79 milyar 278 milyon 325 bin liralık ciroya göre yüzde 10,02'lik artışı işaret ediyor.

İhracatı Otomotiv Sürüklüyor

"Bursa 250'nin 2016'daki iyi sonuçları arasında ihracat dikkati çekiyor. Türkiye'nin ihracatı 2016'da yüzde 0,84'lük gerilemeyle 142,6 milyar dolar olurken, "Bursa 250", ihracatını yüzde 14,38 artırmayı başardı. "Bursa 250'nin 2016'daki toplam ihracatı 11 milyar 259 milyon 361 bin dolar oldu.

Otomotiv Ana Sanayi, 2016'da 6 milyar 279 milyon 662 bin dolarla Bursa'nın ihracatını sürükledi. Otomotiv Yan Sanayi de 1 milyar 467 milyon 788 bin dolarlık ihracatıyla ana sanayiye izledi.

Otomotiv, sadece Bursa'nın değil, Türkiye'nin ihracatının lokomotifini konumunda bulunuyor.

İstihdam Artışı Sevindirici

Bursa'nın ilk 250 büyük firmasında 2015 yılında 127 bin 764 kişi istihdam edilirken, 2016'da 138 bin 701 kişiye çıktı. Yani, istihdam artışı yüzde 8,5 oldu.

2016 gibi terörün ve sınırimızdaki savaşın etkisinin tırmadığı, FETÖ'nün 15 Temmuz hain darbe girişiminin yaşandığı bir yılda istihdamın artması, "İlk 250 firma"nın işsize kapıyı açık tutabilmesi sevindiriciydi.

Otomotiv Ana Sanayi, istihdam verilerini paylaşmazken, otomotiv yan sanayi 38 bin 151 kişilik istihdamla ilk sıraya oturdu. 17 bin 599 kişinin çalıştığı tekstil sektörü ikinciliğe yerleşti. Gıda, tarım ve hayvancılık sektörü de 17 bin 391 kişilik istihdamıyla üçüncü oldu.

"Bursa 250'nin 1997-2016 istihdam verileri, kentin sanayi yapısındaki değişimi gözler önüne seriyor. 4 sektörün 1997'deki istihdamına bakalım:

- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 6 bin 090.
- * Makine, Teçhizat ve Metal: 7 bin 266.
- * Otomotiv Ana ve Yan Sanayi: 14 bin 959.
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 35 bin 386.
- Aynı sektörlerin 2016'daki istihdamı da şöyle:
- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 17 bin 391.
- * Makine, Teçhizat ve Metal: 20 bin 384.
- * Otomotiv Ana ve Yan Sanayi: 55 bin 848
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 21 bin 768

1997'de istihdamı 35 bini aşan, 2002'de 42 bin 294 kişiyle Bursa'da istihdam rekoru kıran tekstil ve hazır giyim sektörü, 2005'ten itibaren gerilemeye başladı. 2015'te 25 bin 160 kişiye iş kapısı olan sektör, 2016'da da 21 bin 768'e geriledi.

Otomotiv ana ve yan sanayi 2015'deki 41 bin 655 kişilik istihdamdan 2016'da 55 bin 848'e çıktı. Makine ve teçhizat sektöründe de istihdam 2015'te 12 bin 537 iken, 2016'da 20 bin 384'e yükseldi. İki sektör, "Bursa 250'nin 2016'daki yüzde 7,5'lik istihdam artışının ana kaynağını oluşturdu.

Özetle "Bursa 250", hain darbe girişimine çarklarını döndürerek direndi, yüzde 8'lik kâr kaybı dışında büyümeye imza atmayı başardı...

YÜKSEĞE, DAHA YÜKSEĞE...

DEĞERLENDİRMELER

Uygarlık talebindeki Bursa'nın
yarınında yükselen kentler liginin
kadim üyeliği var

Tarihi kültürel mirası, doğal kaynakları ve yerel kabiliyetleriyle Bursa, 1 milyon yerleşkenin olduğu gezegende, içinde bulunduğu kadim kentlerin içinden sıyrılıp, uzay ve havacılıkta gezegenin sayılı şehirlerinden biri olmak yolunda, inatla, sabırla ilerliyor.

Kentler; insanlara benzer... Doğar, yaşar ve ölürler. İnsandan tek farkları, bu süreçlerin ömrüne dairdir. Kimi maytap gibi hızla doğar, yükselir ve söner

Dr. Şeref OĞUZ
Sabah Gazetesi Ekonomi Müdürü

giderler. Kimi de uzun soluklu meşale gibi, zamanın dişlileri arasında erimeden, zaman zaman solsa da sönmeyen, var olur giderler.

Derler ki eğer çok hızlı gitmek istiyorsan, tek başına yola çık. Ancak çok uzağa gideceksen, beraber yola çık. Kiminle? Seni var eden amacın, habitatın, enerjinle... Kentleri insana benzetirken, insan ilişkileri kurgulama tarzıyla uygarlık talebini de tanımlamış oluruz.

Dünyada 100 yıldan yaşlı 1000 kent, 1000 yıldan yaşlı 100 kent var... Mezralar dahil 1 milyon yerleşkenin olduğu gezegenimizde 19 bin turizm varış noktası bulunuyor. Bursa gezegenin, bahtı açık talihi yâr olmuş kentlerinden biri...

Tarih sahnesinde var olmak, öyle kolay değildir. 3 temel dinamik aynı anda var olmalıdır. Aksi halde tarihin "ölü kentler galerisine" tablosu asılır, kitap sayfalarında ansiklopedi maddesi olur, arkeologların ilgi alanına, antropologların tezlerine dahil olur.

Birinci parametre; tarihi kültürel mirastır. Bursa, tarih sahnesinde başkent kumaşından biçilmiş talihiyle saygın geçmiş biriktirmiş, bu mirası unutmuyarak kent hafızasını diri tutmuştur.

İkinci parametre; doğal kaynaklardır. Bursa; deniz, dağ, yayla, ova gibi coğrafi bütün formları barındırması bir yana ticaret yollarının her türlü, kara, deniz, hava trafiği barındıran, faunası, florası, iklimi, suyu ile "Cennet burası" efsanesine sahiptir.

Üçüncü parametre; yerel kabiliyetlerdir. Nitekim Bursa, yerel kabiliyetleri çoğaldığı ölçüde zenginleşmiş, tarihte başat roller üstlenmiş, yerel kabiliyetleri gerilediğinde de medeniyetin taşrasına itilmiştir.

Bugün Bursa'yı yeryüzünde sürdürülebilir konuma getiren, bu 3 parametrenin eşanlı olarak varlığıyla mümkündür. Kentin tarihi kültürel mirası ve doğal kaynakları, bu yazının konunu değildir ancak yerel kabiliyetler, konumuzdur.

Her kadim kent, kendini bir diğerinden ayırtmak için kendine has bir veya birkaç özellik barındırır. Kentin yarın da var olabilmesi için kent aklı; yarına dair fikir ve vizyon barındırmak zorundadır. Kent aklı, o şehrin kanaat önderleri, yerel liderleri, eşrafi ve girişimcilerinden oluşur.

Bursa'nın da yarını, bu insanların zihninde olandan fazlası değildir. Eğer daha iyi bir yarın uğruna, dün geride bırakacak adımlar yoksa, bu zihinler yorulur, günün sorunlarına takılır

kalır ve kısa sürede geçmişe sığınır. Hal böyle olunca Bursa, Türkiye'nin yarını değil, geçmiş zaman kipi olup çıkar.

Soru şudur; Bursa, nereye gidiyor? Yarına mı? Yarın dediğimiz tahmin edilesi bir şeydir ve buna dair yöntemler geliştirebildik. Her gün 2 milyon kahve falı açılan Türkiye'de yarının ne getireceği, herkesin merakındadır ancak geleceği tahmin etmenin en garanti yolu, onu inşa etmektir.

Bursa, yarını inşa ediyor mu? Bu soruya yansız, ziyaansız verilecek cevap, geleceği kestirmede bizi hedefi 12'den vuracak isabeti sağlayacaktır. Bunu anlamamanın yolu da yerel liderlerin tutumuna bakmaktan geçer.

Proje, geleceğe dair bir "yarın dilekçesi" gibidir. Siyasi liderleri, yerel liderler ve iş liderleri, aynı yere bakıyorsa, çok güçlü bir uygarlık talebi var demektir. Geriye, bu enerjiyi korumak ve çok temel hata yapmamak kalıyor ki Bursa özelinde bu tutarlılığı son çeyrek yüzyıldır görebiliyoruz.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın kendine biçtiği rol, Türkiye'nin tam da ihtiyaç duyduğu alanda, potansiyelini ülkenin kalkınmasına adanmak gibi yüce bir amacı barındırıyor. Otomobilde geliştirdiği kabiliyetler, sanayide sağladığı başarılar ve tarım gibi geleneksel alanı inkâr etmeyip onu da sanayi ile kaynaştırması, Bursa'yı geleceğe taşıyan temel dinamiği oluşturuyor.

BTSO Başkanı İbrahim Burak'ın ifadesiyle; "Bursa büyürse Türkiye büyür" yaklaşımı, bunu mümkün kılan projelerin varlığı, söylemin eylemle buluşmasını sağlıyor. Bursa büyüyor, Türkiye de büyüyor. Yukarı, daha yukarı... Yükselme daha yükseğe... Bu dinamizmi kalıcı kılan yerel kabiliyetlerin önde geleni BTSO'nun; sadece Bursa için değil, Türkiye için de hayati önem taşıması tam da bu yüzdendir.

BURSA'NIN DEVLER KARNESİ

DEĞERLENDİRMELER

Bursa'nın büyükleri yine sahada.

Giderek zenginleşen bir veri hazinesine dönüşen 250 büyük firma listesi karşımıza 2016'nın karnesini çıkardı. Ama bu karne aynı zamanda 20 yıllık bir serüvenin özetini içeriyor. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, kentin en büyük firmalarını merccek altına aldığı çalışmayı geride kalan 20. yaşla birlikte kendine özgü kurumsal bir kimliğe de kavuşturmuş durumda. Bu anlamda sadece son verilere ve firma bazlı fotoğrafa bakmak yerine, zaman yolculuğunun içerdiği kente dair ekonomik manzaraya bakmakta fayda var. Ancak, bu çok yönlü araştırmanın sonuçlarına bakmadan önce vurgulanması gereken temel konular var.

Öncelikle 2016 yılı madalyonun iki ayrı yüzüyle geçti tarih sayfalarına! 15 Temmuz'a kadar yükselme trendinin kendini hissettirdiği bir ekonomiden... 15 Temmuz'un ardından adeta bir Milli Mücadele dönemine girilen ekonomik manzaralara sahne oldu Türkiye. Bursa da bu süreçten kendi payına düşeni kısmen de

Feridun EYÜPOĞLU
Olay Gazetesi Köşe Yazarı

olsa aldı. Dolayısıyla 2016'nın bilanço rakamları da bir önceki yıla göre doğal olarak törpülenmiş görüntü veriyor! Ve neticede bazı sektörlerde son yıl ne yazık ki zirve rakamlarıyla karşımıza çıkmıyor.

Özellikle katma değer, ciro, istihdam ve kârlılık açısından performanslar olması gerekenin altına bir görüntüye sahip. Yani kâr eden firma sayısının 211 ile son 5 yıl içinde 2013'ten sonraki en düşük sayıyı temsil etmesi yadırganmamalı. Bu arada bir önceki yıla göre oransal gerilemenin % 8 olmasıysa kâr elde ettiğini açıklayanların istatistiğinde 2016'yı 2011'den bu yana en kötü sıraya oturtmakta. Yine de Bursalı devler adına kârlılığı bir yana koyarsak 2016'nın zorluklarına rağmen nispi bir başarıyla noktalandığını söylüyor rakamlar. Otomotiv ve makine başta olmak üzere ihracatçı sektörlerin motivasyonla sürüklediği bir başarıdan söz etmek mümkün çünkü! Türkiye genelinde ihracatın yerinde saydığı geçen yıl Bursa'nın 250 büyük firması % 14,4'lük ihracat başarısına imza attı.

Ancak iç pazarın zorlu koşulları bilançolara negatif etkiyle yansımış görünmekte.

2016'nın performansı açısından cirodaki 10'luk artış enflasyon hariç tutulduğunda yerinde sayan bir görünüm arz ediyor. Ve özsermaye değişimi de % 2,6'da kalmış! Bu da bize iş dünyasının kendi cebinden yemek zorunda kaldığını, sermayeyi artırmakta hayli zorlandığını gösteriyor. Neticede üretimden satışlar cephesinde yüzde 15 oranındaki artışın temel kaynağı ihracat olarak görünmekte. Yine de 2015'e oranla % 7,65 azalıp 4,4 milyar TL'ye inen kâr toplamını bir kenara koyarsak 250 firmanın toplam bazdaki verileri son 20 yıl adına kentin lokomotif rolünü sergiliyor. Özellikle 138 bini aşan doğrudan istihdam 2016'yı net biçimde zirveye oturtuyor! Dolar bazlı analizdeki 4,8 milyar dolarlık katma değer toplamı da 20 yıllık karnenin en iyi notunu temsil etmekte. TL bazında 14,6 milyarlık % 17'ye denk gelen katma değer artışı da Bursa firmaları adına artı değerdeki gelişmeyi gözler önüne seriyor.

Tekstildeki göreceli kaybın nedenleri

Ihracatın pek de başarılı geçmediği bir yıl olması tekstilde de vitesi düşürmüş gibi görünüyor. Ancak otomotiv yan sanayinin tam tersi bir performansla 12 yeni firmayı devler listesine sokması da tekstildeki basamak kayıplarını açıklayan bir durum aslında. Tekstilde KOBİ statüsündeki yayılımın etkili olduğunu da dikkate almak lazım.

BTSO'nun özellikle Mükemmeliyet Merkezi gibi önemli adımlarla beraber bu sektörü proje bazında marka ve moda tasarım odaklı çabaları da gelecek için umut ışığı yaymakta. Yine de 250 büyük listesinde 8 firması eksilen tekstil ve konfeksiyon sektörü sektörel bazda tüm kategorilerde 2010 yılından bu yana kaydedilen en kötü rakamlara imza attı. Yani ciro, kar, katma değer ve istihdamdaki 2.'lik kürsüsünü makine, teçhizat ve metal sektörüne bıraktı!

Şampiyon sektörsen otomotiv ana ve yan sanayi. Bu lokomotif sektör tüm kategorilerin lideri konumunda. Özellikle 55 bin 848 kişilik doğrudan istihdam dikkat çekici. Ve son 20 yılın da zirve rakamı aynı zamanda. Otomotive ait 2016'nın ciro, kâr ve katma değer verileriyle son 20 yılın en iyi 2. rakamlarını

temsil ediyor. Bu performansta yeni modeller, Ar-Ge faktörü ve yüksek ihracatın rolü net biçimde görülüyor.

Makinecilerin önemi

En dikkat çekici yükseliş trendinin 20 yıllık karnede makine grubunda olmasıysa doğal bir sonuç. Çünkü Bursa'nın olmazsa olmazı bir sektör bu! Ve katma değeri en hızlı yükseltme potansiyeli de makinecilerin elinde.

Endüstri 4.0'ın bu kadar konuşulduğu bir dönemde rolleri kaçınılmaz olarak da artmak zorunda! Bu perspektiften baktığımızda katma değer üretiminin trilyon liraya dayanmış olması da sektör adına önem taşımakta. Artık akıllı makinelerin iletişim çağındayız. Tüm sektörleri de bu çerçevede revize etmenin kaçınılmazlığıyla karşı karşıyayız!

Gıda, tarım hayvancılık sektörünün büyük firmalara doğru evrildiğini görmek de sevindirici bir durum Bursa adına. İnşaat, enerji, plastik, finans, deri, çimento, kimya, çevre, elektronik ve perakende sektörlerinin 250 listesindeki temsilcileri ise sektörel çeşitliliğin güç kazanmakta olduğuna işaret ediyor. Bu çerçevede BTSO'nun Bursa ekonomisinin özellikle mevcut sektörlerin katma değerini ve çalışan sayısını artırma yönündeki girişimleri önem kazanmakta. Yenilikçi sektörlerle sunulan imkanlar, yatırım olanakları da gelecekte yüksek katma değerli ihracatın altın anahtarın oluşturabilir! Neticede uzay, havacılık ve savunma sanayi başta olmak üzere; makine sanayinin göbeğinde olduğu otomotiv sanayi, gıda sanayi ve teknik tekstilin gücünü artırdığı, enerji ve bilişimin lokomotiflere katıldığı bir döneme geçmemiz zorunlu görünüyor.

İLERİ TEKNOLOJİ İÇİN GEÇ KALMAYALIM DEĞERLENDİRMELER

6 Haziran 1889 tarihinde 'Bursa Ticaret Odası' adıyla Koza Han'daki küçük bir odada temelleri atılan 'Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) 1997 yılında hayata geçirdiği 'Bursa'daki 500 Büyük Firma Araştırması', bu yıl 'Bursa'daki 250 Büyük Firma Araştırması' adı altında 20'inci yaşına girdi.

Bu yazıdaki ana hedefim, 20 yıllık gelişmeyi değerlendirmek, kentimize olan katkılarını aktarmak ve geleceğe yönelik planlamalarda gideceğimiz yönleri göstermek...

1889 yılında faaliyete geçen Bursa Ticaret ve Sanayi Odası daha o günlerde mahalli ticaret ve sanayi konularına eğilmiş ve bugün üzerinde önemle durulan mesleki ve teknik okulların açılması ve yaşayabilmesi için de büyük gayret sarf etmiştir. Eğitime olan ilgi zaman içinde hiç eksilmedi... Nitelikli çalışanlar olmadan sanayinin gelişemeyeceğini bilen yöneticilerin bulunması Bursa için en büyük şans...

Yunis Can TOPAKTAŞ
Bursa Haber Gazetesi Köşe Yazarı

BTSO daha o yıllarda 'Hamidiye Sanayii Mektebi'ne maddi ve manevi yardımlarda bulunmuş, ürünlerini, açılan sergilerde halka tanıtmış ve bir satış mağazası açılmasına da öncülük etmiş. Yine standardizasyonun henüz ticaret literatüründe yer almadığı dönemde, Bursalı sanayiciler, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası eliyle bu yönde karar ve tedbir almışlar.

Geldiğimiz noktada Bursa artık bir üretim üssü olarak anılmaktadır. Marmara Bölgesi'ni çepeçevre saracak otoyollar, enerji üretim tesisleri, limanlar, ileri teknoloji bölgeleri, lojistik köyler, hızlı ulaşım yatırımları ve yeni yerleşim bölgelerinin kavşak noktası yine Bursa olacaktır. TEKNOSAB ise kentin dünya ligindeki yerini sağlamlaştıracak ileri bir adım olarak herkesin dikkatini çekiyor.

İstanbul, Kocaeli, Yalova, Bursa, Balıkesir ve Çanakkale'yi içine alan ve adına "Altın Halka" denilen yapılanma ve programlama; Bursa'yı baştan sona değişime zorlayacak...

'Bursa İlk 250 Firma Araştırmaları', gelişmelerin hangi yönde ilerlediğini ve geleceği işaret etmesi açısından çok önemli bir işlevi yerine getiriyor. Firmaların gösterdikleri performans ortaya koyan verilerin, oldukça çarpıcı yanları var. Yabancı yatırımların ve yatırımcıların kent ekonomisine olan katkıları da asla gözden ırak tutulmamalı.

Son 20 yıllık tabloları inceledim. Özellikle otomotiv sektöründeki hızlı gelişmeler dikkat çekici... TOFAŞ ve Oyak Renault'nun performansları göz kamaştırıyor. Buna bağlı olarak otomotiv yan sanayi de atak içinde. Karsan'daki atılımlar da umut vaat ediyor. İlk 10'da hep üretim ve ihracat yapan firmalar yer almış mesela. 1997'de ilk 10 firma içinde TEDAŞ var. Özelleştirme sonrası CLK Uludağ'ın adını görüyoruz artık. Tarım ve bağlı sanayi kuruluşları ise şimdilik yerlerinde sayıyor. Eğer yakın gelecekte 'yabancı markalar' bu alanda boy gösterirse firmalarımızın işleri oldukça zorlaşacak.

1997 yılındaki araştırmada; ihracat çok önemli bir veri olarak karşımıza çıkıyor. Oysa 2015'e ait verilerde TOFAŞ, Oyak Renault, Bosch Sanayi ve Ticaret, CLK Uludağ, Borçelik, Süttaş, Aknur Döviz, Bursa Ecza Kooperatifi, Türk Prysmian ve Özilek Alışveriş Merkezleri'nin yer aldığına şahit oluyoruz. Sıralamayı incelemeye devam ettiğimizde örneğin 11'inci sırada Ekonomik Döviz'i görmek mümkün. Bu arada CLK Uludağ, Aknur Döviz, Bursa Ecza Koop ve Özilek Alışveriş Merkezleri'nin ihracatı yok fakat listede üst sıralardalar. Ciroları dikkat çekici...

İlk kez 1997 yılında gerçekleştirilen 'Bursa'nın 500 Büyük Firması' araştırmasına göre;

-500 firmadan 470'i BTSO'ya, 30'u da ilçelerin ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı görünüyor. Sıralamaya giren şirketlerden 29'u isminin açıklanmasını istememiş.

-Yapılan çalışmada 500 firmanın iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamının (6 sıfır atılmadan önce) 1.367.559.463.047.780 TL, Brüt katma Değerleri toplamının 298.560.489.360.209 TL, Öz Sermayeleri toplamının 404.459.243.830.401 TL, Net Aktifleri toplamının 933.477.666.090.913 TL, Vergi öncesi dönem karları toplamının 113.687.595.296.404 TL, ihracatları toplamının 1.681.491.817 dolar ve ücretle çalışanlar ortalama sayısının 87.112 kişi olduğu görülüyor.

2014 yılına ait 250 Büyük Firma Araştırması'na göre ise iç ve dış satış (ciro) tutarları toplamı 65 milyar 822 milyon 266 bin 592 TL, Brüt katma Değerleri toplamının 9 milyar 596 milyon 307 bin 404 TL, Üretimden Satışlar toplamının 46 milyar 848 milyon 626 bin 34 TL, Öz sermayeleri toplamının 17 milyar 715 milyon 542 bin 200 TL, Net

Aktifleri toplamının 49 milyar 37 milyon 664 bin 422 TL, Vergi öncesi dönem karları toplamının 3 milyar 424 milyon 562 bin 760 TL, ihracatları toplamının 10 milyar 575 milyon 723 bin 847 dolar ve ücretle çalışanlar ortalama sayısının 127 bin 327 kişi olduğu ortaya çıkıyor.

2016 yılına ait verilerde Gıda-Tarım Hayvancılık sektörünün cirosu 2 milyar 951 milyon 350 bin 225 dolar olurken kar hanesinde 120 milyon 663 bin 67 dolar göze çarpıyor.

Makine-teçhizat ve metal sanayi ise yine aynı yıl 4 milyar 48 milyon 88 bin 273 dolarlık ciroya karşın 226 milyon 290 bin 884 dolar kar elde etmiş.

Otomotiv Ana ve yan sanayi kuruluşları Bursa'nın lokomotif sektörü olarak dikkati çekiyor. Ciroları 13 milyar 471 milyon 425 bin 231 dolar. Karları ise 674 milyon 295 bin 508 dolar...

Tekstil ve hazır giyim sektörü idare ediyor... Ciro 2 milyar 539 milyon 413 bin 755 dolar. Kar ise 189 milyon 346 bin 694 dolar. Gıda ve tarım sektörüne göre kar yüksek ama 2015'e göre azalma olduğunu buradan hatırlatmalıyım. Tekstilin 1999, 2001, 2005, 2006, 2008 yıllarında kar kayıplarını da gözden kaçırmamak gerek. Demek ki sektör esen sert rüzgârlara karşı daha dayanıklı hale gelmeli.

1997 yılında 225 firmanın kar satırında 113 milyon 958 bin 900 lira görünürken 20 yıl aradan sonra firma sayısı 211'e inmiş görünüyor. Bu firmaların karı ise 4 milyar 426 milyon 854 bin 488 lira... 2015 yılında 229 firmanın karı tarihi bir rakam; 4 milyar 793 milyon 382 bin 308 lira... Demek ki son bir yıl içinde hem firma sayısı hem de kar azalmış...

İstihdamdaki gelişmelere de bakmak gerek. 1997 yılında ücretle çalışanlar (500 firma) 87 bin 112 kişi. 2016 yılında 250 firmadaki sayı ise 138 bin 701 kişi olarak görülüyor. Ana taşıyıcı sektör her zaman otomotiv...

Özetle Bursa geleceğine yön verecek yeni sektörlerle kucak açmalı. Geleneksel sektörler tekstil, tarım, makine ve otomotivdeki çalışmalar devam etmeli ancak 'Endüstri 4.0' uygulamalarıyla hata sıfırlanmalıdır. Teknik tekstil, tıbbi tekstil, bebe giyim, tek kullanımlık ürünler, nano teknoloji içeren kumaşlar geleceği kurtarmak için gündeme alınmalıdır.

Bursa'nın, inovatif ürünlere, Ar-Ge merkezlerine ve TEKNOSAB'a bağlı bir yapılanmaya ihtiyacı var. Dünya durup bizi beklemiyor, büyüme yarışında geri kalmamak için herkese düşen görev; çok çalışmak ve istikrarı yakalamak...
...Ama en önemlisi nitelikli bireyler için EĞİTİM.

Bursa

İlk 250
Büyük Firma
Araştırması
2017

SEKTÖREL SIRALAMALAR

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	MOBİPA MOBİLYA TEKSTİL İNŞAAT NAKLİYE PETROL ÜRÜNLERİ SÜPER MARKET VE TURİZM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	170.232.226	13.000.015	-	127.444.689	-	0	190	0
2	ÇİLEK MOBİLYA A.Ş.	İNE-GÖL	140.723.147	57.114.377	83.538.728	101.848.078	24.944.410	14.934.657	543	109.063.625
3	NAYMAN ORMAN ÜRÜNLERİ AKARYAKIT İNŞAAT TURİZM GIDA OTOMOTİV NAKLİYE TEKSTİL MOBİLYA LOJİSTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	88.776.735	7.318.992	8.725.374	62.844.289	1.442.436	31.453	40	2.232.381
4	SONOCO AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ	BTSO	77.684.488	9.178.568	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			477.416.596	86.611.952	166.107.761	-	31.148.123	-	-	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ÇEVRE

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	SOYİÇ İNŞAAT NAKLİYAT METAL GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			-	-	-	-	-	-	-	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ÇİMENTO TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	BURSA BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	277.885.180	29.110.721	48.387.594	140.848.802	11.201.888	0	200	274.039.314
2	BURSA ÇİMENTO FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	226.162.658	103.944.696	351.557.556	428.330.040	60.632.065	288.895	321	224.222.538
TOPLAM			504.047.838	133.055.417	399.945.150	569.178.842	71.833.953	288.895	521	498.261.852

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

DERİ, KÜRK VE AYAKKABI

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BT50	63.884.414	9.575.961	4.489.762	46.780.083	1.451.002	0	308	65.585.678
TOPLAM			63.884.414	9.575.961	4.489.762	46.780.083	1.451.002	0	308	65.585.678

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK İLİŞKİLER VE FİNANS

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	EKONOMİK DÖVİZ VE ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	575.459.176	-	-	-	-	-	-	-
2	GÜRSEL DÖVİZ ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	217.964.567	-	-	-	-	-	-	-
3	SULTAN DÖVİZ VE ALTIN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE- GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-
4	YENİLMEZ DÖVİZ ALTIN TİCARETİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	129.014.525	-	-	-	-	-	-	-
5	BAYKAR DÖVİZ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	77.911.219	129.803	1.068.358	1.077.822	21.505	0	4	0
TOPLAM			-	1.106.212	5.840.430	5.993.338	312.074	-	23	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ELEKTRİK - ELEKTRONİK

Sıra No Firma ve Müesseseler

1	TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	810.400.798	50.017.668	123.602.874	888.484.204	11.390.676	80.603.465	453	746.176.249
TOPLAM			810.400.798	50.017.668	123.602.874	888.484.204	11.390.676	80.603.465	453	746.176.249

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ENERJİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	LİMAK ULUDAĞ ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.555.288.066	110.475.455	101.426.000	660.178.337	91.504.539	-	-	0
2	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	101.998.678	-	1.915.559.091	37.714.354	-	-	-
3	BURSAGAZ BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM, TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	756.759.619	26.054.839	239.668.920	640.985.169	0	0	268	0
4	BOSEN ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	244.809.683	41.959.799	5.418.657	210.254.063	0	-	-	90.995.542
5	BOSEN ELEKTRİK ENERJİSİ TOPTAN SATIŞ A.Ş	BTSO	64.740.803	729.791	913.438	7.921.113	319.748	0	4	0
TOPLAM			-	281.218.562	-	3.434.897.773	129.538.641	2.768.427	947	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.154.247.185	386.996.746	522.263.832	1.115.153.936	101.241.985	32.762.647	4.083	1.878.902.996
2	MATLI YEM SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	930.615.594	147.291.107	350.965.430	426.420.254	114.853.862	6.742.325	670	754.695.776
3	GEMLİK GÜBRE SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	GEM-LİK	893.266.814	118.848.513	565.325.253	2.539.316.637	0	31.328.698	593	265.863.248
4	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	510.625.696	16.822.627	103.419.957	290.755.843	-	27.135.187	1.539	506.786.943
5	ERBAK-ULUDAĞ PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	502.085.524	41.741.018	9.700.621	158.301.497	-	30.375.817	657	0
6	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZNIK	430.242.059	106.905.890	20.398.762	163.771.413	1.060.632	0	4.386	48.173.622
7	S.S. MARMARA ZEYTİN TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ MARMARABİRLİK	BTSO	373.074.177	69.404.956	299.550.025	417.486.048	40.712.265	31.416.583	375	357.998.943
8	EĞRETLİ GIDA VE TEKSTİL SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	365.273.101	17.213.068	37.130.330	44.282.759	5.200.741	0	221	3.132.291
9	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	KARA-CA-BEY	354.569.003	28.474.899	-	186.758.239	-7.465.433	0	-	344.377.083
10	ERİKLİ SU VE MEŞRUBAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	277.715.284	83.764.608	257.459.686	372.936.666	63.130.474	5.779.940	294	262.664.000
11	ERBAK-ULUDAĞ İÇECEK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	231.219.552	6.575.886	58.407.255	324.779.106	-	0	203	224.402.929
12	BAKTAT GIDA SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ.	GEM-LİK	200.993.552	52.768.056	33.440.046	167.773.110	-	36.750.942	724	-
13	ULUDAĞ MADEN SULARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	193.009.549	35.205.063	101.636.473	177.525.676	25.433.487	0	126	184.583.137
14	AROMA BURSA MEYVE SULARI VE GIDA SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	170.460.452	29.338.545	-	-	-	3.021.574	-	165.633.066
15	SAMANCI GIDA TARIM HAYVANCILIK VE ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	165.412.348	9.429.320	12.810.988	64.448.724	4.504.359	1.527.411	27	0

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
16	NESTLE WATERS GIDA VE MEŞRUBAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	147.453.685	54.842.924	70.923.712	125.312.515	19.309.831	274.150	347	131.515.758
17	EMEK YAĞ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	147.180.973	7.308.935	15.310.043	75.991.362	-3.647.724	97.056	55	157.294.701
18	PENGUEN GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	128.506.304	24.242.184	63.204.222	210.894.993	-9.462.183	19.199.349	360	128.506.304
19	ÖNALLAR YEM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	MUS- TA- FAKE- MAL- PAŞA	123.339.929	13.741.036	54.528.859	75.075.946	10.422.233	198.528	77	86.767.138
20	EDEMEN ET VE ET ÜRÜNLERİ TARIM HAYV. NAK. GIDA SAN.VE TİC.AŞ.	BTSO	116.756.248	7.112.505	3.630.198	29.758.722	3.227.137	0	51	116.756.248
21	MAY-AGRO TOHUMCULUK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	101.246.406	21.445.674	73.281.168	142.039.876	1.857.411	12.494.074	273	98.590.471
22	ALARA TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	90.143.484	28.648.725	49.017.143	28.200.304	17.036.998	27.112.049	436	88.200.059
23	MARTAS MARMARA TARIMSAL ÜRÜNLERİ DEĞERLENDİRME ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	86.627.310	19.903.378	-	-	-	-	719	78.407.882
24	FINE FOOD GIDA SANAYİ VE TİCARET İHRACAT-İTHALAT A.Ş.	İNE- GÖL	78.969.528	17.655.058	45.565.334	150.002.062	212.507	4.226.756	219	73.212.076
25	SARIOĞLU TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	74.329.860	2.425.683	7.232.143	13.057.269	912.550	0	16	0
26	BESAŞ BURSA EKMEK VE BESİN SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	69.403.251	22.535.957	33.758.912	46.993.889	4.808.091	0	221	64.154.994
TOPLAM			8.916.766.868	1.370.642.361	2.836.201.827	7.648.325.731	364.553.291	-	17.391	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

HAZIR GİYİM

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	YEŞİM TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	463.903.056	95.325.295	-	584.284.714	-	59.190.368	2.152	429.824.520
2	BURSALI TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	156.181.704	10.879.387	33.519.598	146.344.474	-6.405.417	15.769.463	424	92.121.293
3	ÖZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	127.229.900	16.671.172	4.094.796	105.311.762	647.727	37.995.757	380	74.581.148
4	EDT HAZIR GİYİM PAZARLAMA VE İTHALAT İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	117.423.282	1.441.484	1.578.410	30.712.294	1.042.685	38.854.488	-	0
5	EMİRALİ TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	116.911.905	25.600.881	30.889.534	71.534.378	12.105.080	50.264	314	115.721.800
6	SAFRAN TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
7	MASS KONFEKSİYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
8	MİYA KONFEKSİYON DOKUMA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	72.263.872	6.505.982	7.791.491	56.150.532	225.498	23.838.072	52	61.081.658
9	NUREL TEKSTİL APRE VE BOYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	67.099.222	32.351.580	29.229.634	108.276.136	813.428	0	447	65.240.630
TOPLAM			1.291.650.697	220.453.661	-227.526.563	1.167.387.997	-44.342.095	232.419.249	4.169	995.152.243

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

HİZMET, EĞİTİM, DANIŞMANLIK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIMA İŞLETMECİLİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	399.127.463	1.662.958.702	129.089.325	231.139.183	22.524.907	0	511	0
2	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM, DANIŞMANLIK HİZMETLERİ, İMAR İNŞAAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	126.821.224	111.099.825	13.145.923	27.835.440	759.476	0	1.809	0
3	BUSEB BURSA SERBEST BÖLGE KURUCU VE İŞLETİCİSİ ANONİM ŞİRKETİ	GEM- LİK	79.813.796	24.453.420	144.876.538	200.197.635	18.309.617	0	91	0
TOPLAM			605.762.483	1.798.511.947	287.111.786	459.172.258	41.594.000	0	2.411	0

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

İNŞAAT

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	184.966.019	203.010.948	102.381.497	478.853.149	189.715.910	0	219	22.197.393
2	DANIŞ YAPI MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	165.019.128	32.477.794	45.345.654	293.551.777	7.335.424	0	780	7.843.411
3	BAKGÖR MÜCEVHERAT TEKSTİL İNŞ.SAN.VE TİC. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.	BTSO	-	28.807.310	-	-	-	-	-	-
4	BAKYAPI İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	118.798.449	10.029.775	5.748.980	452.322.121	-23.904.250	0	616	118.798.449
5	MESKAR YAPI MALZEMELERİ İNŞAAT TİCARET SANAYİ A.Ş.	BTSO	-	11.029.651	-	-	-	-	-	-
6	UMUT İNŞAAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	103.021.081	14.226.135	8.220.883	32.189.683	6.824.610	1.092.536	326	102.986.146
7	GİNTAŞ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	101.529.004	9.405.575	25.610.228	131.097.441	4.199.304	72.191	91	0
8	BAKGÖRLER İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
9	SİNTA SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	99.507.375	41.990.821	166.264.041	203.295.471	18.999.106	0	530	98.710.151
10	ÖZTİMUR MÜTEAHHİTLİK İNŞAAT MADENCİLİK ASFALT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	85.120.963	18.230.612	65.560.761	102.957.979	18.219.730	0	60	80.437.158
11	MFD MİMARLIK MÜTEAHHİTLİK İNŞAAT NAKLİYAT AKARYAKIT HAYVANCILIK TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	81.219.756	32.957.144	3.153.919	20.655.795	34.742	0	1.410	0
12	OYTAŞ-YILDIZ ULUSLARARASI İNŞAAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	78.521.039	14.738.796	87.443.329	162.451.559	6.790.091	0	202	0
13	TUŞPA YAPI MALZEMELERİ İNŞAAT TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	73.117.563	9.542.029	36.984.652	51.449.693	4.636.140	145.840	65	0
14	SİMGE MAT MADENCİLİK ASFALT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	62.710.545	13.370.802,00	102.952.026	425.557.357	0	0	-	0
TOPLAM			1.499.418.187	-	764.529.230	2.774.929.660	258.414.713	1.310.566	5.251	651.319.985

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

KİMYA

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	BURKAY UĞUR KAÜÇUK KİMYA VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	348.080.976	-	-	177.104.919	-	3.202.659	-	-
TOPLAM			348.080.976	-	-	177.104.919	-	3.202.659	-	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

LOJİSTİK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	GEMPORT GEMLİK LİMAN VE DEPOLAMA İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	GEM- LİK	-	-	-	-	-	-	-	-
2	BARSAN GLOBAL LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			-	-	-	-	-	-	-	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

MAKİNE VE TEÇHİZAT

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	4.297.105.064	1.262.147.011	-	-	-	1.095.207.124	8.270	3.176.245.301
2	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	570.163.785	145.191.793	286.577.856	855.640.528	-	93.740.512	-	520.865.965
3	BOSCH REXROTH OTOMASYON SAN.VE TİC.A.Ş.	BT50	491.135.824	57.076.589	142.242.540	658.019.191	7.553.480	116.405.528	913	345.390.704
4	BİLİM MAKİNA İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	269.829.757	32.503.052	38.155.020	164.355.852	4.162.382	150.770	775	269.829.757
5	ERMAKSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	243.448.399	-5.607.410	-	-	-	60.789.947	-	228.494.910
6	COŞKUNÖZ ISI SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	195.589.926	-	-	-	-	39.595.202	-	188.316.624
7	WARMHAUS ISITMA VE SOĞUTMA SİSTEMLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	136.486.911	22.943.954	36.022.152	158.836.394	-498.521	0	297	135.184.145
8	NURİ KÖRÜSTAN MAKİNA METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	123.150.888	20.505.348	34.272.232	91.487.003	11.022.308	499.114	173	0
9	KAPLANLAR SOĞUTMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	100.628.659	30.486.472	18.381.113	45.587.715	10.583.721	0	334	93.941.557
10	NUKON LAZER MAKİNA METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	100.112.272	16.219.400	30.634.087	61.863.585	11.514.832	12.769.318	116	100.112.272
11	KAPLANLAR PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	88.358.570	5.700.416	2.220.054	24.082.332	4.325.735	29.178.211	13	0
12	AKYAPAK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	88.094.005	2.583.016	-	29.978.523	-	16.914.877	39	0
13	AKYAPAK ULUSLARARASI DIŞ TİCARET MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	80.213.334	17.458.616	-	84.708.628	-	647.779	355	70.558.275
14	HKS HAS ASANSÖR KAUKÇUK PLASTİK METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	79.064.294	21.141.906	44.203.037	57.661.476	-	-	-	47.680
15	PAKKENS YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	76.482.975	27.356.863	40.613.843	66.224.568	6.989.285	2.606.015	412	71.208.648
16	İNOKSAN MUTFAK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	70.869.134	10.070.183	25.645.590	78.288.378	-6.300.494	1.626.363	256	64.737.298
TOPLAM			7.010.733.797	-	2.045.769.227	6.768.193.416	195.290.865	-	14.108	5.264.933.136

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

METAL

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET A.Ş.	BTSO	2.666.929.254	603.979.102	730.777.627	1.702.360.896	-	184.899.684	-	2.662.589.617
2	COMPONENTA DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	OR-HAN-GAZİ	729.462.369	312.614.998	49.811.777	947.444.837	0	185.049.690	2.485	740.457.730
3	ASİL ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	OR-HAN-GAZİ-İST.	542.505.549	62.094.580	-	-	-	41.382.289	924	540.426.398
4	ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	301.173.663	70.531.316	213.161.946	295.099.199	32.665.253	42.621.640	410	288.240.194
5	MİPAR METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	155.475.080	5.242.896	18.612.459	85.582.488	948.976	0	48	0
6	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	147.990.693	27.976.341	30.327.511	157.976.327	16.633.406	20.655.963	256	148.686.184
7	CANSAN ALÜMİNYUM PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	140.058.280	-2.032.323	-2.766.788	74.858.613	-	16.152.448	-	113.859.587
8	PARLADI METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	138.018.066	7.023.558	13.960.311	75.959.728	1.145.281	743.944	90	2.027.281
9	ÜÇGE MAĞAZA EKİPMANLARI PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	104.558.292	42.707.846	97.146.966	112.513.030	22.766.671	16.059.379	481	92.494.557
10	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
11	BURSA KAYNAK MAKİNE,İNŞAAT,YEDEK PARÇA NAKLİYE VE METAL İŞLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	83.269.552	6.910.633	16.675.666	56.517.234	4.486.114	804.447	35	0
12	YILMAR ÇELİK TEL YAY SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	64.146.224	15.986.873	7.984.903	90.920.904	0	0	323	62.108.943
13	MERTSE SAÇ, METAL, OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	62.027.282	2.892.075	7.851.611	50.249.213	638.554	0	45	0
TOPLAM			-	-	1.569.697.555	4.547.054.337	488.390.467	-	6.276	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV ANA SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	BT50	14.856.400.168	1.239.418.567	1.217.981.387	8.087.802.116	387.799.551	3.263.126.603	9.788	12.856.413.539
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	BT50	11.465.524.257	-	-	-	-	2.914.718.737	-	11.465.524.257
3	KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	577.820.988	216.045.828	313.109.921	1.482.801.470	-53.514.516	101.816.681	1.168	548.517.593
TOPLAM			26.899.745.413	-	-	-	-	6.279.662.021	-	24.870.455.389

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
2	BEYCELİK GESTAMP KALIP VE OTO YAN SANAYİ PAZARLAMA VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	869.488.322	175.895.331	-	626.293.191	-	53.035.597	2.199	838.015.444
3	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	681.192.817	195.531.313	381.950.770	-	-	210.003.484	2.714	678.839.057
4	YAZAKİ SYSTEMS TECHNOLOGİES TURKEY OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	535.336.118	-	-	-	-	-	-	-
5	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
6	COŞKUNÖZ METAL FORM MAKİNA ENDÜSTRİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	447.069.913	-	-	-	-	11.105.592	-	-
7	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	SA-KARVA-GEM-LİK	443.313.044	71.613.183	-	-	-	141.479.857	-	427.514.552
8	AKA OTOMOTİV SANATİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	OR-HAN-GAZİ	410.092.048	64.651.188	-	-	-	-	-	401.905.514
9	ORAU ORHAN OTOMOTİV KONTROL SİSTEMLERİ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
10	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	394.150.207	165.790.185	-	-	-	2.942.837	1.045	339.546.985
11	LEONI KABLO VE TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	370.325.777	33.165.856	-	-	-	84.505.707	141	358.228.108
12	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	332.716.710	-	-	-	-	20.227.822	-	343.131.799
13	TI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
14	CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	317.721.301	29.361.678	-	174.599.335	-	32.667.476	-	-
15	ERMETAL OTOMOTİV VE EŞYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	306.613.261	68.637.705	-	166.210.135	-	12.909.910	889	284.601.570
16	ROLLMECH AUTOMOTİVE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	290.168.282	105.017.229	96.992.017	198.524.871	-	29.360.306	850	283.085.879

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
17	YAZAKİ WIRING TECHNOLOGİES TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	281.044.552	54.390.071	-	-	-	34.838.488	-	272.691.282
18	BPO-B.PLAS-PLASTIC OMNİUM OTOMOTİV PLASTİK VE METAL YAN SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	257.810.910	98.990.043	-	-	-	9.117.267	205	188.829.246
19	MAYSAN MANDO OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	227.416.884	43.164.200	66.571.323	139.935.042	-	34.375.936	-	232.891.368
20	FEKA OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	222.119.904	-	-	-	-	10.863.445	-	216.794.681
21	A-PLAS GENEL OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	196.409.465	48.922.757	-	-	15.063.021	-	-	-
22	KOÇASLANLAR OTOMOTİV İNŞAAT TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	196.014.540	20.287.984	35.838.636	113.904.717	4.941.604	0	215	190.867.015
23	CONTİTECH LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	190.910.430	84.295.744	-	-	-	53.551.260	-	-
24	GRAMMER KOLTUK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	-	41.794.989	34.215.609	87.706.443	12.152.112	50.247.344	500	-
25	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	181.718.589	-	-	-	-	-	-	-
26	BELTAN VIBRACOUSTIC TİTREŞİM ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	179.705.189	23.383.085	67.228.965	100.944.569	22.938.681	50.007.914	416	178.236.567
27	FORMFLEKS YALITIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	166.488.276	24.609.556	30.947.388	149.615.165	4.259.526	1.269.932	504	125.454.041
28	KIRPART OTOMOTİV PARÇALARI SAN. VE TİC. A.Ş.	OR-HAN-GAZİ	163.054.382	57.395.729	62.274.532	127.039.142	25.156.548	37.915.388	509	151.112.687
29	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	160.030.548	-	-	-	-	-	-	-
30	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	153.071.134	21.080.560	22.750.429	68.938.361	-	13.655.531	-	119.387.461
31	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	149.538.219	-	-	-	-	8.081.886	-	149.473.085
32	VİBRACOUSTİC CV AIR SPRİNGS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	GEM-LİK	149.148.714	12.537.693	45.137.936	76.299.324	-	50.278.492	-	148.354.458

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
33	MGI-COUTIER MAKİNA YEDEK PARÇA İMALAT VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	133.947.398	43.825.433	54.473.756	89.741.874	-	27.081.105	567	127.334.746
34	YARIŞ OTOMOTİV MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	131.808.880	32.712.067	-	-	-	878.616	-	125.845.920
35	BOSCH FREN SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	112.887.965	30.629.556	56.848.853	76.371.539	18.367.053	6.293.954	-	112.887.965
36	HAKSAN OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	111.956.406	34.243.347	49.308.655	78.059.260	-	12.912.850	272	59.959.131
37	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	109.176.247	114.480.900	-	92.218.876	762.979	1.115.818	-	-
38	DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	108.079.606	212.285.665	-	-	-	26.553.986	-	106.367.664
39	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	107.855.160	20.702.004	7.576.922	54.064.258	-	19.539.713	278	106.022.199
40	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	100.306.185	-	-	-	-	-	-	-
41	AUTONEUM ERKURT OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
42	PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	99.263.729	19.193.750	-	47.142.372	-	-	-	-
43	BAYRAK LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
44	COŞKUNÖZ-MA OTOMOTİV ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	92.641.469	-	-	-	-	3.479.044	-	-
45	ŞEM LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	92.337.579	-	-	-	-	15.043.882	-	-
46	VATAN PRES OTOMOTİV VE METAL EŞYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	90.545.153	17.883.243	12.229.304	58.002.853	-	9.023.053	-	90.473.986
47	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	88.010.179	24.012.838	12.232.173	50.790.735	387.183	139.703	388	88.010.179
48	YEPSAN YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	85.777.286	18.764.077	18.281.562	69.229.426	-	10.189.834	209	60.564.877

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
49	SAZCILAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	84.910.937	34.162.234	-917.766	46.209.614	552.900	8.700.617	695	76.482.814
50	ŞEM OTOMOTİV DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	84.630.876	-	-	-	-	23.513.460	-	-
51	PPG INDUSTRIES KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
52	TOKSAN YEDEK PARÇA İMALAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	82.959.706	-	-	-	-	-	-	-
53	PE-GA OTOMOTİV SÜSPANSİYON ENERJİ İNŞAAT GIDA TARIM VE HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	23.433.577	-	-	-	21.114.892	-	66.432.678
54	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
55	SARIGÖZOĞLU HİDROLİK MAKİNA VE KALIP SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
56	GÜLERYÜZ KAROSERİ, OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	72.807.028	15.297.388	12.747.665	64.285.212	-974.080	4.733.949	198	72.194.039
57	BURSA AĞIR VASITA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	72.486.143	4.144.059	12.449.314	45.168.581	1.193.417	0	54	0
58	TREDİN TEKSTİL VE KOLTUK KOMPONENTLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	70.152.666	17.975.002	-	27.601.584	6.428.559	-	-	-
59	PLASTİFORM PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-
61	ELELE DÖŞEME SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	69.047.624	18.364.343	-	-	-	3.152.041	228	67.385.752
61	ELRINGKLINGER TR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	67.840.115	-	-	-	-	-	-	-
62	ÇELİKFORM GESTAMP OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	67.000.629	20.639.717	-	32.825.454	-	0	-	54.113.980
63	SEGE TAŞIT KOLTUKLARI VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	66.896.131	17.815.404	-	38.378.189	9.955.256	-	-	66.896.131
64	İNOVA KOLTUK SİSTEMLERİ ARAÇ TASARIMI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	65.286.870	16.810.128	11.040.943	28.977.678	6.700.934	1.647.562	-	65.320.337

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
65	ERDUMAN OTOMOTİV İÇ DİZAYN KAROSERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	64.797.909	11.729.007	-912.421	36.975.783	4.995.470	20.638.660	157	54.476.517
66	SİSTEMİ COMANDİ MECCANICI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-
67	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	KA- RACA- BEY	62.827.081	25.823.303	19.468.342	58.871.307	7.168.448	0	256	62.328.767
68	AKTAŞ HAVA SÜSPANSİYON SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	62.342.095	20.219.419	28.008.306	76.784.597	-	11.130.119	257	53.639.858
TOPLAM			13.800.798.065	3.266.504.171	3.685.894.762	8.881.468.799	1.150.781.750	1.467.788.437	38.151	11.572.190.155

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

PERAKENDE TİCARETİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.164.149.919	362.057.837	286.254.559	1.628.038.735	-	0	4.953	387.500
2	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	7.385.822	-	-	-	-	62	0
3	MENGERLER TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	32.163.250	-	-	-	150.638	-	0
4	İNALLAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	287.098.276	16.160.038	15.921.591	158.799.717	5.129.411	0	196	7.878.010
5	ENDERER MEŞRUBAT SİĞARA GIDA EV ALETLERİ LPG DAĞITIM PAZARLAMA TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İNE-GÖL	-	-	-	-	-	-	-	-
6	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	247.591.313	31.178.734	6.177.497	59.059.605	578.767	0	766	13.442.981
7	FENUĞURSAN GIDA-TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	156.499.184	14.246.625	13.897.263	85.478.332	1.900.245	0	-	0
8	FURPA GIDA TEKSTİL KUYUMCULUK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
9	KORAY SPOR SPOR MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	125.243.147	30.136.018	37.050.767	93.957.837	10.210.567	3.627.913	361	0
10	İNOKSAN SATIŞ PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	119.589.924	11.022.986	14.295.032	55.005.129	3.324.879	6.822.856	91	0
11	NESKAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	114.017.038	7.856.307	27.242.605	39.501.997	2.015.221	0	127	16.783.107
12	SERTEPE OTOMOTİV İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	113.954.211	9.332.736	-	-	-	0	-	0
13	İZ-Gİ PETROL İNŞAAT NAKLİYAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
14	HALİS PETROL TURİZM TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
15	SİMPET AKARYAKIT VE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	96.537.353	6.875.913	15.386.075	48.276.548	3.323.413	0	45	0
16	HADİM ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	92.245.014	13.290.690	7.241.968	25.835.142	-	0	396	0

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL
SIRALAMALAR

PERAKENDE TİCARETİ

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
17	ERGİN PETROL İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	88.489.310	2.127.832	12.172.922	22.313.904	2.127.096	0	54	8.266.370
18	MERHMET SÜPER MARKET İŞLETMECİLİĞİ VE MAMÜLLERİ İTHALAT VE İHRACAT LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	84.640.460	12.129.009	8.025.989	49.983.912	0	15.772	331	0
19	M.F. ÇAVDARLI MOTORLU ARAÇLAR SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-İŞLETME ADI: TOYOTA PLAZA ÇAVDARLI	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-
20	KAR OTO OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BT50	82.185.045	7.316.538	7.955.616	27.536.599	3.785.929	0	35	0
21	MAKYAĞSAN MAKİNA YAĞ SANAYİ VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	74.953.002	5.292.958	6.759.154	45.808.037	453.410	84.013	51	0
22	İSRA GIDA MARKETÇİLİK İNŞAAT TAHHÜT PETROL MADENCİLİK TURİZM HAYVANCILIK NAKLİYE EMLAK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	-	9.674.854	4.303.216	18.378.111	-	0	-	-
23	AKİF KARALAR KOLLEKTİF ŞİRKETİ-SUAT KARALAR VEDAT KARALAR	BT50	68.500.464	-	-	-	-	-	-	-
24	BURSA UĞURLU DAYANIKLI TÜKETİM MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	63.595.924	4.542.029	3.265.010	20.032.242	550.025	0	43	0
25	GEÇİTLİ İNŞAAT TURİZM TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	BT50	59.612.733	4.428.986	-	-	-	0	-	0
TOPLAM			4.768.022.743	609.482.930	589.506.610	3.437.836.482	63.183.707	189.266.230	9.571	48.574.238

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

PLASTİK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	SERRA SÜNGER VE PETROL ÜRÜN.SAN.VE TİC.A.Ş.	İNE-GÖL	217.626.340	23.601.498	72.120.601	263.948.754	3.479.614	1.967.442	305	217.656.364
2	ESKAPET PET ÜRÜNLERİ KİMYA GIDA NAKLİYE SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	İNE-GÖL	214.109.823	9.410.386	-	-	-	32.580.535	-	200.573.573
3	EMAŞ PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
4	AYPLASTİK AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	91.512.514	5.691.981	15.633.800	39.719.063	1.373.957	1.998.828	80	46.705.237
5	EPSAN PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	88.769.277	15.126.980	29.922.220	69.285.991	-	5.652.964	100	66.652.512
6	PLASTİPAK TURKEY PLASTİK AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İNE-GÖL	79.142.252	8.481.813	-	-	-	4.556.847	52	78.923.823
7	POLİNER PLASTİK AMBALAJ GERİ DÖNÜŞÜM DERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	62.477.332	8.125.051	8.638.420	26.232.275	-	259.378	142	58.775.633
TOPLAM			-	-	175.707.610	779.866.169	17.622.129	-	952	-

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlere ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

SAĞLIK

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	S.S. BURSA ECZACILAR ÜRETİM TEMİN VE DAĞITIM KOOPERATİFİ BURSA ECZA KOOP.	BT50	1.612.364.276	80.214.827	109.181.097	552.768.132	30.238.135	0	875	0
TOPLAM			1.612.364.276	80.214.827	109.181.097	552.768.132	30.238.135	0	875	0

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	618.751.772	320.126.164	918.211.450	2.884.264.701	113.697.906	36.363.863	1.905	603.745.296
2	HARPUT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	473.345.615	136.046.241	148.317.078	806.004.953	3.823.165	32.518.799	1.120	211.421.087
3	KÜÇÜKÇALIK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İNE-GÖL	376.352.582	83.790.008	225.303.283	515.061.431	27.251.024	77.595.611	1.383	275.025.067
4	AKBAŞLAR TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	335.417.633	98.565.628	104.543.340	412.061.741	6.599.432	1.601.919	1.290	331.773.397
5	ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	319.252.891	91.873.585	155.614.469	288.717.669	33.257.915	29.522.456	1.706	291.816.840
6	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	OR-HAN-GAZI-İST.	220.092.031	122.626.690	278.480.916	330.885.971	82.001.611	0	1.068	198.058.771
7	COATS (TÜRKİYE) İPLİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	81.945.283	-	-	-	-	878	196.086.976
8	GÖLİPLİK ŞEREMET TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	201.857.017	100.895.309	202.370.753	220.487.061	51.592.709	1.101.004	703	201.857.017
9	ORHAN KARAKOÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	201.409.916	41.157.434	96.164.516	211.994.821	8.798.626	5.964.199	893	161.295.796
10	POLYTEKS TEKSTİL SANAYİ ARAŞTIRMA VE EĞİTİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	193.611.407	90.564.915	-	243.013.469	-	12.653.186	530	188.862.721
11	ACARSOY TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	163.932.465	37.305.284	144.314.645	214.955.435	-	-	-	158.749.055
12	TAŞDELEN TEKSTİL SANAYİ TİCARET VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	158.727.133	18.217.583	-	118.376.392	-	437.072	21	741.893
13	GES TEKSTİL DIŞ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	154.603.034	807.914	1.645.202	30.000.630	324.174	48.321.775	5	0
14	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
15	E.N.A. TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	149.434.790	46.322.287	222.053.487	248.297.613	-	0	322	148.446.630
16	SUNTEKS DOKUMA BOYA APRE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	141.272.114	52.273.900	211.670.231	241.273.806	18.726.942	14.439.291	737	138.120.583

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
17	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
18	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	120.760.682	7.008.116	61.229.169	85.800.988	2.714.772	0	115	0
19	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-
20	İLAY TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	111.943.965	43.824.592	57.505.349	148.487.529	11.521.128	29.456.608	400	108.525.647
21	FİSTAŞ FANTAZİ İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	111.155.101	23.743.038	51.087.458	166.970.652	0	9.242	565	111.287.624
22	F.B.N. TEKSTİL İTHALAT İHRACAT PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	110.015.935	3.518.164	37.469.650	76.148.869	2.298.703	10.566.399	13	0
23	İŞIKSOY TEKSTİL İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	98.735.553	44.984.953	148.260.210	228.565.763	31.308.081	3.151.316	450	97.309.017
24	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	98.117.782	29.618.284	43.903.150	82.605.446	4.708.377	16.281.785	397	99.327.476
25	DİNA/VANELİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	92.446.979	3.016.314	3.344.198	29.563.167	1.563.271	29.605.990	15	0
26	BİSEM-PARADİSE TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	91.646.990	4.562.931	42.313.059	56.581.031	1.775.451	1.184.758	142	72.732.349
27	BERTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	91.475.971	39.858.380	111.716.801	125.178.672	9.266.522	3.792.677	611	91.475.971
28	İLAY DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	90.665.667	752.961	3.804.929	22.502.492	404.196	31.657.091	9	0
29	ÖZDİLEK İTHALAT İHRACAT VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	89.985.607	469.778	272.924	22.414.088	281.317	29.637.703	2	0
30	BURSALI DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	83.179.294	1.953.311	1.232.843	34.321.746	818.387	26.668.004	42	0
31	FİSTAŞ DIŞ TİCARET PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	82.919.448	10.252.097	1.286.665	84.435.402	-542.217	27.614.559	9	0
32	AKSOY TEKSTİL ÖRME DOKUMA KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	81.154.366	6.856.360	117.457.410	-	1.482.619	533.539	118	49.461.365

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
33	ACAR İHRACAT İTHALAT TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	79.394.227	2.848.219	6.649.983	30.986.548	818.218	13.983.672	49	0
34	MEGA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	78.147.218	13.678.568	75.412.250	144.970.466	6.885.338	22.673.582	270	75.994.318
35	İSMİNİN AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	BTSO	77.785.820	16.331.249	65.657.454	93.986.110	14.774.210	762.033	64	5.618.340
36	BEZTAŞ TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	73.010.014	15.132.987	42.145.635	114.129.003	719.738	0	272	67.754.967
37	YILMAR DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	68.649.029	6.195.945	933.789	29.457.941	83.358	21.128.599	15	0
38	ÖZ ÜÇ-EL TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	67.549.963	17.319.194	59.394.486	88.175.333	2.249.227	0	267	64.918.233
39	TUTUŞLAR MENSUCAT İPLİK HAM KUMAŞ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	66.019.881	7.239.448	25.054.609	101.761.071	102.437	0	19	0
40	ENYTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	64.559.303	2.692.451	20.276.716	37.139.013	1.478.566	0	8	0
41	GÜLİPEK KUMAŞ VE İPLİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	63.502.071	18.959.050	28.012.521	82.662.732	4.052.152	6.688.717	162	60.461.095
42	BERTEKS PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	62.550.635	6.737.779	12.408.010	18.011.218	3.739.896	21.169.222	23	0
TOPLAM			6.380.553.111	1.702.037.300	4.217.359.334	9.230.520.792	616.405.795	640.343.225	17.599	4.020.691.558

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TURİZM

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Bulunduğu Oda	İç ve Dış Satış (Ciro) TL (KDV Hariç)	Katma Değer TL	Öz Sermaye TL	Net Aktifler TL	Dönem Karı [V.Ö.] TL	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
1	SÖNMEZ TURİZM EMLAK TEKSTİL VE EĞLENCE YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BT50	62.797.067	31.727.181	175.356.351	202.451.987	11.112.241	0	454	58.764.794
TOPLAM			62.797.067	31.727.181	175.356.351	202.451.987	11.112.241	0	454	58.764.794

Söz konusu firmalar verileri açıklanmasını istemediği için kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir. İlgili sektörlerle ilişkin veriler genel toplamda yer almaktadır.

Bursa

İlk 250
Büyük Firma
Araştırması
2017

ORTAK AKLIN
GÜCÜYLE
GELECEĞİN
KENTİNE

BURSA
BÜYÜRSE
TÜRKİYE
BÜYÜR

**ORTAK AKLIN
GÜCÜYLE
GELECEĞİN
KENTİNE**

**BURSA
BÜYÜRSE
TÜRKİYE
BÜYÜR**